

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

4 üncü Birleşim

7 . 10 . 1999 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	415
II. - GELEN KÂĞITLAR	417
III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	421
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	421
1. - Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatınıő'ın, tabii afetler nedeniyle ürün kaybına uğrayan çiftçilere tohumluk yardımı yapılmasına ve patates üreticilerinin sorunları ile alınması gereken önlemlere ilişkin gündemdiő konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı	421:423
2. - Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın, Marmara Bölgesinde meydana gelen depremin neden olduğu sorunların giderilmesi yönünde yeterli önlemlerin alınamadığına ilişkin gündemdiő konuşmasına Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı	423:428
3. - Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, Trakya'daki çiftçilerin sorunları ile alınması gereken önlemlere ilişkin gündemdiő konuşması ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı	428:437
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	438
1. - Konya Milletvekili Hüseyin An'nın (6/74) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/30)	438

IV. — SEÇİMLER

438

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

438

1. — Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

438

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

438

1.— 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı : 155) (1)

438:471

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu, saat 15.00'te açıldı.

Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya, Amasya'nın güncel tarım sorunlarına,

Ankara Milletvekili Ayşe Gürocağ da yeni eğitim-öğretim yılına başlarken, eğitim ve öğretim konularına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar;

Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van, Iğdır, Ağrı, Hakkâri ve Şırnak illerindeki hayvan seviyatının durdurulması kararına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalg cevap verdi.

Van Milletvekili Hüseyin Çelik, Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalg'in, ileri sürmüş olduğu görüşlerden farklı görüşleri kendisine atfetmesi nedeniyle bir konuşma yaptı.

Cumhurbaşkanlığı 1998 Mali Yılı Kesinhesap Cetvelinin Sunulduğuna İlişkin Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Tezkeresi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (3/328) (S. Sayısı : 154) Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının;

Anadolu basınının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla (10/79),

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün modernize edilerek daha etkin ve verimli hizmet verebilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla (10/80),

Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri okundu; önerilerin, gündemdeki yerlerini alacakları ve öngörümlerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir parlamento heyetinin, Avrupa Kıtası Habitat Global Parlamenteler Bölgesel Konsey Başkanının, 12 Ekim 1999 tarihinde Almanya'nın başkenti Berlin'de düzenlenecek olan Habitat Global Parlamenteleri Avrupa Kıtası 11 inci Yönetim Kurulu Toplantısına katılmak üzere davetine icabet edilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi kabul edildi.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının :

1 inci sırasında bulunan (6/44),

2 nci sırasında bulunan (6/46),

3 üncü sırasında bulunan (6/49),

4 üncü sırasında bulunan (6/51),

5 inci sırasında bulunan (6/53),

7 nci sırasında bulunan (6/57),

8 inci sırasında bulunan (6/60),

10 uncu sırasında bulunan (6/65),

11 inci sırasında bulunan (6/67),

12 nci sırasında bulunan (6/68),

13 üncü sırasında bulunan (6/69),

14 üncü sırasında bulunan (6/70),

15 inci sırasında bulunan (6/71),

- 16 nci sırasında bulunan (6/62),
18 inci sırasında bulunan (6/74),
19 uncu sırasında bulunan (6/75),
20 nci sırasında bulunan (6/77),
21 inci sırasında bulunan (6/78),
23 üncü sırasında bulunan (6/82),
24 üncü sırasında bulunan (6/84),
26 nci sırasında bulunan (6/86),
27 nci sırasında bulunan (6/87),
30 uncu sırasında bulunan (6/93),
31 inci sırasında bulunan (6/94),
32 nci sırasında bulunan (6/97),
33 üncü sırasında bulunan (6/98),
34 üncü sırasında bulunan (6/100),
35 inci sırasında bulunan (6/102),
36 nci sırasında bulunan (6/103),
38 inci sırasında bulunan (6/105),
39 uncu sırasında bulunan (6/106),
44 üncü sırasında bulunan (6/111),

Esas numaralı sözlü sorular, ilgili bakanlar genel kurulda hazır bulunmadıklarından, ertelendi;

- 6 nci sırasında bulunan (6/54),
9 uncu sırasında bulunan (6/64),
17 nci sırasında bulunan (6/73),
25 inci sırasında bulunan (6/85),
43 üncü sırasında bulunan (6/110),

Esas numaralı sözlü sorulara, Devlet Bakanı Abdulhaluk Mehmet Çay,

- 22 nci sırasında bulunan (6/79),
37 nci sırasında bulunan (6/104),
40 nci sırasında bulunan (6/107),
42 nci sırasında bulunan (6/109),

Esas numaralı sözlü sorulara, Devlet Bakanı Fikret Ünlü,

28 inci sırasında bulunan (6/89) esas numaralı sözlü soruya, Tarım ve Köyşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp,

- 29 uncu sırasında bulunan (6/91),
41 inci sırasında bulunan (6/108),
45 inci sırasında bulunan (6/112),

Esas numaralı sözlü sorulara da Devlet Bakanı Edip Sadfer Gaydalı,

Cevap verdi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1 inci sırasında bulunan, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı : 155) görüşmelerine başlanarak, 2 nci maddesine kadar kabul edildi.

7 Ekim 1999 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.59'da son verildi.

Ali İllksoy
Başkanvekili

Levent Mıstıkoğlu
Hatay
Kâtip Üye

Cahit Savaş Yazıcı
İstanbul
Kâtip Üye

II. -- GELEN KÂĞITLAR

7.10.1999 PERŞEMBE

Yazılı Soru Önergeleri

1. - Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Diyarbakır'ın, Ergani İlçesine bağlı Kömürtaş Köyü yakınlarındaki Ergani Çimento fabrikasına ait kalker ocağının faaliyetinin durdurulmasına rağmen çalışmaların devam ettiği iddiasına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru öngesi (7/573) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)
2. - Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Çay-Kur'un çay üreticisinden elde ettiği gelirin bir kısmını Rizespora aktardığı iddiasına ve çay toplama işlemine ilişkin Devlet Bakanından (Rüş-tül Kâzım Yücelen) yazılı soru öngesi (7/574) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)
3. - İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun, bir havayolu firmasına ayrıcalık sağlanarak yer hizmeti ruhsatı verildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru öngesi(7/575) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)
4. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma plan-larının uygulamasına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru öngesi (7/576) (Başkanlığa geliş tari-hi:4.10.1999)
5. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma plan-larının uygulamasına ilişkin Orman Bakanından yazılı soru öngesi (7/577) (Başkanlığa geliş ta-rihi:4.10.1999)
6. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma plan-larının uygulamasına ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru öngesi (7/578) (Başkanlığa geliş ta-rihi:4.10.1999)
7. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma plan-larının uygulamasına ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru öngesi (7/579) (Başkanlığa geliş tari-hi:4.10.1999)
8. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma plan-larının uygulamasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru öngesi (7/580) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

9. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/581) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

10. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/582) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

11. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/583) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

12. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/584) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

13. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/585) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

14. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/586) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

15. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/587) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

16. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/588) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

17. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/589) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

18. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (M.Ali İrtemçelik) yazılı soru önergesi (7/590) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.10.1999)

19. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/591) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

20. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/592) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

21. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/593) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

22. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Abdülhaluk Mehmet Çay) yazılı soru önergesi (7/594) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

23. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Fikret Ünlü) yazılı soru önergesi (7/595) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

24. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Şuayip Üşenmez) yazılı soru önergesi (7/596) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

25. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Hasan Gemici) yazılı soru önergesi (7/597) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

26. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Edip Safder Gaydali) yazılı soru önergesi (7/598) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

27. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Ramazan Mirzaoğlu) yazılı soru önergesi (7/599) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

28. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/600) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

29. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Rüştü Kazım Yücelen) yazılı soru önergesi (7/601) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

30. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Sadi Somuncuoğlu) yazılı soru önergesi (7/602) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

31. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Şükri Sina Gürel) yazılı soru önergesi (7/603) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

32. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Yüksel Yalova) yazılı soru önergesi (7/604) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

33. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Tunca Toskay) yazılı soru önergesi (7/605) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

34. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Recep Önal) yazılı soru önergesi (7/606) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

35. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Keçeciler) yazılı soru önergesi (7/607) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

36. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısından (H.Hüsamettin Özkan) yazılı soru önergesi (7/608) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

37. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, yedinci ve sekizinci beş yıllık kalkınma planlarının uygulamasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Devlet Bahçeli) yazılı soru önergesi (7/609) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

38. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir ve Akçay Gümrük müdürlüklerinin yeniden açılması için bir çalışma olup olmadığına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Keçeciler) yazılı soru önergesi (7/610) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

39. - Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey'in, Gülhane Askerî Tıp Akademisinin açılış töreninde Millî Şairimiz M.Akif Ersoy'a hakaret edildiği iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/611) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

40. - İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, Gülhane Askerî Tıp Akademisinin açılış töreninde yapılan bir konuşmaya ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/612) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

41. - Gaziantep Milletvekili Nurettin Aktaş'ın, Gülhane Askerî Tıp Akademisinin açılış töreninde yapılan bir konuşmaya ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H.Hüsametdin Özkan) yazılı soru önergesi (7/613) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

42. - Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, Gülhane Askerî Tıp Akademisinin açılış töreninde yapılan bir konuşmaya ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/614) (Başkanlığa geliş tarihi:4.10.1999)

Meclis Araştırması Önergesi

1.- Trabzon Milletvekili Nail Çelebi ve 23 arkadaşının, Trabzon ilinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81) (Başkanlığa geliş tarihi:6.10.1999)

BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati :15.00****7 Ekim 1999 Perşembe****BAŞKAN : Başkanvekili Ali İLİKSOY****KÂTİP ÜYELER : Tevhit KARAKAYA (Erzincan), Levent MİSTİKOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Bıtyık Millet Meclisinin 4 üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayımız vardır.

Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşına gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, hububat üreticilerine tabii afetler dolayısıyla verilen tohumluk miktarındaki düşüklük ile patates üreticilerinin sıkıntıları konusunda söz alan Nevşehir Milletvekili Sayın Mehmet Elkatmış'a aittir.

Buyurun Sayın Elkatmış. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, tabii afetler nedeniyle ürün kaybına uğrayan çiftçilere tohumluk yardımı yapılmasına ve patates üreticilerinin sorunları ile alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı

MEHMET ELKATMIŞ (Nevşehir) – Sayın Başkana söz verdiği için teşekkür ediyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi, ülkemiz, bu yıl, deprem, sel, kuraklık, don gibi birçok doğal afete maruz kalmıştır. Bundan dolayı da ülkemiz ve vatandaşlarımızın hemen hemen bütün kesimi büyük bir sıkıntıya girmiştir. Ben, bugün, çiftçilerimizin içinde bulunduğu sıkıntıya değinmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kuraklık, dolu ve soğuk algınlığından dolayı, bu yıl hububat üretimi çok düşük olmuştur; çiftçilerimiz, yaptıkları masrafları dahi alamamıştır. Toprak Mahsulleri Ofisi, çiftçinin buğdayını almış; ama, taahhüt ettiği zamanda parayı ödemediğinden, çiftçiler mağdur olmuş, buğday fiyatları 50 000 lira kadar düşmüştür. Çiftçimiz, sattığı buğdayın parasını alamamış; ama, bankaya, kooperatiflere olan borçlarının faizi devam etmiş ve hatta, dönem sonunda, borçlarını ödeyemediklerinden faizleri artmış, temerrüt faizi ödemek zorunda kalmış ve tabiri caizse, âdeta yıkılmıştır.

Kuraklık, dolu, soğuk algınlığı ve sel gibi afetlerden dolayı yüzde 40'tan fazla ürün kaybına uğrayan çiftçilerimize tohumluk yardımı yapılması, yasa gereğidir; ancak, görüyoruz ki, çiftçilerimize gerektiği kadar tohumluk verilmemektedir. Mesela -öğrendiğime göre- Nevşehir İlimiz dahilinde 7 000 ton buğday tohumluğuna ihtiyaç bulunduğu tespit edilmesine rağmen, Tarım Bakanlığı, Nevşehir'e 2 238 ton buğday tohumluğu göndermiştir. Bu durumda, çiftçilerimize, dekar başına 18 kilogram tohumluk verilmesi gerekirken, 7 kilogram tohumluk verilmektedir. 7 kilogram tohumlukla, çiftçimiz, ancak, geçen yılki ekiminin üçte 1'ini ekebilir. Çiftçimizin başka şekilde to-

humluk elde etmesi de mümkün değildir. Bu durumda, çiftçimiz, öntümüzdeki yıl daha büyük sıkıntıya maruz kalacaktır. Bu nedenle, Tarım Bakanlığının, çiftçilerimize, acilen, yeteri kadar tohumluk temin etmesini, çiftçi borçlarını ertelemesini ve kredilerinin artırılması için tedbir almasını, Sayın Bakanımın rica ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nevşehir ve Niğde, Türkiye patates üretiminin tahminen yarısını üretmektedir; ancak, patates üreticimiz de çok mağdurdur. Şöyle ki: Şu anda çiftçilerimiz, patatesi, yerinde, kalitesine göre, 24 000 ile 28 000 lira arasında satabilmektedirler; halbuki, patatesin çiftçiye maliyeti 40 000 liranın üzerindedir.

Üretilen patatesin iç piyasada tüketilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, çiftçilerimiz mağdur olmuştur; bu konuda büyük bir sıkıntı içerisinde ve ümitsizdir. Patatesini maliyetinin bile altında satamadığından borçlarını ödeyememekte, bundan dolayı malını-mülkünü ve traktörünü satmak zorunda kalmaktadır. Bunun için, patates ihracatına önemli miktarda teşvik verilmelidir. Nevşehir'de üretilen patatesin önemli miktarı Irak'a gönderildiğinden, Irak kapısının kapatılmasından sonra, buraya ihracat durmuştur. Çünkü, patates üreticisi, bazen kendisi, patatesini Kuzey Irak kapısından götürüyor, gelirken de mazot alıyordu; böylelikle de patates oraya ihraç edilmiş oluyordu. Şimdi, bu yol kapandı. O nedenle, Irak kapısı tekrar açılmalıdır.

Yine, her bir çiftçimizin TEDAŞ'a milyarlarca liralık elektrik borcu vardır. Çiftçilerimizin bu elektrik borçlarını da bu şartlar altında ödemesi mümkün değildir. Bu nedenle de, çiftçilerimizin elektrik borçları ile bankaya ve kooperatiflere olan borçları faizsiz olarak ertelenmelidir.

Patatesin ekmeek üretiminde katkı maddesi olarak kullanımını sağlayacak çalışmalar yapılmalı ve bu çalışmalara teşvik verilmelidir.

Çok yararlı bir besin maddesi olduğundan Avrupa ülkelerinde çokça tüketilen patates, maalesef, ülkemizde yeterince tüketilmemektedir. İç tüketimin artırılması için özendirici çalışmalar yapılmalıdır.

Bölgemizde patates ürünleri sanayiinin kurulması için teşvikler ve krediler verilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Elkatmış, size 1 dakika ek süre veriyorum; lütfen toparlayınız efendim.

MEHMET ELKATMIŞ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; patates, hububat gibi bir sonraki yıla saklanamaz, azamî üç beş ay içerisinde satılmazsa çürür. Patates, Nevşehir tabii soğuk hava depolarında depolanmaktadır. Ayrıca, Türkiye'deki bütün limon ve narenciye de Nevşehir'deki bu soğuk hava depolarında depolanmaktadır. Bu patates şubat ayı sonuna kadar depolardan boşaltılmazsa, satılmazsa, narenciye de bu nedenle depolarda depolanamaz. O nedenle, böyle bir durumda, Allah korusun, daha büyük zararlar olacak, ülkemiz büyük bir zarara uğrayacak ve çiftçimiz de âdeta mahvolacaktır; tabii, limon ve narenciye tüccarları da bundan büyük bir zarar göreceklerdir. Bundan dolayı, çiftçilerimizin bu zararlarını, ülkemizin bu zararını gidermek için patates konusunda acil tedbirler alınması gerektiğine inanıyorum ve bunu Sayın Bakanımın, hükümetten bekliyorum.

Dün Sayın Bakanımız da değindi; Derinkuyu İlçemizin Çakallı Köyünde sığırlarda şap hastalığı görüldü ve bundan dolayı yüzlerce sığır öldü; bundan dolayı da köylümüz büyük bir maddî kayba uğradı. Bu kayıpların telafisi için de Sayın Bakanımın ve hükümetten tedbir alınmasını istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Elkatmış.

Sayın Bakanım, gündem dışı konuşmaya yanıt vereceksiniz, biliyorum; ama, üçüncü sıradaki aradaşımızın konuşması da tarımla ilgili; isterseniz ikisine birlikte cevap verelim; olur mu efendim?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANİ HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Olur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı ikinci söz, 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesinde meydana gelen ve özellikle seçim bölgesi olan Sakarya İlinde depremin meydana getirdiği olumsuzluklar hakkında söz isteyen, Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan'a aittir.

Buyurun Sayın Ercan.

Süreniz 5 dakika efendim.

2. – *Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın, Marmara Bölgesinde meydana gelen depremin neden olduğu sorunların giderilmesi yönünde yeterli önlemlerin alınmadığına ilişkin gündem dışı konuşmasına Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı*

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

17 Ağustos'ta meydana gelen depremde binlerce vatandaşımızın ölmesini, onbinlercesinin yaralanmasını, binlerce evin yıkılmasını ve binlercesinin de kullanılmaz hale gelmesini; yolların çökmesini, ulaşım sisteminin aksamasını, haberleşme ve iletişimin devredışı kalmasını, milletçe, büyük bir üzüntüyle yaşadık.

Belki, devlet olarak, millet olarak böylesine büyük felakete hazırlıklı değildik; ama, hiç olmazsa, deprem sırasında, depremedelere ilkyardım, kurtarma ve acil müdahale noktasında başarılı olabilseydik; ancak, o noktada da başarısızdık.

Değerli milletvekilleri, depremden hemen sonra, Türkiye içinden ve dışından kişi ve kuruluşlar yardıma koştu. Elbette ki, birçok kişi ve kuruluş milletimizin hakkı takdirini topladı; ama, tekrar, üzülerek söylüyorum ki, başta hükümet olmak üzere, devletin bir kısım organları bu konuda başarısız oldu ve çöken binalarla birlikte devletin bir kısım organları da çöktü. Bunların başında, Sivil Savunma, Kızılay ve Afet İşleri gibi kuruluşlar gelmektedir; ama, her şeyin ötesinde, çöken binaların enkazı altında kalan, binlerce ölü, binlerce yaralı, bunlarla birlikte hükümetti.

Değerli milletvekilleri, bu felaketi hiçbirimizin unutmaması mümkündür. 17 Ağustos'ta saat 03.02 itibariyle, Marmara Bölgesindeki bu depremi öğrendiğimiz andan itibaren seçim böğeme intikal ettiğimizde, yaşanan dramı, anlatmam mümkün değil, gördüklerimi anlatmam, burada ifade etmem mümkün değil; depremin, felaketin boyutu çok büyüktü. Orada yaşayan insanlar bunu biliyorlardı, yaşıyorlardı; ama, depremi bu boyutta algılamayan, görmek istemeyen siyasî iktidardı. Eğer, bu böyle olmasaydı, depremin yaşandığı günlerde, henüz daha insanlar enkaz altındayken, Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündem değiştirilir, Sosyal Güvenlik Yasası görüşülmez ve sonrasında Af Yasası getirilmez, depremle ilgili bizim hemen verdiğimiz kanun teklifleri, varsa hükümetin tasarıları burada gündeme alınabilirdi. Aslında, işin başında kopmuştu hükümet, siyasî iktidar...

Aradan 50 gün geçti; bakınız, 17 Ağustos'tan bu yana 50 gün geçti, halen yaralar sarılmış değil. O bölgenin bir milletvekili olarak söylüyorum ki, halen bizden çadır beklentisi içinde olan depremede var; 50 gün geçmiş olmasına rağmen çadır bekleyen vatandaşlarımız var. Hükümetin, ne geçici iskân ne de kalıcı iskân konusunda atılmış somut adımları vardır.

Değerli milletvekilleri, depremede, çok ilkel şartlarda kendi imkânlarıyla barınmaktadır. Önemli ölçüde, ancak, belki, belli noktalarda oluşturulan çadırkentlere sıcak yemek verilebilmektedir; ama, asıl, nüfusun yoğun olduğu merkezde, herkes, kendi işyerinde, evinin yakınında, kendi imkânlarıyla barındığı noktada, bugüne kadar, devletin sıcak bir yemeğini tatmaktan, şefkat elini görmekten mahrum kalmıştır.

Yüzbin insan, bugün, Adapazarı'nda kendi kaderine terk edilmiştir, geleceğinden endişelidir, hiçbir şey bilmemektedir ve deprem bölgesinde yaygın olan şudur: İçte ve dışta toplanan yardımların yerine ulaştırılmadığı noktasında çok haklı endişeler vardır ve deprezede, bunu bilmek, toplanan yardımların gün be gün, şeffaf bir biçimde açıklanmasını istemektedir.

BAŞKAN – Sayın Ercan, 1 dakika ekstire veriyorum; lütfen toparlayın efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Çiftçi mağdurdur. Bin defa “burada ekonomi çöktü, ticari hayat felç oldu, ekonomi felç oldu, hiç olmazsa çiftçinin ürün bedellerini peşin ödeyin” dedik. Ne fındık üreticisinin bedeli peşin ödeniyor ne şekerpancarı üreticisinin sorunlarına el atılabiliyor ne mısır üreticisinin... Çiftçi, perişan durumdadır. Ayrıca, o çiftçi, merkezden köyüne göç etmiş birçok misafirini, yakınına da bakıp gözetmek durumundadır.

Esnaf da öyledir... Esnafın kredi borçları vardır, ertelenmemiştir; malî desteğe ihtiyacı vardır, o yoktur; işyerlerini kaybetmiştir; devletin hiçbir desteği esnafın yanında da yoktur.

Aynı zamanda, şehrin, şu anda, normal hayata dönebilmesi için içme suyu ve kullanma suyu ihtiyacı vardır. Bütün şebekeler tahrip olmuştur. Belediyelere hiçbir malî destek yoktur; bu manada yardım, kesinlikle yoktur. Vardır diyen varsa, burada, gelsin söylesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Eğer, içme suyu ve kullanma suyu temin edilemezse okulları açamazsınız ve henüz daha okullar kapalıdır, ne zaman açılacağı da belli değildir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ercan.

Sayın Bakan, yanıt verecek misiniz?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI KORAY AYDIN (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Gündem dışı konuşmaya Bayındırlık ve İskân Bakanımız Sayın Koray Aydın yanıt verecektir.

Buyurun Sayın Bakan.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI KORAY AYDIN (Ankara) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; Sakarya Milletvekilimiz Sayın Nevzat Ercan'ın, ülkemizde meydana gelen deprem felaketiyle ilgili açıklamış olduğu düşünce ve kanaatlerini, gündem dışı konuşmasını dikkatlice izledim, söylediklerini not aldım. Özellikle, ortaya koyduğu fikirler noktasında birtakım bilgiler vererek konuyu aydınlatmaya çalışacağım.

Değerli arkadaşlar, 17 Ağustos'ta, hakikaten, büyük bir felakete karşı karşıya kaldık. Meydana gelmiş olan bu deprem felaketi, boyutları itibarıyla, belki de asrın felaketi diye nitelendirilebileceğimiz büyüklükte bir olaydır. Gerek yayıldığı alan ve gerekse etkilediği insan kitlesiyle, bu tanımlamaya uygun düşecek büyüklükte bir felaket olduğunu düşünüyorum.

Deprem meydana geldiği andan, bugüne kadar geçen yaklaşık 50 günlük süre içerisinde, bu deprem felaketi üzerine toplumca oluşmuş hassasiyetler dikkate alındığında, hakikaten, toplumumuzda, bununla beraber birçok müessesemizi, özellikle büyük bir çıkmaz içerisinde olan inşaat sektörüyle ilgili olan hukukî durumun sorgulanmasına kadar geniş bir yelpazede, toplumumuzda bir sorgulama, bir irdeleme döneminin başladığını; bununla birlikte, özellikle yılların yıllara yitkilediği ihmaller neticesinde gelmiş olduğumuz bu noktada, insanlarımızın fikir ve kanaatlerini gayet güzel bir şekilde ortaya koyduklarını ve olayı irdelediklerini, sevinerek müşahade ediyoruz.

Şahsen, bu, çok önemli bir gelişmedir; çünkü, susan toplumdaki konuşan topluma geçmemiz ve özellikle, ülkede oluşmuş olan eksiklikler noktasında insanların bir arayış içerisinde, bir sorgulama içerisinde olması, hakikaten, memnuniyet verici bir gelişmedir. Şahsen, ben, bunu olumlu bulduğumu ve bütün bu eleştirilerden, bütün bu sorgulamalardan olumlu yönde, hayırlı istikamette faydalanmaya çalıştığımızı, burada, huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda, depremle ilgili rakamlar ortaya çıktıkça, büyüklüğü konusunda bugüne kadar ortaya konmuş olan sözlerin ne kadar doğru olduğu çok daha iyi anlaşılmaktadır. Şimdi, hasar tespit çalışmaları hemen hemen bitmiştir; şu anda, hak sahipliği belgeleriyle ilgili dönemdeyiz.

Rakamlara bir göz attığımızda, yaklaşık 66 000 civarındaki dairemizin yıkık veya ağır hasarlı olduğunu gösteriyoruz; yine, buna yakın, 67 000 civarında dairemizin de orta hasarlı olduğunu gösteriyoruz; yaklaşık 81 000'e yakın da az hasarlı binamız var. 66 000 yıkık ve ağır hasarlı daire var; evinde oturamıyor bu ailelerimiz. 67 000 daire de orta hasarlı. Bu orta hasarlı binalardaki insanlara da, biz, 7 269 sayılı Yasamıza göre, evinde oturmak sakıncalıdır diyoruz; bu aileler de evlerinde oturmuyor. Üst üste koyduğumuzda, yaklaşık 135 000 daire, yani, kaba hesabaıyla 135 000 aile, bu haliyle, evlerinde oturamaz bir halde. Tabii, bunu, 4 veya 5 kişilik bir aile rakamıyla çarptığımızda, yaklaşık 500 000 insanın açıkta kalması demektir.

Bu basit hesaplamayla ortaya koymaya çalıştığımız tablo, neyle karşı karşıya kaldığımızın iyi algılanması, çözüm arayışlarında, ona göre daha dikkatli davranmamızı sağlamamız içindir; çünkü, bu olayın büyüklüğü ve boyutu dikkate alınmadan yapacağımız sorgulamalar, atacağımız adımlar doğru olmaz, yerinde de bulunmaz.

İlk günlerde, özellikle acil yardım ve ilk müdahale konusundaki ilk haftada yaşamış olduğumuz o karmaşa döneminde, hemen hemen her binanın başında bir kurtarma ekibi aradık. Haklıydık; çünkü, o enkaz altında kalan insanlara uzanacak bir yardım elini beklemek, en tabii, en doğal hakkımızdı, bu arayış içerisinde olduk ve de o enkaz başlarında, özellikle bu konudaki şikâyetlerimizi dile getiren çeşitli medya kuruluşlarımızın da yakarışlarına şahit olduk.

Değerli arkadaşlar, yaklaşık 13 500 bina yıkılmış. Yani, bir apartmanı 10 dairesi saysak, demin 135 000 daire dedik; yani, yaklaşık 13 500 bina yıkılmış demek. Bu ne demektir; 13 500 binanın başına kurtarma ekibi lazım demektir. Dünyada, hiçbir ülkenin, bu kadar geniş, büyük ve çaplı bir olay karşısında, her binanın başında bir kurtarma ekibi kurabilecek organizasyonu yapabileceğini zannetmiyorum. Zaten, şu anda, dünyada, bu konudaki bütün teşkilatlarla yapmış olduğumuz temaslarda, bunlar açık bir şekilde ifade ediliyor ve böyle, büyük çaplı bir olay karşısında, dünyanın hiçbir ülkesinin bu işin üstesinden gelemeyeceğini de bize ifade ediyorlar. Bunlar, elbette, bir tespit amacıyla söylenmiş sözlerdir; çünkü, neyle karşı karşıya kaldığımızı iyi anlamak, iyi algılamak adına bunları söylüyorum.

Tabii, bu çalışma süresince, 13 500 binada kurtarma faaliyeti bekleyen insanların feryatları karşısında kendi kendimize haksızlık ettiğimiz dönemler de oldu. Nerede dedik sivil savunma teşkilatımız?.. Bizim, bugüne kadar Türkiye'yi yönetmiş olan iktidarlarımızın meydana getirmiş olduğu sivil savunma teşkilatları, aslında görevleri başındaydı; ama, bu 13 500 binada feryat eden insanların arasında kaybolmuştu.

Nitekim, bu çalışmalarla ilgili olarak, daha sonra, özellikle Kobe depreminde görev almış Japon uzmanların, Türk-Japon Dostluk Derneği vasıtasıyla, Ankara'da -bunların merkezlerinde- düzenlemiş oldukları bir tartışmalı toplantıya Bakanlık bürokratlarını gönderdim, oradaki bütün konuşmaları videoya çekttirdim ve bilgi notlarını da hazırlattım.

Orada, Japon deprem uzmanlarının Kobe'de meydana gelen depremle ilgili söylediklerini burada aktararak, durumu ve mevcut halimizi daha iyi tespit edebilmek adına, orada söylenenlerden birtakım pasajlar aktaracağım. Japonlar diyorlar ki: "Biz, depremin ilk haftasında, sizin içine düştüğünüz şaşkınlıktan çok daha büyük bir şaşkınlık içerisindeydik. Yollarımızı, ulaşımımızı, haberleşme sistemimizi bir hafta içerisinde düzene zor koyduk. Hatta, özellikle karayolu ve tren taşımacılığıyla ilgili bölümünü ise, tam olarak, aylar sonra düzene koyabildik." Çünkü, onlarda yıkılmış köprüler vardı; özellikle, kentte çıkan yangımlarla altüst olmuş bir hayat vardı Japonya'da.

Değerli arkadaşlar "biz de, üç aşamalı bir plan uyguladık. Önce, çadırkentler kurduk ve çadırkentlerin tam düzene girmesi, hemen hemen iki ayımızı aldı" diyorlar. Ama, biliyorsunuz, Japonya'da deprem ocak ayında oldu; yani Ocakta. İki ayda çadırkentleri kurmuşlar; yani, mart sonu ve öntü yaz. Dikkat edin, burası çok önemli; öntü yaz. Öntü yaz olmasına rağmen, kalıcı konutların yapılmasına kadar geçen süre içerisinde kendi vatandaşlarını rahat ettirebilmek için, prefabrik konutlar yapmışlar ve prefabrik konutların bitirilip, vatandaşların içine yerleştirilmesi; yani, depremin olduğu günden prefabrik konutların tamamlanıp vatandaşların içine yerleştirilmesine kadar geçen süre, tam yedi ay; yani, yedi ay sonra prefabrik konutlara vatandaşlarını geçirebilmişler.

Biz de başından beri üç aşamalı bir plan uyguladık. Önce çadırkent, sonra çadırkentteki yaşam tarzlarının iyileştirilmesini birinci aşama; arkasından prefabrik konutlara vatandaşların yerleştirilerek, özellikle, öntümüzün de kış olması dikkate alınarak, daimî konutlar yapılmaya kadar geçecek süreç içerisinde, insanların soğuktan, yağmurdan kendilerini koruyabilecekleri mekânların hazırlanmasını ikinci aşama olarak düşündük. Üçüncü aşama da -elbette, bunlar, eşzamanlı, birlikte yürütülen çalışmalardır- daimî konutların yapılarak, deprem yaralarının tümüyle sarılmasıdır.

Bugün, bu üç aşamalı planın birinci aşaması olan çadırkentlerin kurulması, yaşam şartlarının iyileştirilmesi aşamasının önemli bir bölümü tamamlanmıştır. Eksiklikler olmakla birlikte, önemli bir kısmının tamamlandığını söyleyebilirim.

Biz, depremin hemen ikinci haftasından itibaren, özellikle, öntümüzün kış olmasını dikkate alarak, erken bir planlamayla, başlangıçta, yaklaşık 26 000 civarında prefabrik konutun yapımını başlattık ve bunu, şu anda, hızlandırarak devam ettiriyoruz. Yapılacak yardımlarla beraber, 32 000 civarında prefabrik konut yapılacak.

Şimdi, bu, rakam olarak bir şey ifade etmeyebilir; ama, arkadaşlar, 32 000 prefabrik konut 32 000 aile demektir ve bunu da 5 ile çarparsanız yaklaşık 155 000-160 000 nüfuslu bir bölge demektir. Bugün, Trabzon'un nüfusu yaklaşık o civarda. Bu ne demektir; altyapısıyla, üstyapısıyla ve evleriyle beraber yepyeni bir Trabzon'u yeniden kurmak demektir.

Şimdi, biz, bu aşamanın, özellikle altyapıyla ilgili kısmını başlattık, devam ediyor. Şu anda fabrikalarda hızlı bir şekilde üretim devam ediyor ve üretimin hemen hemen önemli bir kısmı tamamlanmıştır. Öntümüzdeki haftadan itibaren, bölgede, bütün bu prefabrik evler hızlı bir şekilde yükselecek ve daha önce de söylediğimiz gibi, 30 Kasım'a kadar, vatandaşlarımız, her hafta kademe kademe evlerine yerleşerek, kışın başını sokabilecek bir mekâna kavuşacaklardır. Ayın 17'sinde yaklaşık dört bölgedeki ilk konutların ikinci aşamasını açacağız. İlk önce Düzce'de açtık, arkasından Sakarya'da, Yalova'da, Kocaeli'de ve tekrar Düzce'de ikinci bölümünü açacağız ve ondan sonra, her hafta, bu tür yerleşmelere devam ederek 30 Kasım'a kadar bu süreci de tamamlayacağız.

Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilimiz "hâlâ çadır bekleyen insanların var" dedi, doğrudur; ama, şu ana kadar bölgede yaklaşık 115 000 çadır dağıtılmış. Dünyada, elinde bu kadar çadır olan bir ülke yok. Bir aydan beri, dünyanın bütün ülkeleriyle Başbakanlık Kriz Merkezimiz haberleşiyor; hiç kimsenin elinde çadır yok, herkes yeniden üretim yapıyor ve dünyada, şu anda, ça-

dır üretimi yapan ne kadar yer varsa, hepsinin üretimi değerlendirilerek deprem bölgesine gönderiliyor. Şu ana kadar intikal etmiş çadır sayısı da yaklaşık 115 000 civarında. Bunun 9 000'i -geçen haftaki rakam itibariyle söylüyorum- kış şartlarına uygun çadırlarla değiştirildi. Şu anda, Başbakanlık Kriz Merkezimiz, yeni, dayanıklı çadırlar getiriyor ve birinci aşamadaki çadır kentlerdeki yaşam şartlarının iyileştirilmesinin tamamlayıcısı olarak, eski çadırlarla bu çadırlar yenileniyor. Bir yandan da prefabrik konutlar yapılıyor. Vatandaşlarımızın tamamına yakın kısmı, inşallah, bu prefabrik konutlarda kalırlar, sayı buna yeterli olur; çünkü, şu anda, özellikle, bölgede yapılmış olan 1 200 000 000 liralık yardımla ilgili yapılan müracaatların dengesi ortaya çıktığında, bu rakamın ne kadar prefabrik konut olarak karşılanabileceği tam olarak anlaşılacaktır. Eğer, bunu aşan bir kısmı olursa, demin söylediğim, daha dayanıklı çadırlarda vatandaşlarımız barındırılarak, bu geçici iskân problemi çözülecektir, halledilecektir.

Daimî iskân, esas hedefimizdir. Daimî iskâna yönelik olarak, şu anda, bölgede, yer teslimleriyle, yer belirlemeleriyle ilgili çok yoğun bir faaliyet yürütülmektedir.

Değerli arkadaşlar, bu, kolay bir çalışma değildir; 50 konuta, 100 konuta yer aramıyorsunuz; 1 000 konuta, 5 000 konuta yer aramıyorsunuz; yapılacak, yaklaşık 60 000 civarında konuta yer arıyorsunuz. Dolayısıyla, bu alanların belirlenmesi, uygun alanlar olarak düzenlenmesi, çok yoğun çalışma isteyen bir iştir. Biz, bugün -Sakarya İliyle ilgili olarak söylüyorum- Dünya Bankasından, daha önce Adana depreminde kullanılan krediden arta kalan 57 milyon dolarlık kredinin acil olarak Sakarya bölgesinde kullanılabilmesiyle ilgili, üç günden beri Dünya Bankası yetkilileriyle arazi çalışmaları yapıyoruz. Daha evvel, Sakarya Belediyesi ve Sakarya Üniversitesiyle ortak belirlemiş olduğumuz alanlarda -şu anda, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde çalışmalar devam ediyor- 3 000 konutun sığacağı, 100 dekarlık bir alan, bütün bir alan bulamadık; arazi tamamen parçalı, bölünmüş vaziyette. Bu alanlar, elbette, istimlak yapılarak, devletin gücü ve imkânları kullanılarak sağlanacaktır. İnşallah, şubat ayı sonuna kadar, bölgede, daimî iskân alanlarıyla ilgili olarak bütün ihaleler yapılmış, start verilmiş olacaktır ve en kısa sürede de -ki, biz, burada da yine kasıma kadar olan süreyi yine baz alıyoruz- bu vatandaşlarımızın çok önemli bir bölümü daimî evlerinde barındırılacaktır. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmamalıdır. Geriye dönerek, geçmişteki olumsuzlukları gündeme getirerek hiçbirimiz karamsar bir hava yaratmayalım. En son, yakın tarihimizde olanlara baktığımızda, devletimizin, bugüne kadar bu yaraları sarmada oldukça maharetili davrandığı görülmektedir; Erzincan bunun örneğidir, Dinar bunun örneğidir, Adana da bunun örneğidir. Erzincan'da, bugün, yıkılan Erzincan'ın yerinde, geniş caddeleri, depreme dayanıklı evleri ve iş merkezleriyle yepyeni bir kent yükselmektedir. Aynı şeyi Dinar için de söyleyebiliriz. Adana'da ise konutlar bitmiştir ve içinde bulunduğumuz ayda, törenle, hak sahiplerine teslim edilecektir. Oralarda yarayı saran devletimiz, bu bölgede de, mağdur olmuş vatandaşlarımızın yarasını mutlaka ama mutlaka saracaktır.

Değerli arkadaşlar, bugüne kadar olan depremlerdeki en önemli problemlerden bir tanesi orta hasarlı binalardır. Şu anda, bölgede 67 000 daire orta hasarlı pozisyonundadır. Şimdi, biz, devlet olarak, vatandaşa diyoruz ki, bu dairelere girme. Peki ne olacak; bakın, bugüne kadar olanlardan ne olacağını ben size söyleyeyim: Erzincan depreminde orta hasarlı binalarla ilgili meseleyi ikibuçuk senede çözmüştük. Adana depreminin üzerinden onbeş ay geçmiş olmasına rağmen, orta hasarlı binalarla ilgili, vatandaşların, tahkimat ve güçlendirici proje çizerek içine girecekleri binaların projelerini daha bir ay önce aldık.

Şimdi, ben, Bakanlık olarak ona hız verdim, on onbeş güne kadar ihalesini yapıp, onları başlatacağım; ama, yapımıyla ilgili süreyi kattığımızda, gene iki yıllık bir süreyi kapsayacaktır.

Biz, Bakanlık olarak, bugüne kadar olan bu uygulamalardaki aksaklıkları dikkate alarak, ne yapabiliriz sorusunu kendimize sorduk ve depremin ilk gününden beri bu arayış içerisinde olduk. Bulduğumuz çözüm şudur: TÜBİTAK önderliğinde yapmış olduğumuz toplantıda, bugüne kadar, Dinar'da, Adana'da ve Erzincan'da bu işi yürütmüş olan üniversitelerimizin, bu depremin büyüklüğünü ve boyutunu dikkate aldığımızda, bu işin üstesinden gelemeyecekleri, üniversite yetkilileri tarafından bize ifade edildikten sonra arayışa girdik. Arayışımız bizi 1992 yılına götürdü. Baktık ki, 1992 yılında, Erzincan depreminden sonra Resmî Gazetede yayımlanmış olan bir yönetmelik var, proje kontrol müşavirliğiyle ilgili bir yönetmelik. 1992 yılından bu yana kadar, hiçbir Bayındırlık ve İskân Bakanı, bu projenin gereğini yapmamış; tozlu rafların arasında çürümüş bu yönetmelik. Biz, hemen olaya el koyduk, bu yönetmeliğin gereğini yaptık ve deprem bölgesindeki ille-rimize öncelik vererek, Eylül ayının sonuna kadar proje kontrol müşavirliği hüviyetini haiz olan, bu yönetmelikle belirlenmiş şartları haiz olan -ki, uzun şartlardır bunlar- mühendislerin, il bayındırlık müdürlüklerine müracaat etmelerini ve daha sonra da bunlara geçici kontrol müşavirliği belgesi vereceğimizi ilan ettik. Müracaatlar 30 Eylül itibarıyla bitti; şu anda, 1 000 civarında müracaat oldu ki, bu oldukça önemli bir sayıdır. Şimdi, bu arkadaşlarımızın bilgilerini tazelemek, tahkimat ve kuvvetlendirici projeler noktasında kendilerine kısa bir eğitim vermek amacıyla, üniversitelerle yaptığımız işbirliği neticesinde, bu cumartesi, pazar ve pazartesi günü, üç gün sürecek bir eğitim vereceğiz. Eğitimin ilk iki günü sonundaki imtihanda başarılı olanlara 4 katlı ve üstü olan binaların, diğerlerine de daha alçak binaların projelendirilmesiyle ilgili geçici kontrol müşavirliği belgesi vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Aydın, size 1 dakika süre veriyorum; lütfen toparlayınız efendim.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI KORAY AYDIN (Devamla) – Bu ne sağlayacak; bu, bugüne kadar belirsizlik içerisinde olmuş, her depremde belirsizlik ortamı yaratmış ve kangren haline gelmiş olan bir problemin çözümünü sağlayacak. Vatandaşa “işte, sana, proje kontrol müşavirliği belgesi almış 1 000 mühendis; yanında üniversiteler de var; fiyatları, vesairesini de biz belirliyoruz; git, evinin projesini bunlara çizdir” diyeceğiz. Böylece, onlara bir muhatap veriyoruz. Bizim verdiğimiz bu muhataba, vatandaşlarımız evlerinin projelerini çizdirecekler ve biz, devlet olarak -inşallah, öntümüzdeki hafta, Bakanlar Kurulu toplantısında, bu orta hasarlı binalara ne yardım yapacağımızı belirleyeceğiz- parayı vereceğiz; onlar, projelerini çizdirip yaptıracaklar. Herkesin gözünden kaçırdığı; ama, en az, evi yıkılan vatandaşlarımızın problemi kadar önemli olan bir problemi de kökünden halletmiş olacağız.

Değerli arkadaşlar, tabii Sayın Başkanın “1 dakika” uyarısını dikkate alarak sözlerimi bağlıyorum; ama, aslında, tabii bu konuda benim söyleyeceğim çok şeyler var. Toplumun bilgilendirilmesi ve yapılan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI KORAY AYDIN (Devamla) – Teşekkür ediyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

Gündem dışı üçüncü söz, Trakya'daki çiftçilerimizin içinde bulunduğu sıkıntıları dile getirmek amacıyla söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Bayram Fırat Dayanıklı'ya aittir.

Buyurun Sayın Dayanıklı. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

3. – *Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, Trakya'daki çiftçilerin sorunları ile alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı konuşması ve Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsni Yusufoğlu'nun cevabı*

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir Trakya milletvekili, bir Tekirdağ milletvekili olarak, tatil döneminde çiftçilerimizin şahsımıza ilettiği birtakım gerçekleri, birtakım sıkıntıları burada sizlerle paylaşmak istiyorum.

Daha önceki senelerde de, yine bu kıştırdan bu sıkıntıları ifade ettik. Ancak, görevimiz olduğu için, bu sıkıntıları bir defa daha dile getirmek zorundayız.

İlk konuşmacının da belirttiği gibi, gerçekten çiftçimiz son yılların en zor dönemlerinden birini yaşıyor; tabii bu arada, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik darboğaza paralel bir sıkıntı içinde. Çiftçimiz, özellikle Trakya'da temmuz ayı başlarında buğdaylarını teslim etti ve devlet "çiftçimize 45 günde bu buğdayların bedelleri ödenecektir" dedi; ama, maalesef henüz buğday üreticimiz, çiftçimiz bu ikinci taksitlerini alamamışlardır ve gerçekten elleri kolları bağlı durumdadır.

Bugün, Sayın Başbakanımızdan, grup toplantısında, öntümüzdeki ay ürün bedellerini ödemek üzere 45 trilyon liralık bir kaynak ayrıldığını duymak gerçekten içimize su serpmiştir.

Sıkıntılı olan sadece buğday üreticileri değil, ayçiçeği üreticileri de gerçekten bize dert yanmaktadır. Çiftçilerimizin maliyet girdilerinin başında yer alan mazotun fiyatı 3 kat artmasına rağmen, ürün bedelleri, geçen seneye nazaran, hemen hemen aynı kalmıştır. Hasat mevsiminden sonra Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlarını ödemeye çalışan çiftçimiz, bu sene borçlarını nasıl ödeyeceğini gerçekten bilememektedir.

Bu hususla ilgili olarak, bir vatandaşımız, mektubunda bize dert yanıyor ve dert yanmanın ötesinde, bize, çözüm önerilerini de söylüyor. Bu değerli hemşerim "bu ürün bedellerini bir an önce ödemeye çalışın; ürün bedelleri ödeninceye kadar, şu Tarım Kredi faizlerinde bir şeyler yapın veya ürün alacaklarıyla Tarım Kredi borçlarını takas edin" diyor ve çiftçimizin Tarım Kredi borcu olduğu halde, yeni kredi açılması konusunda acaba adım atılabilir mi diye soruyor.

Biz, bu talepleri ilgili bakanlara ilettik ve bizim üzerimize ne düşüyorsa, bizim ne yapmamız gerekiyorsa, biz, onu yapmak için var gücümüzle çalışmaya hazırız.

Değerli milletvekilleri, tarım, aslında, sadece Türkiye için değil, diğer birçok ülke için de stratejik bir sektör olması nedeniyle, devlet müdahalesi gerektirmektedir.

Çiftçimiz, ürünü, Ofise, üç ay önce, o günün fiyatlarıyla vermiş, tabii, hâlâ parasını alamamıştır. Çiftçimizin, üç ay önce Ofise ürünü vermesinin sebebi devlete güvenmesi ve parasını, 45 günde de olsa, zamanında alacağını düşünmesidir. Eğer, biz, devlet olarak bu güveni sarsarsak, ülke nüfusunun neredeyse yüzde 40'ını oluşturan çiftçimizi küstürürüz, herhangi bir grev hakkından veya yaygın örgüllenmeden yoksun olan, yani, sesini duyuramayan çiftçimize haksızlık etmiş oluruz.

Sayın milletvekilleri, gerçekten, çiftçimiz kan ağlıyor. Tabii, sadece Trakya'da değil, eminim ki, ülkemizin birçok bölgesinde çiftçilerimiz zor durumda.

Sizlere, tarımın, sadece Türkiye için değil, diğer birçok ülke için de stratejik bir sektör olması nedeniyle devlet müdahalesi gerektirdiğini söyledim. Çağdaş dünya ülkeleri de, Avrupa da, Amerika da tarıma müdahale ediyor; çünkü, stratejik bir sektör olarak görüyor. Avrupa Birliğinde, tarımın istihdamdaki payı yüzde 4-5 civarında, Portekiz ve Yunanistan bu oranı biraz yukarıya çekiyor; gerçekte, bu oran yüzde 2-3 civarındadır. Bizde ise, tarımın istihdamdaki payı yüzde 40, milli gelirdeki payı yüzde 13,5, ihracattaki payı ise yüzde 10-11 dolayındadır. Toplam ihracat içerisinde, sanayi ürünlerinin payının yüzde 85'lere gelmesi, ülkenin sanayileştiğinin bir göstergesi midir; bunun cevabı, kanımca, hayır. Eğer, gerçekten sanayileşmiş bir ülke olsaydık, sanayi istihdamdaki payının yüzde 16,5 değil, yüzde 35-40 olması gerekirdi; tarımın payının da, yüzde 10'un altına düşmesi gerekirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – Sayın Başkan, 1 dakika...

BAŞKAN – 1 dakika süre veriyorum Sayın Dayanıklı, lütfen toparlayınız.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – O halde, toplam ihracat içerisindeki sanayi ürünlerinin payının yüksek olması, Türkiye'nin sanayileşmiş bir ülke olduğunun göstergesinden çok, tarım sektörünün geri bırakılmasındandır.

Değerli milletvekilleri, burada önemli olan, destekleme kapsamında tarıma verilen kaynakları, mümkün olduğu kadar rantabl hale getirelim, üretimi arturalım, bir taraftan da ekonomiye yük getirmemeye çalışalım. Gerçekten, bu sözü edilen tarım reformunu yapalım, tarım sektörünü, planlı, programlı hale getirelim, verimliliği arturalım; ama, her şeyden önce, özellikle küçük çiftçimizi mutlaka yoksulluktan esirgeyelim.

Saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Dayanıklı.

1 inci ve 3 üncü sıralarda gündem dışı söz alan arkadaşlarımıza yanıt vermek üzere, Tarım Bakanımız Sayın Hüsnü Gökalp. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

Buyurun efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nevşehir Milletvekilimiz Sayın Mehmet Elkatmış ve Tekirdağ Milletvekili Sayın Bayram Fırat Dayanıklı'nın, çiftçilerimiz, özellikle buğday, patates, ayçiçeği başta olmak üzere, diğer ürün üreticilerinin sıkıntılarıyla ilgili dile getirdikleri konular üzerinde açıklamada bulunmak üzere söz almış bulunuyorum; Sayın Başkan ve değerli milletvekillerini saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Mehmet Elkatmış'ın, özellikle, tohumluk konusunda değindiği hususlar önemli.

Ülkemizde, 1999 yılında, ülke genelinde bir kuraklık yaşadık. Bu kuraklık, etkisini, daha ziyade Güneydoğu Anadolu'da, Orta Anadolu'da gösterdi. Orta Anadolu'da, hasada yakın dönemlerde tekrar belirli bir toparlanma oldu; ama, kuraklığın boyutu, yine de kendisini hissettirdi.

Tabii afetlerden, ekiliş ve ürünlerinin yüzde 40'ının üzerinde zarar gören çiftçiler için, 5254 sayılı Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanuna bağlı olarak çıkarılan Bakanlar Kurulu kararıyla, 20.8.1999 tarih ve 23792 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren kararname doğrultusunda tohumluk yardımı yapılmaktadır.

SALİH SÜMER (Diyarbakır) – Kaç kilo, Sayın Bakan?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Ancak, şunu hemen belirtiyim ki, kuraklık, Türkiye genelinde olurken, üreticimizin, köylümüzün tarlasında kuraklık olduğu gibi, devletin -şu anda TIGEM olarak isimlendirdiğimiz- devlet üretme çiftliklerinde de kuraklık oldu. Ceylanpınar'da da kuraklık yaşadık, Malya'da da yaşadık; yani, çiftçilerimiz, hangi oranda etkilendiyse, devletin çiftlikleri de o oranda etkilendi. Kuraklık, çiftliklerde de olduğu için, bizim de buğday rekoltemizde aynı oranda düşüş var; ancak, devlet ve bu devletin hükümeti, çiftçiye ekecek buğdayı bulma mecburiyetindedir; biz, olaya böyle bakarız.

Bunun için, Türkiye'de, bu yıl, bizim ihtiyaç duyduğumuz toplam tohum miktarı 390 000 tondur; ancak, kuraklıktan etkilenen ve dağıtma mecburiyetinde olduğumuz tohum miktarı ise 104 000 tondur. 104 000 ton hububatın ekmeçlik buğday karşılığı değeri ise 17 trilyon liradır. Biz, Gübre Destekleme Fonundan 30 trilyon lirayı buraya ayırdık, 17 trilyon liraya ihtiyaç var...

SALİH SÜMER (Diyarbakır) – Sayın Bakanım, 3 kilo verdiniz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Ancak, bütçe imkânlarına baktığımız zaman, Maliye Bakanlığının bize bugüne kadar devrettiği para miktarı 3 trilyon liradır, sayın milletvekilim. Bu bütçe imkânıyladır, ancak bu kadar devredilmiştir.

Buğday bizde yok. Buğdayı dışarıdan ithal etmemiz gerekli. İthal edebilmeniz için akreditif yatırmanız gerekli. Paranız olacak ki akreditif açasınız.

Ayrıca, yine bütçe imkânlarıyla, Ziraat Bankasının TİGEM'e para devri sınırlı kalmıştır. Bugün, biz, TİGEM'de yetiştirdiğimiz buğdayları TMO'ya vermiyoruz; kendi imkânlarımızla selettörden geçiriyoruz, tohumluk olarak dağıtıyoruz. Tohumluk olarak dağıtırken, bu buğday bizden çıkmış gözlüktüğü, satmış gözlüktüğümüz için, yüzde 15 de KDV yatırmamız gerekli. Ben, hâlâ, buğdayın KDV'sini yatıracak parayı bulamıyorum. Ancak, hükümetim; bu şikâyet değil, bütçe imkânlarıdır.

Bakınız, bir tarafta -Allah bir daha bu Türk Milletine yaşatmasın, insanlığa yaşatmasın- bir afet yaşadık, bir deprem yaşadık; ama, biz, kati surette depreme sığınmayız. Depremi bahane ederek, Türk çiftçimizin tohumunu keselim demiyoruz. Yine de, çiftçimize, elimizde bulunan tohumları verdik. Rusya'dan tohum ithal etmeye çalışıyorum.

Dikkat ederseniz değerli milletvekilim arkadaşlarım, bu tohumlar, geçen yıllar aralık ayı içerisinde verilmişti. Aralık ayı içerisinde verilen tohumun, çiftçiye bir faydası olmaz. Bu tohumlar ekilmez, bu tohumlar değirmene gider; ondan sonra da, köylülerimiz, zehirlenme durumunda kalır. Tohumun, ekim zamanında önce verilmesi gerekli. İşte, bunun için, tohumluk hazırlamalarımıza biz, eylül ayının ilk günlerinde başladık ve şu anda da tohumları dağıtıyoruz.

Buradan, özellikle Ziraat Bankası müdürlerine, Ziraat Bankası yetkililerine, ziraat odalarına ve sevgili çiftçilerime seslenmek istiyorum; lütfen, bankada borçlanmalarını tamamlasınlar. Bazı çiftçilerimiz, bu borçlanma konusunda biraz çekingen kalıyorlar. Borç senetlerini imzalamaları gerekli ki, tohumlukları dağıtalım.

Değerli milletvekilleri, ben, her gün, en az 60 muhtarla görüştüyorum ve çok memnunum, mutluyum; Türkiye'nin dört bir yanından geliyorlar, onları dinliyorum. Ziraat odaları başkanları geliyor. Meselelerinde haklılar; ancak, hükümet olarak ve Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak, bizim de onlardan istediklerimizi, bir an önce, sevgili çiftçilerimin tamamlaması gerekli. Burada, özellikle Ziraat Bankasında çalışan memurların, Ziraat Bankasında çalışan müdürlerin -buradaki milletvekili arkadaşlarımızın titizlikle üzerinde durdukları gibi, tarımda, ziraatte mesai olmaz- cumartesi, pazar, bayram, tatil gözetmeden, bankalarda görevlerini yapmaları gerekli. Bunu da, hükümetin bir üyesi olarak, televizyondan, kendilerine özellikle duyurmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, tohumluk tahsisinde, bir de, Türkiye'nin iklim özelliklerini, toprak özelliklerini dikkate alıyoruz; Güneydoğu Anadolu'ya hangi buğdayı vereceğiz, İç Anadolu'ya hangi buğdayı vereceğiz... Bazı tohumluklar geçmiş yıllarda verildi; siz değerli arkadaşlarımızın pek çoğu biliyorsunuz, bu tohumluklar tarlaya saçıldığında, bunlar çimlenmedi veya düşük verimli tohumluklar verildi. Bu nedenle, tohumluk verdik diye, çimlenme özelliğini kaybetmiş, verim özelliği düşük buğdaylarla, köylülerimizi geçici bir süre avutmak istemiyoruz. Bunun da dikkate alınmasını istiyorum.

Geçmiş yıllarda dağıtılan tohumluk miktarını da dikkatinize arz etmek istiyorum: 1995 yılında toplam 47 000 ton tohumluk dağıtılmış, 1996 yılında 28 000 ton tohumluk dağıtılmış, 1997 yılında 83 000 ton tohumluk dağıtılmış, 1998 yılında 80 000 ton tohumluk dağıtılmış; bu yıl 110 000 ton tohumluk dağıtıyoruz, şu anda dağıtıyoruz; 110 000 ton tohumluk dağıtıyoruz.

SALİH SÜMER (Diyarbakır) – Ama, bazen 3 kilo veriyorsunuz Sayın Bakan.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Hayır, 3 kilo fazla vermiyoruz.

SALİH SÜMER (Diyarbakır) – Diyarbakır’da 3 kilo veriyorsunuz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Şimdi, biz, kuraklık olan yerleri belirttik ve dekara ne kadar tohum gideceğini biliyoruz, buna göre... Ancak, bazı eksiklikler varsa, son çare olarak şunu yapacağız: Toprak Mahsulleri Ofisinin depolarındaki buğdayı selektörden geçirip, eleyip, yine, bunu da vereceğim; param yoksa, depodaki buğdayı vereceğim.

SALİH SÜMER (Diyarbakır) – Ama, artırın; yani, 3 kiloyla olmuyor.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Artıracağız, artırıyoruz.

Efendim, tekrar ediyorum: Bu yıl dağıtacağımız tohumluk, geçmiş yıllardan daha fazladır; ama –müsaade ederseniz tekrar belirtiyorum– bizim çiftliklerde de kuraklık yaşadık, dışarıdan ithal etme mecburiyetindeyiz ve ediyoruz da. Bu da, tabii ki, bütçe imkânına bağlı, paraya bağlı; 17 trilyona karşılık, şu anda elimdeki, kullanabileceğim para miktarı 3 trilyon.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Elkatmış çok önemli bir konuyu da burada dile getirdi, patates konusunu... Patates konusu –kendim de ziraat mühendisi olmam nedeniyle, grda mühendisi olmam nedeniyle– üniversitedeki yıllarımda ve bakanlığa geldikten sonra da üzerinde önemle durduğumuz konulardan birisidir. Patatesteki problem; bir, tohumlukta problem vardır; iki, üretim sırasındaki üretimle ilgili modernizasyon problemleri vardır. Patatesteki asıl problem ise, pazarlama problemidir, tüketimdir.

Şimdi, bu yıl bizim ürettiğimiz toplam patates miktarı 5,5 milyon ton civarındadır; bu patatesi içtaleple ve ihracat miktarıyla tüketme imkânımız, hemen hemen yok gibi. Sayın milletvekillerimiz bilirler -Niğde Milletvekillerimiz Sayın Mükerrer Levent Bey, Sayın Eyüp Doğanlar Bey bilirler- göreve geldikten sonra ilk gittiğim bölgelerden birisi Niğde’dir. Sonra da temmuz ayı içerisinde gittim ve Sayın Milletvekillerimiz Mükerrer Bey ve Eyüp Beyle beraber Niğde-Gölcük’te patates üreticileriyle toplantı yaptık. Orada, kendilerinin sıkıntılarını bizzat dinledim. 2 Ağustosta Nevşehir’e gittim. Nevşehir’de Sayın İsmail Çevik, Sayın Mükremin Taşkın Beyle beraber köylerimizi gezdik.

Şimdi, problem, pazarlama... İhtüketimi nasıl artırırız. İhtüketimi artırabilmek için, özellikle toplu tüketim yerleriyle yazışmalarımız devam ediyor. Askeriyede patates tüketimini nasıl artırabiliriz; yurtlarda, üniversitelerde patates tüketimini nasıl artırabiliriz. En önemlisi, bakanlığa geldikten sonra, yetkili bürokratlarımızla ilk konuştuğumuz ve tartıştığımız konulardan birisi budur; patates ununun ekmeğe katımı. Patates unu, bugün, Avrupa’da bazı ülkelerde ekmeğe yüzde 2-2,5 oranında katılıyor. Eğer, Türkiye’de patates ununu ekmeğe katabilirse, o zaman daha fazla patates ürete ve patatesi değerlendirme imkânımız olacak. Patates unu ekmeğe katıldığı zaman ekmeğin bazı teknolojik özellikleri geliştiği, lezzeti arttığı gibi, besleme açısından da artışları vardır; ancak, sanayide fırınlarda işleme sırasında bazı problemlerle karşılaşırız. Bu konu üzerinde halen çalışıyoruz. Fırıncılar Federasyonuyla toplantı yaptık. Hâlâ bizim de araştırmalarımız devam ediyor.

Ihracat imkânını artırma konusunda ise; 2 Ağustosta döndükten sonra bu konuyla ilgili ihracatı teşvik etmek için, Tarım ve Köyişleri Bakanlığımızdan hazırladığımız yazıyı, karamameyi, Dış Ticaret Müsteşarlığımıza ve Hazine Müsteşarlığımıza sevk ettik. Dünya Ticaret Örgütü tarım an-

laşması taahhütlerimizin en üst noktasında teşvik vermeye çalışıyoruz. Biz, tonuna 20 dolar teşvik istedik. Bu yazı bize geri geldi; ama, biz Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak, yine, bu 20 dolarda direttik, tekrar yazdık. Günü gününe takip ediyoruz, sayın milletvekilleri takip ediyor, sizler takip ediyorsunuz. Hazine Müsteşarlığından yazı bugün yarın çıkacak ve Dışişleri Müsteşarlığından sorumlu Sayın Bakan Tunca Toskay Beyle de görüştüm. Bu teşvik de yakında patates ihracatı için hallolacak. 20 dolar belki büyük bir rakam değildir; ama, en azından teşvik ettiğimizi, yanlarında olduğumuzu gösterme açısından önemlidir.

Bugün Niğde'deki, Nevşehir'deki problem, herkes tarlasına kuyu vuruyor. Eskiden 10-12 metreden çıkardığımız su, bugün 60 metreye düşmeye başladı ve buradan sulamadan kullandığımız elektrik parası da çok fazla artmaya başladı; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak bizim yetkimizde de değil; çünkü, bitki, su, toprak ilişkileri, 1984'te yapılan ve tarımı bugüne getiren reorganizasyonun sonucunda ziraat mühendislerinin ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığının elinden alınmış. Bizim, asıl buradaki su problemini halletmemiz gerekli. Bugün, patates yetiştiricisinin girdisine baktığımız zaman, on sene önce suya ödediği para, elektriğe ödediği parayla bugünkü oransal olarak mukayase ettiğimiz zaman, hakikaten, patates üreticisinin durumu hiç de iç açıcı değil.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Düzelteceksiniz...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Tabii, görevimiz düzeltmek... Hükümetiz, görevimiz düzeltmek...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Bakan olarak değil, Hükümet olarak bunu yapmalısınız...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Evet... Evet...

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bayram Fırat Dayanıklı, özellikle Trakya çiftçisinin, Tekirdağ çiftçisinin sıkıntılarını dile getirdiği zaman, ben, kendimi tekrar Tekirdağ'da hissettim, gördüm. Geçen hafta, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli ve ilçeleri ve pek çok köyü dahil olmak üzere, yanımızdaki milletvekili arkadaşlarımızla, Milliyetçi Hareket Partisinin milletvekilleri, Anavatan Partisinden Sayın Bulut ve Demokratik Sol Partinin milletvekilleriyle Trakya'yı üç gün teknik gezi yaparak gezdim. Trakya'da daha önce uzun süre Tarım Kredi Kooperatifleri Bölge Müdürlüğünü yapan Sayın Hasan Kaya ile özellikle gittim; çünkü, oradaki çiftçinin derdini, yıllarca orada çalıştığı için yakinen bilen birisiydi. Anlatılanların hepsine katılıyorum.

Şimdi, biz, hükümet olarak, öncelikle -biraz önce de arz ettim- tabii afetlerden zarar gören çiftçilerimizin tohumluk ihtiyaçlarının giderilmesi konusunda çalışmaların ne durumda olduğunu anlattık. Buğday üreticisinin ürettiği buğdayın alınması ve ödenen paralar konusunda şu rakamları vermek istiyorum: Bu yıl, biz, Hazine Müsteşarlığı "3 600 000 ton hububat alın, daha üzerine çıkmayın" dediği halde, 5 milyon tonun üzerinde hububat aldık ve 500 farklı yerde alım merkezleri açtık. 500'ün üzerinde alım merkezi açmak, tabii ki, bir yük getiriyor. Geçen yıl, 407 trilyonluk hububat alınmıştı; bu sene bizim aldığımız toplam hububata ödeyeceğimiz miktar ise, 400 trilyonun üzerindedir. Bugüne kadar, bugün dahil, çiftçimize 262 trilyon ödeme yapılmıştır. 262 trilyon ödeme yapıldı; şu anda, bizim, çiftçimize, Toprak Mahsulleri olarak borcumuz 117 trilyondur. Bu ödemeler yapılırken, bütçe imkânları doğrultusunda ödemeler yapılıyor ve 57 nci cumhuriyet hükümetinin Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak göreve geldiğimizde -benden önceki Sayın Bakan da bilir- Toprak Mahsulleri Ofisinin çok yüklü bir borcu vardı; 407,5 trilyon borç vardı.

MAHMUT ERDİR (Eskişehir) – Faiz hariç...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Faiz hariç...

407,5 trilyon borç vardı, faiz hariç. Biz, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak hem bu borcu ödüyoruz hem de bulduğumuz imkânlarla köylümüzün parasını ödüyoruz.

Biz köylümlüze, çiftçimize şunu söylemiştik: Toprak Mahsulleri Ofisi olarak aldığımız hububatın parasının yarısını peşin ödeyeceğiz ve yarısını da 45 gün içerisinde ödeyeceğiz. Bunu söyledik ben, 407 trilyon borcum vardı, kasada da 5 kuruş yoktu. Bunu söyledim. Niçin söyledim; tüccarı da çekmek için ve kendimi bağlamak, hükümetimizi bağlamak için söyledim; çünkü, Sayın Başbakanımız, burada hükümet programını okurken "kalkınmayı kırsaldan başlatacağız" demişti ve koalisyonu oluşturan üç partinin de ortak görüşü bu idi ve hükümet de, Bakanlar Kurulu da, çiftçi borçlarının ödenmesini en ön sıraya almayı kabul etmiştir.

Bu paranın ödenmesinde gecikmemiz fazla değil. Ben, size tarihleri vererek fazla vaktinizi almak istemiyorum; ama, burada, tarih, tarih ilk ödemeler ne zaman bitmiş ne zaman bitecek, 45 günlük dediğimiz son ödemeler ne zaman bitecek... Ancak, ben, size burada tekrar bir ödeme takvimi söylemek istiyorum: Bugün itibariyle 28 trilyon tekrar çıkarırdık, 11.10.1999'da 28 trilyon tekrar çıkarıyoruz, 19.10.1999'da 20 trilyon tekrar çıkarıyoruz, 25.10.1999'da 20 trilyon tekrar çıkarıyoruz. Ümit ediyorum ki, Hazineden sorumlu sevgili Bakanımız Recep Önal Beyde dinliyordur. Yine kendimizi bağlıyoruz bunu söylemekle.

Biz, 166 trilyon bir parayı, dış krediyle, dışarıdan bulduk. Bir kredi götürmemizde, 160 trilyon para için 470 trilyon ödeme mecburiyetimiz vardı. Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak, Hazine olarak, biz, bunu kabul etmedik. 160 trilyonu alacağız; ama, bu 160 trilyon karşılığında, onbir ay sonra 470 trilyon ödeyeceğiz. Biz, hükümet olarak şunu seçebiliriz: Kolaylığı seçerdik, alırdık 160 trilyonu, dağıtırdık köylümlüze, rahatlardık; ama, oniki ay sonra bu 160 trilyonun karşılığında 470 trilyon ödeme mecburiyetinde kalırdık. Bunu kabul etmedik. Ben, bunu, çıkıp sevgili çiftçilerimize anlatıyorum; anlattığım zaman "iyi ki almamışsın" diyorlar. Bunun üzerine, çok daha ucuz bir parayı, 166 trilyonu bulduk; ama, bu 166 trilyonu da belirli tarihlerle aldığımız için, bu 166 trilyondan ödemeye devam ediyoruz. İçborçlanmaya gideceğiz. İçborçlanmadan 40 trilyon alıp ödeyeceğiz ki, bunu da, tabii, bankalardan yüzde 100'ün üzerindeki bir faizle alıyoruz. Dışsatımlarımıza hız veriyoruz. Buğdayı, içeride işleyip -un sanayiinde işleyip- dışarıya satma, ihraç etme imkânlarına hız veriyoruz. Yani, biz, hep, dışarıdan para bulma veya içborçla para bulma yolunu, bu rahat yolu seçmiyoruz. Buğdayı içeride işleyerek, ihracat imkânlarımızı geliştiriyoruz ve kendi imkânlarımızla da 60 trilyonu bu şekilde köylülerimize ödeyeceğiz ve 25.10.1999'da, bütün buğday paraları, inşallah, ödenmiş olacak.

Değerli arkadaşların, çiftçilerimizin yakinen ilgilendiği ve şu anda televizyonda izliyorsa, Trakya'daki çiftçimizin de, Nevşehir'deki çiftçimizin de, doğu Anadolu'daki, güney Anadolu'daki çiftçimizin de yakinen ilgilendiği bir konu, alacaklarının borçlarına sayılmasıdır; çiftçimizin, Toprak Mahsulleri Ofisinden alacağı var, tarım satış kooperatif birliklerinden alacağı var, Çay-Kurdan alacağı var, Şeker Şirketinden alacağı var, Tekelden alacağı var; bu alacaklarının, Tarım Krediye ve Ziraat Bankasına olan borçlarının yerine sayılmasıdır. Biliyorsunuz ki, buna, mahsup kararnamesi diyoruz.

Şimdi, çiftçinin borcuna faiz uyguluyoruz; ama, çiftçinin alacağına belirli bir kredi uyguluyoruz; ancak, buğday fiyatları her ay geciktiğinde, kilogram başına 2 000 lira artırıyoruz; ama, bunun fazla bir değeri yok. Mahsup kararnamesini çıkarmamız gerekli. Mahsup kararnamesini, 26 Temmuz 1999'da, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak yazdık ve arz ettik; ancak, bütün imkânları çerçevesinde değerlendiriliyor. Mahsup kararnamesi, bugüne kadar, hükümetimizden geçemedi; ancak, mahsup kararnamesi de, bakanlarımızla yaptığımız görüşmeler sonucunda, inşallah, ümit ediyorum ki, pek yakında, bizim bakanlığımızın da gayretleri, diğer bakan arkadaşlarımızın gayretleri ve anlayışları doğrultusunda geçecektir; çünkü, köylünün durumu iyi değil. Evet, Marmara Bölgesinde bir deprem oldu, oradaki vatandaşlarımızın yaralarının sarılma mecburiyeti var; ancak -beni başlıyoruz- köyde her gün deprem oluyor, her yıl deprem oluyor, köylünün durumu iyi değil.

Trakya'da ayçiçeğinin parasının üçte 1'i kadarı ödeniyor; o ödemeyi hızlandırmamız gerekli. Özellikle, Doğru Yol Grubundan Sayın Ercan konuşmalarında, deprem bölgesindeki çiftçilerimizin buğday parasının, mısır parasının, fındık parasının bir an önce ödenmesini vurguladılar. Bakanlar Kurulunda Sayın Başbakan ve Başbakan Yardımcılarımızın bize verdiği direktif, deprem bölgesindeki çiftçimizin alacaklarının bir an önce ödenmesi, öncelikle ödenmesidir.

Bu sene hububata, buğdaya verdiğimiz fiyat 80 000 Türk Lirasıdır. Bu, orta kalitedeki ekmeklik buğdaydır. Geçen yıl bu buğdaya 53 000 lira verilmişti; artış, yüzde 50,9'dur. Eğer, biz, deflator oranını yüzde 44 kabul edersek -ki, Devlet Planlama bu fiyatı açıkladığımızda deflator oranını yüzde 44 kabul etmişti- deflatorün üzerinde 7 puan daha vermiş olduk. Buğday fiyatlarını belirlerken, özellikle, dünya borsalarını dikkate aldık, Türkiye içerisindeki bütçe şartlarını dikkate aldık, maliyet fiyatını dikkate aldık ve 80 000 Türk Lirası verdik; bunun üzerinde değer alan buğdaylar var ve bunun altında değer alan buğdaylar var.

Değerli milletvekilleri ve Sayın Başkan; 80 000 lira verdiğimizde buğdayın tonu 193 dolara geliyordu; ama, dünya ortalaması 110 dolardı. Yani, dünya ortalamasının üzerinde 83 dolar vermiş olduk. Niçin bu kadar yüksek verdik; biz, tarla maliyet fiyatından giderek bu derecede yüksek bir fiyat verdik. Bu fiyatı verme mecburiyetindeyiz; çünkü, biz -bir konuşmacının da, Sayın Fırat'ın da belirttiği gibi- hâlâ tarımda verimliliği artıramamışız, tarımı modernize edememişiz, tarımdaki girdi fiyatını düşürememişiz. Bugün, bakınız, evet, mazota zam geliyor, gübreye zam geliyor... Mazota zamda bu hükümetin de bir sorumluluğu yok bir noktada; geçmiş yıllarda çıkarılan bir yönetmelikle, akaryakıt fiyatı, haklı olarak, dolara bağlanmıştı. Ancak, ben, köylülere hep şunu söylüyorum: "Mazota gelen zamları siz niye o kadar ilgileniyorsunuz ki. Mazot ne kadar pahalansa pahalansın -çünkü, mazot traktöre de konuluyor, yata da konuluyor, Mercedes taksiyeye de konuluyor- ben, sana mazotu üçte 1 fiyatına verebiliyor muyum, önemli olan bu." Yani, biz, çiftçimizin girdisini desteklemeliyiz.

EVREN BULUT (Edirne) - Yeşil mazot... Yeşil...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) - Yeşil mazot değil de, Sayın Bulut, siz de biliyorsunuz, girdisini destekleme mecburiyetindeyiz. Daha ucuz gübre, daha ucuz mazot, daha ucuz tohumluk verdiğimiz zaman, Avrupa Birliğinin ve Dünya Ticaret Örgütü'nün karşısında attığımız imzaların da yerine gelmesi sağlanır.

Bugün, biz, hâlâ tabanfiyat veriyoruz. Buğdaya 80 000 lira değil de, 100 000 lira versek ne olacak, eğer buğdayı alamıyorsak. Mesela, bazı hayvan yetiştiricilerimiz bize gelip diyor ki "süte tabanfiyat verin." Ee, süte tabanfiyat vereyim; sütü alamadıktan sonra tabanfiyat vermenin bir anlamı yok. Onun için, Sayın Fırat haklıdır.

Bakanlığa geldiğimiz ilk günden itibaren üzerinde çalıştığımız, kendisinin de söylediği, tarım reformu yasasıdır. 2000 yılına giren Türkiye'de, tarım reformu yapılmalıdır; ama, şu iyi bilinsin ki, hiçbir kuruluşun direktifiyle hazırlanan bir yasa olmayacaktır bu tarım reformu yasası, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin imkânları, potansiyeli, nüfus dağılımı, toprak alanı ve ekonomik faaliyetleri esas alınarak hazırlanacaktır ve hazır, bir paket olarak hazırlanmıştır. Bunların başında da, tarımın, canlı bir sistemin, parçalanmış olan bir sistemin bütünleştirilmesi gelmektedir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bugün, bunu bir şikâyet olarak söylemiyorum; ancak, bir kere, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının ismindeki bu "köyişleri" kelimesinin oradan çıkarılması gerekli. Tarım Bakanlığının, köy işleriyle ilgili hiçbir yetkisi kalmamış. Bu, 1980'den sonra yapılan reorganizasyonla oluşmuş. Bugün, köy hizmetlerine ayrılan bütçenin büyük bir kısmı, köylere yol yapmak, içmesuyu götürmek için harcanıyor ve seçimlerde de, greyderler, kamyonlar köylere çıkıp, köy yollarına çakıl dağıtıyorlar. Benim toprağım ile ilgili, suyun toprağa kavuşturulmasıyla ilgili harcanan bütçe, köy hizmetleri bütçesi içerisinde sınırlıdır, kaybolup gidiyor.

Burada sormak istiyorum: Yıllar önce kurulmuş ve Türk tarımına şerefli hizmetler yapmış olan Toprak-Suyun hangi hatası vardı ki, 1984 yılında, bilgisayarın başına oturdunuz da bunun kapatılmasına karar aldınız? O zamanki Mecliste bulunan üyelere de sormak istiyorum; belki hâlâ içimizde olanlar vardır. Bunun için, toprak kanununun bir an önce çıkarılması, Toprak- Su yasasının oluşturulması gerekli.

Bakınız, kıymetli topraklarımız, tarım topraklarımız yanlış kullanılıyor. Topraklarımız -geçen gün bu kürsüden yine söyledim, söylemeye devam edeceğim- yanlış kullanma nedeniyle barajlara akıyor; barajların faydalı ömrü kısıyor. Topraklarımız denize akıyor, topraklarımız rüzgârla savruluyor, topraklarımız rüzgârla Irak'a gidiyor; Dicle'yle, Fırat'la Irak'a gidiyor bizim topraklarımız. Müsaade edin, Toprak-Suyu ziraat mühendislerinin, ziraattan anlayanların eline verelim de topraklarımızı koruyalım. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlarım, diğer bir reform yasası, tarım çerçeve yasasıdır, tarımın bütünleştirilmesidir. Tarım bir bütündür; suyuyla, bitkisiyle, toprağıyla, hayvanyıyla, mikroorganizmasıyla.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarıma, bugün televizyondaki bir programı müsaadenizle duyurmak istiyorum. Bugün, galiba, 20.10'da TEMA Vakfının Değerli Başkanı Hayrettin Karaca'yla bir programımız olacak. Toprağı konuşuyoruz orada; diyorum ki: Toprak canlıdır ve insan toprakla konuşur. Toprakla konuşan, toprağı seven, toprağa aşkı olan bir gözle bakmamız lazım. Ne demiş: "Benim sadık yarım kara topraktır." Toprağı yar olarak görmemiz gerek. Toprağı yar olarak görmezsek, Allah vermesin, çoğumuzun çoğumuz geleceği karanlıktır. Ben, yaylada, ekmeğimi ateşte ısıtır yerim, eti de tel dolapta bir iki günlüğüne muhafaza edebilirim, elektriksiz olabilirim, buzdolapsız olabilirim; ama, ekneksiz olamam ve topraksız olamam. Bunu demekle, elektriksiz mi olalım diyorum, evlerimizi derin dondurucular mı olmasın diyorum?.. İşte, biz, tarım reformu yasasına bu gözle bakıyoruz.

Çiftçilerimizin belirlenmesi gerekli, çiftçilerimizin bir şemsiye altına alınması gerekli. Sıkıntısı ne, arazisi ne, ne kadar ekiyor, ektiğinden 5 mi alıyor, 10 mu alıyor; bunu bilmemiz gerekli, besicinin sıkıntısını bilmemiz gerekli. Bunun için, çiftçi kayıt sistemini oluşturmamız gerek. Çiftçi kayıt sistemini oluşturduktan sonra, hemen doğrudan destek veya prim ödemeye geçmemiz gerekli.

Bizim, bugün, hedefimiz Türkiye'de 1 milyon ton ayçiçeği üretmektir. 1 milyon ton ayçiçeği ürettiğimiz zaman, bu seneki imkânlarla göre ve Hazinesin Öngörülüne göre 400 bin ton ayçiçeğini alabiliriz diyoruz. Şimdi, ben diyorum ki, 400 bin ton ayçiçeğini almayalım, 1 milyon ton ayçiçeği üretelim, 1 milyon ton ayçiçeğini de almayalım, bırakalım ayçiçeğinin fiyatı serbest piyasada belirlensin. Ne olarak belirlendi; 100 lira olarak belirlendi. Köylünün eline ne geçmesi gerekli, maliyet fiyatlarını çıkararak; 180 lira. Köylü, ayçiçeğini götürsün, ister tüccara satsın ister tarım satış kooperatifleri birliklerine satsın ve böylelikle eline faturasını alsın ve ekonomide de kayıt altına girsin; faturasını getirsin; faturasını getirdikten sonra, aradaki 80 bin lirayı, ben, köylüme, anasının ak sütü gibi vereyim. O zaman, 1 milyon ton ayçiçeği Türkiye'de pazarlanmış olur. Böylelikle, ben, 450 bin ton almaktan -sıkıntı çekiyorum- kurtarılmış olurum, prim verdiğim zaman köylüye daha fazla ulaşmış olurum ve...

EVREN BULUT (Edirne) – Hükümet programında var bu.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Hükümet programında var, hazırladığımız projelerde var.

...bizim Hazineye gelecek yük de daha azalmış olur. Aynı zamanda neyi kurtarıyoruz değerli arkadaşlarım; yağ sanayiini kurtarıyoruz. Yağ sanayii de dünya fiyatlarıyla tohum alacak. Dünya fiyatlarıyla tohum aldığı için, bugün benim yağ sanayiim yüzde 42 kapasiteyle çalışıyor. Dünya fiyatlarıyla tohum alacak, ürettiğim 400 000 ayçiçeği tohumunu 1 milyon tona çıkaracağım ve -ne yapacağım- dünyada, yağ sanayii alanında Türk Milletine layık bir şekilde yarışmış olacağım.

Çok Sayın Başkanım, sevgili milletvekili arkadaşlarım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bakiğimiz, bugün, kullandılamayan, pazarlanamayan, değerlendirilemeyen bütün stokları var; bugün, ihraç edemediğimiz fındık stokları var; bugün, maalesef, tüketemediğimiz, dışarıya satamadığımız -geçen yıl sattığımız sırf siyah çay miktarı 17 000 ton- çay stoku var. Elimizde 90 000 ton çay var geçen yıldan aktarılan; bu sene de 150 000 ton üretiyoruz. Bu siyah çayı sonra ne yapıyoruz? Üreticinin elinden alacağız... Ancak, yeşil çayı siyaha çeviriyoruz -masraf ediyoruz; fabrikaları çalıştırıyoruz, enerji kullanıyoruz- çevirdikten sonra siyah çayı denize döküyoruz. Niye yeşilini dökmüyoruz; yeşili çok hacimli, dökülecek yer yok, onun için siyaha çevirip döküyoruz.

İşte, hazırladığımız ürün desen planlamasında -ki, bu sene uygulamaya belirli ölçüde koyacağız- bütün üretimini aşağı çekerken, buğday üretimini belirli noktada aşağı çekerken, fındık üretimini aşağı çekerken -çay üretimini şu anda aşağı çekme imkânımız yok; çünkü, belirli bir klimada yetişiyor- artırmak istediğimiz ürünler, biraz önce söylediğim, ayçiçeği, mısır ve soya fasulyesi. Bugün, asrın gıdası olan soya fasulyesinde Türkiye'nin üretimi 40 000 ton. Türkiye'nin en az 400 000 ton soya fasulyesine ihtiyacı var. Bu projeler, bu deprem felaketi de olmasına rağmen, Bakanlar Kurulunun iki hafta önce...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, 40 dakikalık süreyi tamamladınız, 2 dakikalık ek süre daha vereceğim; ancak, şunu görüyorum: Bundan sonra yapılacak bütün konuşmalara, sanıyorum, topyekün cevap verdiğiniz; çünkü, hakikaten uzun bir süre konuştunuz. Hiçbir arkadaşımızın, bir daha, Tarım Bakanlığıyla ilgili konuşma yapacağını sanmıyorum.

Buyurun, 2 dakikalık ek sürenizi veriyorum.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

...15 gün önce 7,5 saat yaptığı toplantıda -sayın bakanlarımız da buradalar- bu Bakanlar Kurulu, 1,5 saatini, tarım reformunu ve ürün desenini dinlemeye ayırmıştır ve bu toplantıdan sonra, yine, Bakanlardan oluşan bir komisyonumuz, 4 toplantı daha yapmıştır. Yarın, Bakanlar Kurulunda, yine, bu konu tartışılacaktır.

Bir de, özellikle -Sayın Fırat, özellikle Trakya çiftçisinin problemini dile getirdiği için- çeltikten bahsetmek istiyorum. Geçen yıl 165 000 Türk Lirası olan uzun taneli çeltiğe, bu yıl 240 000 lira fiyat verdik. Geçen yıl 155 000 lira olan orta uzunluktaki taneli çeltiğe 225 000 lira ve geçen yıl 140 000 lira olan kısa taneye de 204 000 lira vererek yüzde 50 civarında bir fiyat artışı sağladık. Bunları da, Toprak Mahsulleri Ofisi olarak alıyoruz. Çeltik paralarını da, yine, yarısı peşin, yarısı 45 gün içerisindeki ödeme takvimimizle ödeyeceğiz.

Trakya gezimde çok şeyler gördüm, bilmediğim bazı hususları da orada öğrendim. Onun için, çiftçilerime, mülsaade ederseniz, tekrar teşekkür etmek istiyorum. Kendileriyle görüşüp tartıştıktan sonra, ilk verdiğimiz direktiflerden biri, uygulamalardan biri, 1 500 olarak uyguladığımız baremi 1 000'e düşürdük ve randıman oranını da yüzde 50 olarak uyguluyorduk, yüzde 40'a düşürdük; çünkü, bu sene, pirinçlerimizde biraz mantar hastalığı var, bunu belirtmek istiyorum. Yakın bir zamanda, yine, Trakya'yı ziyaret edeceğim.

Yüce Meclisi ve Sayın Başkanı saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakana teşekkür ediyoruz; 42 dakika, içtüzüğün ve Başkanlığın toleransını da kullanma becerisini gösterdi.

Evet, Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları var.

Sözlü soru önergesinin geri alınmasına dair bir önerge vardır; okutuyorum:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. - Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın (6/74) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/30)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 15 inci sırasında yer alan (6/74) esas sayılı sözlü soru önergemini geri alıyorum.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Hüseyin Arı

Konya

BAŞKAN - Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IV. - SEÇİMLER**A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM**

1. - Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için, Muğla Milletvekili Metin Ergun aday gösterilmiştir.

Oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı : 155) (1)

BAŞKAN - 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası AŞ'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329

(1) 155 S. Sayılı Basmayazı 6.10.1999 tarihli 3 üncü birleşim tutanağına eklidir.

Sayıll Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası AŞ'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükümünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası AŞ'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun mützeresine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Geçen birleşimde, tasarının 2 nci maddesi okunmuştu.

2 nci madde üzerinde, ilk olarak, Fazilet Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Veyssel Candan söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Candan. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA VEYSEL CANDAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; görüşülmekte olan 155 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2 nci maddede, bankayla ilgili deyimler dile getirilmektedir. "Bakanlık" deyimile Başbakanlık, "bakan" deyimile ilgili Devlet Bakanlığı, "banka" deyimile de Türkiye Kalkınma Bankası gündeme getirilmektedir.

Değerli arkadaşlarım, ben, bankayla ilgili, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporundan aldığım bazı bilgileri arz etmek üzere söz aldım.

Kalkınma Bankası, hatırlanacağı üzere, 1975'te Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası olarak kuruldu; 1983'te 165 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameyle yapısında bir değişiklik oldu; daha sonra, yine 329 ve 401 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamelerle, Türkiye Kalkınma Bankası anonim şirket haline getirildi. Kanun taslağında, kalkınma bankacılığı misyonuna yenilikler getirilmeye çalışılmaktadır.

Bankanın öncelikle görevi, sanayi, eğitim, sağlıktır ve daha sonra turizm ilave edilmiştir. Bankanın 1997 sonu itibariyle sermayesi 15 trilyondur. Hazine dışında, ortaklar, sermaye artırımına katılmamıştır. 1998'de sermayesi 50 trilyondur. 1997 bilançosunda zararı 5,5 trilyondur. Açık pozisyon, 41,4 milyon dolardır. Özkaynakları tamamen tükenmiştir. Sermaye artırımını dış borçlarla karşılanmıştır. Aldığı o dış borçlar da tüketilmiştir.

Bankanın yapısı, görevi ve sermayesi, uzun süre mevzuat eksikliğiyle gitmiş ve belirsizlikler içerisinde. Görevlerine ilave yapıldığı halde, sermaye artırımını yapılmamıştır.

Bunlara ek olarak, kötü bir yönetim, yönetimde israf... İlan ve reklamlara ciddi paralar harcanmıştır. Batık krediler artmıştır; dövizle dışborç alımları çoğalmıştır.

Şimdi, Yüksek Denetleme Kurulu, bankaya tavsiyelerinde "tahsilat hızlandırılmalıdır, hukuk müşavirliği güçlendirilmelidir" demektedir.

Yine, yurt dışından yüksek maliyetle alınan krediler, düşük faizle iç bankalara yatırılmaktadır. Bunun altını çizmek ve dikkatinizi çekmek istiyorum. Kalkınma Bankası, yurt dışından yüksek faizle aldığı paraları, kredileri, içeride düşük faizle bankalara satmaktadır; yani, dünyada örneği görülmemiş kötü bir tüccar.

Kredilendirilmede istihbarata önem verilmediği, doğru firma seçilmediği, kredilerde sağlam teminatlar alınmadığı, kredi ertelemelerine siyasilerin müdahale ettiği, bankanın amaç ve faaliyeti konusu dışında iştirak hisselerinin mutlaka satılması gerektiği... Finans sıkıntısını gidermek üzere, sermaye artırımında -ortaklar artırmadığına göre- sermayeyi Hazinesin üstlenmesi ve bankaya verilen görevler doğrultusunda, ciddi, doğru dürüst bir sermayenin temin edilmiş olması lazım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, aslında, bankacılık konusunda bir tiyatro eseri yazılacak olsa, başka bir ifadeyle, devlet bir bankayı nasıl batırır veya şimdiki ifadeyle, bir bankanın kurtarılması için ne yapılması gerekir diye bir eser yazılacak olsa, öyle zannediyorum ki, Türkiye Kalkınma Bankası buna en güzel bir örnektir.

Kamu bankaları, siyasilerin ve yandaşlarının çiftliği haline gelmiştir. Hatta, bankalar, hükümet olacak partileri, basında ve TV'lerde desteklemek şartıyla soyulan devlet kuruluşlarıdır. Kamu bankalarının, Özelleştirme Yasası içerisinde iki yıl içinde özelleştirilmesi gerektiği halde, Halk Bankası, Ziraat Bankası ve Emlak Bankası uzatmaları oynuyor.

Biraz önce, Sayın Bakanın ifade ettiği rakamların hiçbirisini ciddi bulmadığımı ve maalesef, ilgili bakanların bölgelerine bile girmede sıkıntı olduğunu, buğday paralarının, pancar paralarının bile ödenmesinde sıkıntı olduğunu ve ödenmediği görüyoruz.

Şimdi, efendim, ilkemiz, hakikaten enteresan bir ülkedir; Hazinesinden sorumlu Devlet Bakanı bir intihar girişiminde bulunur cumhuriyet tarihinde ilk defa; bir borsa krizi olur, bir gecede birileri milyonlarca doları götürür yine cumhuriyet tarihinde ilk defa... Peki, bunların altında yatana baktığımız zaman, son üç yılda, 20 civarında ticaret bankasına izin verilmiştir. Eğer bir banka kurma izni verilecekse, kalkınma bankalarına izin verilmesi gerekirken, ticaret bankalarına izin verilmiştir. Ticaret bankalarının yaptığı oyun nedir?! Eskiden, soygun ihalelerde yapıldı; ama, şimdi, artık internete ve bilgisayara girdi; gayet muntazam, hukuk kaideleri ve kanunlar himayesinde bankalar soyulmaktadır. Şimdi, evvela, ticari izin alan bankalar, yüksek faizle mevduat toplamaktadırlar. Topladıkları mevduatı, kurdukları şirketlere, kanunun öngördüğü kredi limitlerini aşarak, kredi olarak vermektedirler ve verdikleri bu şirketler kendilerine aittir; ancak, bir süre sonra da bu şirketler iflas etmektedir; İnterbank olayında olduğu gibi, 1 katrilyon civarında para, maalesef böylece, mevduat fonuna aktarıldığı için -yani, devlet garantisi olduğu için- büyük miktarda para da devlet hazinesinden uçup gitmiştir.

Şimdi, özel bankalara baktığımız zaman, patronlar yeni sermaye ilave etmiyor; kârlarını devamlı çekiyorlar; devamlı da, yurt içinde para maliyetleri yüksek olduğu için, yurt dışından kredi getiriyorlar ve dolayısıyla, döviz kur riski artıyor ve Hazinesin de riski artıyor. Bu noktada, aslında Hazinesin yapacağı iş, bankaları iyice denetlemektir. Bugün 20 civarında özel bankanın açık finansmanı 12 milyar dolardır. Bu bankalarda meydana gelecek bataklık ve kriz, devleti de büyük miktarda ekonomik krize sürükleyecektir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, evvela, bu milletin ekonomisini, devletin ekonomisini, hükümetin ekonomisini iyi yönetmek lazım. Bakın, şu anda bankalarla ilgili olarak en son yayımlanan bir raporda, kredilerin devamlı batağa doğru verildiği ve kredi miktarlarının da süratle arttığı ifade edilmektedir. Bununla birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığı, bankaları denetleyeceği yerde, kanun çıkmış olmasına rağmen, hükümeti oluşturan partilerin partizanlık duyguları neticesinde, üst kurula insanlar tayin edilemediği için, çıkan kanun halen yürürlüğe girmemiştir ve girdiği halde uygulanmamıştır.

Bu böyle devam ederken, ülke ekonomisini bankalar batırmaya devam ederken, faizler yükselirken, iç ve dış borç artarken, uygulamalara baktığımız zaman, Hazinesin yayımladığı genelgeler-

de de kendi içinde tutarsızlıklar olduğu ve siyasî yaklaşımlarla teşvikler verildiğini görüyoruz. Elimdeki belge, 23 Haziran 1999 tarihinde Hazine tarafından yayımlanan bir genelge. Burada diyor ki "bir holding, Sermaye Piyasası Kuruluyla ihtilafa düşer, onunla ilgili suç duyurusu yapılırsa, o şirkete, o holdinge verilen teşvik durdurulabilir, durdurulması gerekir." Bunu kim söylüyor; Hazine söylüyor, Maliye Bakanlığı söylüyor, Başbakanlık söylüyor. Bu genelgeden hemen bir ay sonra, 17 Ağustos 1999'da, SPK tarafından hakkında suç duyurusunda bulunulan, usulsüzlük yaptığı belirlenen bir holdinge, 10 201 927 000 000 liralık "modernizasyon projesi" adı altında bir teşvik belgesi veriliyor.

Şimdi ben burada, Hazineden sorumlu Devlet Bakanına sormak istiyorum: Bu genelgeyi niye yayımladınız veya bu teşviki niye verdiniz veya böyle bir teşvik verilecekse, bu genelgeyi yayımlamaktaki amacınız nedir, ne yapmak istiyorsunuz? Bunu sormak hakkımızdır. Eğer buna benzer olaylar dış ülkelerde olsaydı, böyle yanlış bir uygulama ortaya çıkmış olsaydı, bırakın bir bakanın intihar girişimini, hükümetler gider, bakanlar istifa ederdi; ama, bizde hiç kimse döndü konuya ilgi bile duymuyor.

Biraz önce Sayın Bakanı cidden çok üzüntüyle dinledim; verdiği rakamlar, 20 trilyon, 40 trilyon... O zaman "borcunuz ne" diye adama sorarlar; borcunuz 150 trilyon; yani, siz, 150 trilyonda 200 trilyonda 20 trilyonu ödemişsiniz... "Elimdeki rakamlar bunlar; Bakanlık olarak ben bunları ödedim" diyor. İyi de, bizim odalara bu faksalar niye geliyor, bu çiftçiler niye bağırıyor?! İyi de, akaryakıtta pazartesi bir zam, çarşamba bir zam, cumartesi bir zam niye yapıyorsunuz?!

Vatandaş, Sayın Bakanı öyle anlattı ki... Sanki başka bir ülkenin parlamentosundaymış ve ülkenin ekonomik şartları da her gün doğru dürüst gidiyor gibi...

BAŞKAN – Sayın Candan, 1 dakika eksik veriyorum; lütfen toparlayın efendim.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Tamam efendim.

Değerli arkadaşlar, Fazilet Partisi olarak bu konuda önerimiz şudur: Bu getirilen tasarı birtakım eksiklikleri tamamlamaktadır; doğrudur; ancak, kanunları doğru çıkarmanın da bir işe yaramadığını, buradaki genelgelerle size ifade etmeye çalıştım.

Bu itibarla, burada, Türkiye Kalkınma Bankasına, belki, mevzuat olarak, personel olarak, yapılanma olarak birtakım iyilikler getirilmektedir; ancak, bu tasarı kanunlaştıktan sonra, Türkiye Kalkınma Bankasının batık kredileri artarsa, öz sermayesi biterse, aldığı dış kredileri de birilerine siyasî amaçla kredi olarak verirse, işte bu doğru değildir. Nitekim, elimdeki Yüksek Denetleme Kurulunun raporunda Halk Bankasıyla ilgili olarak aynen şu cümle yazılı: "Halk Bankasının son dönemde verdiği kredilerin tamamı siyasîdir." Bunu ben söylemiyorum, Başbakanlığa bağlı Yüksek Denetleme Kurulu üyelerin altına imza attığı raporda böyle denilmektedir.

Ümit ediyoruz ki, ülkemizde daha iyi şartlarda buluşuruz.

Teşekkür ediyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Candan.

Grupları adına başka söz isteği?.. Yok.

Şahısları adına söz isteği?.. Yok.

Maddeyle ilgili önerge yok.

2 nci maddeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2 nci madde kabul edilmiştir.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakanım.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) - Sayın Başkanım, biraz önce konuşan Sayın Candan, Bakanlığın verdiği rakamların hatalı olduğunu, yanlış olduğunu, 20 trilyon lira gibi bir paranın dağıtıldığını söylediler. Müsaade ederseniz, ben şu tabloyu Yüce Millete kısaca arz etmek istiyorum.

BAŞKAN - Efendim, tabii, muhalefet mensubu milletvekili arkadaşlarımızın o tür beyanları vardır. Siz 40 dakikalık süre içerisinde konuyu enine boyuna kamuoyuna açıkladınız. Sanıyorum millet tatmin olmuştur. Elbette ki, muhalefet partisindeki milletvekili arkadaşlarımızın da eleştiri hakkı vardır, olabilir; onu saygıyla karşılıyoruz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) - Ancak rakamlar yanlış telaffuz edilmiştir. Bir yanlışlığı düzeltebilir miyim?

ÖMER İZGİ (Konya) - Sayın Başkan, bu, sayın konuşmacı için de yararlı olacaktır. Belki onlara gelen bilgi yanlış olabilir. Sayın Bakanımız konunun bakanıdır, en doğal olarak bunu açıklama hakkına sahiptirler.

BAŞKAN - Konuyu 2 dakikada toparlamak üzere, buyurun Sayın Bakan.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) - Sayın Başkan...

NEVFEL ŞAHİN (Çanakkale) - Öyle bir usul var mı?

BAŞKAN - Düzeltiyor efendim, konuya açıklık getiriyor.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) - Sayın Başkanım, çok iyi bilir ki, İçtüzüğün 69 uncu maddesine göre açıklama durumunda kaldım.

BAŞKAN - Buyurun açıklayın efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Toprak Mahsulleri Ofisi olarak 5.10.1999 tarihi itibarıyla bölgelere çıkardığımız rakamları arz etmek istiyorum; çünkü bu rakamlar konusunda, değerli milletvekillerimizin bilgi kaynakları belki sağlıklı olmayabilir. İstanbul bölgesi 35 770 000 000 000, İzmir bölgesi...

MEHMET DÖNEN (Hatay) - Bu rakamlar nedir? Ne zaman aldınız bunları?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) - Dinleyiniz, anlardınız efendim. Toprak Mahsulleri Ofisi olarak bölgelere çıkardığımız para.

MEHMET DÖNEN (Hatay) - Yani, kaç ay önce aldığınız bugünün parası?

MURAT AKIN (Aksaray) - Sayın Bakanım, 90 gün oldu, 90 gündür paralarını alamayanlar var.

MEHMET DÖNEN (Hatay) - 45 gün 90 gün oldu; 90 gündür paralarını alamayanlar var.

LÜTFİ YALMAN (Konya) - Anlatamadığını anlatıyor...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) - Ekimin 5'i itibarıyla, Türkiye genelinde dağıttığımız para 248 trilyon; bugün çıkardığımız...

NEVFEL ŞAHİN (Çanakkale) - Borç ne kadar, borç?..

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) - Bir dakika... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan açıklama yapıyor; tatmin olmazsanız, yazılı soru yoluyla cevabını alabilirsiniz.

Buyurun Sayın Bakanım; süreniz geçiyor lütfen...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – 248 trilyon, 5 Ekim itibarıyla ödediğimiz; bugün çıkardığımız para ise 27 trilyon; 248 artı 27 trilyon, toplam 275 trilyon para dağıtılmıştır; geriye kalan borcumuz 125 trilyon civarındadır; biraz önce onun da takvimini verdim; ayın 11'inde tekrar 26 trilyon çıkıyor, onu takip eden aylarda yine bir 20 trilyon; sonra da içborçlanmaya gidiyoruz, 40 trilyon çıkarıyoruz; en son, borcumuz kasımın ilk haftası içerisinde bitirilecektir...

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Faizi de ödeyecek misiniz?

VEYSEL CANDAN (Konya) – Altı ay...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Lütfen sayın milletvekili, rakam sordunuz, ben de size rakamı veriyorum. Konya bölgesini de vereyim: Konya bölgesinden aldığımız hububat karşılığında ödememiz gereken toplam miktar 76 271 000 688 000 lira; Konya bölgesine -Türkiye genelinde bugün çıkardığımız para hariç- ödediğimiz para ise 50 trilyon.

Para ödemelerini de şöyle yapıyoruz: Aldığımız buğdayları bilgisayara geçiriyoruz; tarihlerini ve miktarlarını bir programa geçirdik; gelen parayı da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – ...bu program üzerinden dağıtıyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET DÖNEN (Hatay) – Sayın Başkan, 45 gün içinde ödenecek paralar, dört ay oldu, daha yeni...

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Gecikme zammı yok efendim; enflasyon yiyor her şeyi.

BAŞKAN – Sayın Dönen, Sayın Bakanın izahatı böyle; tatmin olursunuz olmazsınız...

MEHMET DÖNEN (Hatay) – Yani, meziyet gibi anlatıyor da...

BAŞKAN – Bırakın izahattan sonra millet tatmin olsun, sizin tatmin olmanız değil; millet tatmin olursa sorun yok.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

Bankanın amacı ve faaliyet konuları

MADDE 3. – Bankanın amacı; Türkiye'nin kalkınması için, anonim şirket statüsündeki teşebbüslere kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman ve işletme desteği sağlamak, yurt içi ve yurt dışı tasarrufları kalkınmaya yönlendirmek, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunmak, yurt içi, yurt dışı ve uluslararası ortak yatırımları finanse etmek ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevini yapmaktır.

Banka bu amaçları gerçekleştirmek üzere;

1. Türk lirası ve döviz olarak kısa, orta ve uzun vadeli her türlü nakdi ve gayrinakdi kredi açabilir, kâr ortaklığı veya kiralama esaslı kredi işlemleri yapabilir. Yerli ve yabancı kişi ve kurumlara gerekli teminatın alınması karşılığında garanti verebilir ve aracı olabilir.

2. Her türlü menkul kıymetleri satın alabilir, satabilir ve tahvil garantisi verebilir.

3. Araştırma, proje geliştirme ve eğitim çalışmaları yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir. Finansman ilişkilerinde bulunduğu şirketlerin rantabl çalışmalarını sağlayıcı önlemleri alabilir.

4. Şirketlere kredi açabilir, yurt içinde ve yurt dışında kurulmuş şirketlere iştirak edebilir, gerektiğinde rehabilitasyon, bonifikasyon, konsolidasyon yapabilir. Bankanın öncülüğünde şirket kurabilir ve iştiraklere ait hisse senetlerini alabilir, satabilir, geri alabilir ve kâr garantisi verebilir.

5. İthalat, ihracat ve görünmeyen muameleler gibi her türlü kambiyo işlemlerini yapabilir ve döviz pozisyonu tutabilir.

6. Sigorta acentalığı yapabilir.

7. Gerekli izinleri almak kaydıyla yurt içinde ve yurt dışında şube ve temsilcilik açabilir.

8. Yurt içi ve yurt dışı finansman kurumlarıyla işbirliği yapabilir, bunların katıldığı ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olabilir.

9. Yurt içi ve yurt dışı finansman kuruluşları ile para ve sermaye piyasalarından ve her türlü fonlardan kaynak sağlayabilir.

10. Sanayide mülkiyetin geniş halk kitlelerine yayılmasını sağlayacak tedbirleri alır.

11. Banka kaynaklarını kalkınma planı ve yıllık programların hedef ve ilkelerine uygun olarak kullanır.

12. Amacının gerçekleşmesine yardımcı olacak her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlemleri yapabilir.

13. Her türlü menkul ve gayrimenkul malları alır, satar, kiralar, kiraya verir, leh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa, irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyetleri ve sair hakları tesis edebilir.

14. Banka açtığı krediler karşılığında, menkul rehni, ticarî işletme rehni ve gayrimenkul ipotegi de dahil olmak üzere her türlü teminatı alabilir.

BAŞKAN – 3 üncü madddeyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Sünnetçioğlu.

Buyurun Sayın Sünnetçioğlu. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika efendim.

FP GRUBU ADINA AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısını görüşüyoruz; bu vesileyle, Fazilet Partisi Grubu ve şahsım adına, Yüce Meclisi hürmetle selamlıyorum.

Bu banka, 11.11.1975 tarih ve 13 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Anonim Şirketi, diğer bir adıyla "DESİYAB" unvanıyla kurulurken, o zaman ki gayesi, Türkiye'nin sıratla ve yurt dışında yaygın sanayileşmesidir. Bu maksatla, yurt içinde, bilhassa yurt dışında çalışmış veya çalışanların tasarruflarını ekonomik bir güç halinde birleştirerek, kârlılık ve verimlilik anlayışıyla değerlendirmek, kalkınma planlarının temel ilkelerine uygun olarak yurt dışında yaygın teşebbüslere, özellikle sınaî yatırımlara yönelmek olarak belirlenmiştir. Zira biliniyordu ki, büyük kalkınma hızı, büyük tasarruflar ve bunları toplumun yararının gerektirdiği önceliklere yöneltmek, tasarrufçuya güvence sağlamak, müşterek teşebbüs fikrini geliştirmekle mümkündür.

Bu maksatla DESİYAB, tasarrufları yatırımlara dönüştürmek üzere, araştırma, inceleme, proje çalışmaları yapmak, yurt içinde ve yurt dışında çalışmış ve çalışanların yatırım projelerini değer-

lendirmek, bölge şirketlerinin kurulmasına öncülük etmek, yatırım ortaklıkları kurmak, teknik yardım yapmak, sermayesine katıldığı kuruluşların idaresine iştirak etmek, bu teşebbüslerin hisse senetlerini üçüncü şahıslara, tercihen yurt dışında çalışmış veya çalışanlara pazarlamak, sermayesine katıldığı kuruluşlara kâr ortaklığı esaslarında kredi vermek, zarurî hâllerde uygun ödemesiz müddet tanımak, iç ve dış finansman kuruluşlarına kredi temini için garanti vermek, her türlü tahvil ve kâr ortaklığı senedi alıp satmak suretiyle hizmet verdi.

Hatta, önce öyle düşünülmüştü ki, bir işe yatırım gayesiyle biriktirilen dövizler, arzulanan iş konusunda yatırım imkânı doğuncaya kadar dış piyasada depo edilerek veya gayesine uygun dış yatırımlarda kullanılarak nemalandırıldı, yurt dışı tasarruflarının kur farkları ve parasal dalgalanmalardan müteessir olması da önlendi. Banka, gayesinde başarılı da oldu; yüzlerce teşebbüs Anadolu'da faaliyete geçti, hem sanayileşme hem sermayenin Anadolu'ya yayılması hem de müşterek teşebbüs ve tasarruf hedefleri gerçekleşti.

14.11.1983 tarih ve 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle, döviz tasarruf ve yatırım fonuna ilişkin hükümler kaldırıldı; yerine, Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca, yatırım fonu ve yatırım ortaklığı hükümleri getirildi. Kaynakların kullanılış koşullarının yıllık plasman programlarına göre tespiti yoluna gidildi. Böylece "bankanın şirketlere sağlayacağı finansman desteği ile kredi faizleri, vadeleri ve ödemesiz dönemleri yörelere ve şirket yapılarına göre belirlenecektir" şartı getirildi.

22.6.1988 tarih, 329 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle de, bankanın unvanı "Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi" olarak değiştirildi. Banka, sınırlı kesime hizmet götürme mükellefiyeti görüntüsünden uzaklaştırılarak, tarım ve hizmet kesimine hizmet sunabilecek görüntüye kavuşturuldu. Yurtiçi ve yurtdışı finansman kuruluşlarıyla işbirliğini de yüklenmiştir.

20.1.1989 tarihinde de, Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketinin faaliyetlerini son verilerek, tüm aktif ve pasifi Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketine devredildi ve bu suretle, banka, turizm sektörünün finansmanını da üstlenmiş oldu.

Bu dönemlerde, Anadolu'ya yayılmış teşebbüslerin "batıyoruz" feryatları ve "batan batar, kalan sağlar bizindir" cevabı, o tarihlî gazetelerdedir. Daha sonra, batan şirketleri alan şirketler bunları vergiden muaf tutacaklar mealindeki kararnamelerle, bu Anadolu şirketleri el değiştirmiş oldu.

20 Mart 1995 tarihli bir gazetede Türkiye Kalkınma Bankası -burada isimleri vermeyeceğim; ama, gazete kupürleri elimde- şöyle tarif ediliyor: "Türkiye Kalkınma Bankası, kalkınmada öncelikli yörelerdeki kuruluşları desteklemek amacıyla kuruldu, daha sonra Turizm Bankasıyla birleşti. 1991'de, 1,5 trilyon sermayeli bankanın 1 trilyonunun bataktaki olduğu ortaya çıktı. Banka, 1992 yılında 64 iştirakini satma kararı aldı. İştirakleri satma kararından bir ay sonra, Türkiye Kalkınma Bankası, kendisine 4,4 milyar lira borcu olan ve bir siyasî partiye yakınlığıyla bilinen birinin Samsun'daki otelini 13 milyar liraya satın aldı. Ardından, yine bir siyasînin bacanağına 101 milyar kredi verildi. Bankanın iştiraklerinden Gentaş bir milletvekiline satıldı. Bankanın, 1994 başında geri dönmeyen kredileri 2 trilyon liraya, borçlu firma sayısı da 494'e ulaştı. Türkiye Kalkınma Bankası, en büyük darbeyi, İmpexbank, Marmara Bank, TYT Bank'da batırıldığı 32,7 milyon doların ardından yedi." Bu haber, bankanın ne kadar içler acısı durumda olduğunu gösteriyor. Bu banka, aslî görevinin dışında, siyasî kayırmaların, paraların, imtiyazların ve daha birçok karışık yolla aktarılan menfaatların, devletten sağlanan ucuz kredilerin merkezi haline gelmiştir.

1996 yılı 6,744 milyar zararla kapatılmış, döviz açığı 105 266 000 dolardır. 1996 yıl sonu itibariyle bankanın brüt toplam 7,584 milyar takipte kredi alacağı vardır. 1997 yılında 30 trilyon olarak belirlenen sermayenin 14 963 664 000 000'u ancak taahhüt edilmiştir; bunun da 12 667 332 000 000'u Hazinesin payıdır; yani, ödenmiş sermayenin yüzde 97,7'si Hazineye aittir. 1997 yılı zararı, bir önceki yıla oranla yüzde 126 artarak, 12 717 729 000 000 olmuştur; yani, bütün sermayesi zarara uğratılmıştır.

Türkiye Kalkınma Bankası, bugüne kadar, Türkiye'nin kalkınmasından çok, siyasetçi, bürokrat, işadamları üçgeninde belli bir zümrenin kalkınmasını sağlamıştır. Sadece rakamların dili ve bankanın kendisi bunu ifade ediyor. "Kalkınma bir bütündür" ilkesiyle sınıf kesimden tarım ve hizmet kesimine kaydırılan banka hedefi, turizm kesiminde yoğunlaştırılmıştır.

Şimdi, Türkiye Kalkınma Bankası, arpalık olmaktan çıkarılmalı, itibarını yeniden kazanıp, kamuoyunda güven tazelemelidir; bu ülkeye gerçekten hizmet etmek isteyenlere kredi tahsis etmelidir; çok ortaklı işletmelere, işçi kuruluşlarına, küçük ve orta ölçekli sanayilere desteğini artırmalı; bunu yaparken, dış borçlanma yerine, müşterek teşebbüsleri, tasarrufu özendirmeli; sermayeyi Anadolu'ya yayarak, asli görevine dönmelidir. Bunun bugünkü referansı "yeşil sermaye" diye adlandırılan, engellenmeye çalışılan kurumlardır.

Bir zamanlar, Erol Toy'un "İmparator" adlı eserini okumuştum. Orada, Türkiye'nin en zengin işadamlarının hayatı anlatılıyordu. Kayserili iki bacanak, özsermayelerini kullanarak, tarlalarını, bahçelerini, hanımlarının ziynetlerini satarak, Türkiye'de cıvata ve somun fabrikası açmış bulunuyorlar. İthalat da Türkiye'nin ihtiyacını karşıladığı oranda yasaklanmış vaziyette iken, Türkiye'nin çok zengin işadamları bu fabrikadan hisse ister, pay ister; o Kayserili iki bacanak da vermez. İşadamları, Türkiye'deki bütün şubelerine aynı anda cıvata ve somun siparişi veririr ve aynı anda çok yüksek miktarda cıvata ve somun siparişi olduğundan, Türkiye'ye ithalatı serbest bırakılır ve ihtiyaç fazlası cıvata ve somun ithalatı yapılarak fiyatlar düşürülür, fabrika zor durumda kahr ve neticede de fabrika işadamlarının eline geçer. Türkiye'de Anadolu sermayesinin aktibeti de bu olmamalı diye düşünüyorum.

Bunların göz önüne alınacağını umar, bankanın tekrar eski yapısına ve gayesine uygun olarak yapılandırılmasını diler, Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.(FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sünnetçioğlu.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın; buyurun efendim.(DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

DYP GRUBU ADINA MURAT AKIN (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 155 sıra sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DESİYAB, 1970'lerde özellikle yurt dışında çalışan işçilerimizin tasarruflarıyla gerçekleştirilen işçi şirketlerinin, desteklenmesi ve yönlendirilmesi için kurulmuş bir banka idi. Görüşülen tasarıda ise, bankanın amacı, Türkiye'nin kalkınması için AŞ statüsündeki teşebbüslere kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman ve işletme desteği sağlamak, yurtiçi ve yurtdışı tasarrufları kalkınmaya yöneltmek, sermaye piyasasına katkıda bulunmak, aynı zamanda yurtiçi ve yurtdışı ve uluslararası ortak yatırımları finanse etmek ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı fonksiyonunu ifa etmektir.

Temel özellikleri açısından, 13 sayılı Kanun Hükmünde Kararıname öngörülen amaçları aynen korunan bankanın, amaç ve faaliyet konuları daha açık bir şekilde ifade edilmiştir. Ancak, 70 sayılı, Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararıname gereğince mevduat kabul eden yatırım ve kalkınma bankaları, bankalar kararnamesinin tüm maddelerine tabi tutulduğu takdirde; DESİYAB'ın fonksiyonunu tam olarak yerine getirmesi mümkün olmayacağından, bankanın faaliyet konuları arasında, mevduat kabul edebilmesi alınmamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarıya, bankanın portföyünde bulunan iştiraklerine ait hisse senetlerinin satışında bir teşvik unsuru sağlamak amacıyla, satılan hisse senetlerini geri alma ve kâr garantisi verme yetkisi eklenmiştir. Böylece, banka, iştiraklerine ait hisse senetlerini sattarken, bunları istendiği zaman nakde çevirecek ve satışları teşvik edecek ve böylece ana amaçlarından biri olan sermaye piyasasının gelişmesine yardımcı olmayı gerçekleştirecektir.

Yukarıda özet olarak ifade ettiğimiz hususlar, tasarının görüştüğümüz 3 üncü maddesi kabul edildiği takdirde, bankanın amaçları, aynen, maddenin ikinci fıkrasında 14 bent halinde tadat edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bankanın 1996 yılı zararları 5 473 753 214 161 lira, 1997 yılı zararları 6 743 526 401 979 liradır. İki yılın toplam zararı 12 217 279 616 140 Türk Lirasıdır.

Şimdi, bu banka, 1998 yılında iki yıllık zararını kapatmış; ayrıca, takipteki -net olarak ifade ediyorum- 12 087 404 302 333 Türk liralık alacaklarının 10 666 530 512 611 lirası için kârdan karşılık ayırmış ve ilave olarak da 737 667 538 593 lira dönem kân beyan etmiştir.

Değerli milletvekilleri, bankanın bu hesapları, beyanı, bilançosu ve kâr-zarar tablosu gerçekleri yansıtmaktan uzak, şişirme bir hesaplama ibarettir. Bankanın denetim raporunda da bu durum ifade edilmiştir.

Türkiye Kalkınma Bankasının 31.12.1998 tarihli bilançosuna bakıldığında, takipteki alacakların 12 087 404 302 333 liradır. Bu alacağa karşılık ayrılan karşılık ve takipten kaldırılan alacak; yani, takipteki alacağa karşılık ayrılan miktar 10 666 530 512 611 liradır.

Şimdi, banka, 36 trilyon kredi açmış, bunun 12 trilyonu tahsil edilememiş, takibe alınmış; 10 trilyonu için de takipten vazgeçilmiş, silinmiştir. Bankanın geldiği duruma bakın!

Şimdi, bu banka -biraz sonra tasarı kanunlaştığı takdirde sermayesini artıracak- geçmiş yıllarda da zaman zaman sermayesini artırmıştır. Bankanın sermaye artırımıyla ilgili taahhüdünü Hazine yerine getirmiş; ama, çok sayıda ortağı olduğu için, diğer ortaklar yerine getirmemiştir. Şimdi, verilen 36 trilyon kredinin 12 trilyonu takibe alınıp, 11 trilyona yakını da takipten kaldırılırsa, bu banka, acaba gelecekteki fonksiyonunu, bu kanun tasarısı kanunlaştığı takdirde yerine getirebilecek mi? Bir fonksiyonu ifa ederken 10 trilyon lira batan bir bankanın, bu tasarıda tadat edilen 14 tane fonksiyonu yerine getirirken, acaba sermaye olarak 1 kuruş kaynağı kalır mı?

İşte, bu hususa dikkatinize çekerek, şunu ifade etmek istiyorum; banka, özelleştirilmeli. Dün, eski devlet bakanı, Sayın Ufuk Söylemez Bey'in de burada ifade ettiği gibi, bu banka özelleştirilmediği takdirde, ülkenin kıt kaynakları, bu bankaya sermaye olarak tahsis edilecek. Biraz önce Sayın Tarım Bakanımız, 10-15 trilyon liralık bir kaynağın bulunup çiftçilere aktarılması için ne kadar zorluk çektiğini ifade etmiştir. Bakınız, üç, dört kişiye veya üçyüz, beşyüz kişiye 10 trilyon lira, 20 trilyon lira bir anda veriliyor, peşkeş çekiliyor; ama, milyonlarca çiftçiye 100 trilyon liralık, 200 trilyon liralık bir kaynak bulunamıyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu durum, Türkiye'de ekonominin iyi idare edilmemesinden kaynaklanmaktadır. DYP olarak, bizim, 1995, 1996, 1997 yıllarında uyguladığımız arz yanlısı, ihracatta gerçekçi kuru esas alan, kredi ve teşvik mekanizmalarında KOBİ'lere öncelik veren, sermaye piyasalarını geliştiren ve özelleştirmeyi öncelikli gören rekabetçi bir büyümeden yana olan politikalarımız, aradan geçen bu ikibuçuk yıl içinde, ANAP-DSP birikteliği tarafından tamamıyla terk edilmiş, yerine, bugün ekonomide tam bir resesyona ve krize neden olan, demode olmuş talep kısıcıcı ve ekonomiyi daraltıcı, yani soğutucu bir makro ekonomi politika uygulamasına geçilmiştir. Bu hatalı politikanın, tüm uyarılara rağmen, ısrarlı bir şekilde sürdürülmesinin sonucunda Türk ekonomisi bugün tam anlamıyla çıkmaz sokağa sokulmuş bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 1995, 1996, 1997 yıllarında ortalama yıllık yüzde 7.7 oranında bütütlü gayri safi milli hâsıla, ekonomimiz, 1998 yılında yüzde 2'lik bir büyüme ile yetinmiş, bu yıl ise ilk dokuz ayda gerçek büyüme, eksi 1,6 civarındadır; bu, küçülmedir, büyüme değildir. Yani büyüyen, üreten bir ekonominin yerini, küçülen, üretemeyen, satamayan, daralan bir ekonomi almış, bunun kaçınılmaz sonucu olarak da Türk Milleti azalan gayri safi milli hâsılayla birlikte, giderek fakirleşen ve sıkıntı çeken bir millet haline getirilmiştir. İşte Türk çiftçisi de bunun bir örneğidir.

1923'ten, 1950'ye kadar Türkiye'de traktör sayısı 1 500 idi. 1950'den 1960'a kadar Türkiye'deki traktör sayısı 50 bin; 1963'ten 1987'ye kadar Türkiye'de traktör sayısı 1 500 000 olmuştur.

BAŞKAN – Sayın Akın, 1 dakika süre veriyorum; lütfen toparlayınız...

MURAT AKIN (Devamla) – Şimdi, ekonomideki bu daralmanın neticesi olarak işte Türk çiftçisi son otuz, kırk yılda geldiği noktayı iki, ikibuçuk yıl içerisinde kaybetmeye başlamıştır. Geçmiş devrede, tek traktörü olan ikincisini, iki küçük traktörü olan büyüğünü almış, eski traktörü olan yenilemiş; ama, son iki yıl içerisinde ise çift traktörü olan teke inmiş, büyük traktörü olan satmış küçüğünü almış, yeni traktör alan satmış, borcunu ödeme teşebbüsü, gayretini içerisine girmiştir.

Değerli milletvekilleri, Eylül 1999 itibarıyla sanayide üretim ve kapasite kullanım oranı yüzde 79'dan yüzde 70'e inmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT AKIN (Devamla) – 1995, 1996, 1997 yıllarında, dolar bazında yıllık yüzde 15,5 civarında olan ihracatımız, son beş yılda, ilk kez bu yılın ilk dokuz ayında, geçen yılın aynı dönemi-ne nazaran yüzde 6 oranında azalmıştır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akın.

Gruplar adına başka söz isteği yok.

Şahsı adına, Tokat Milletvekili Bekir Sobacı; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 155 sıra sayılı kanun tasarısı üzerinde, kişisel görüşlerimi ifade etmek üzere karşınızdayım.

Kalkınma Bankası, Türkiye'de bankacılık sektörünün nelere kurban edildiğine ve ayrıca, Türkiye'nin sanayileşmesinde ve kalkınmasında ne tür saptırmalara ve istisnalara konu olması bakımından örnek bir vakadır. 1970'li yılların ortalarında, hayırhah bir düşünceyle ve bugün, kapısında yıllarımızı aşındırdığımız Avrupa Birliği üyeleri İspanya, İtalya, Portekiz ve Yugoslavya'nın Avrupa'ya gönderdikleri işçilerin dövizleriyle kalkınmalarını tamamladıkları o yıllarda, bizim de birinci kuşak işçimizin -yakından müşahade ettiğim gibi- Türkiye'den aldığı bir gömlekle gidip, aynı gömlekle Türkiye'ye döndüğü ve tasarruf eğiliminin de çok yüksek olduğu o yıllarda, o işçilerimizin alınterini ve dövizlerini Türkiye'de istihdama ve üretime yönlendirmek için bu banka kuruldu.

Evet, biz, Kalkınma Bankasına, eski ismiyle DESİYAB'a sahip çıkabilseydik ve onu tırtıkla-masaydık, iktidarların acımasız istihdalarına kurban etmeseydik, bugün, Türkiye, Avrupa Birliğinin öntünde kapı aşındıran değil, kalkınmasını tamamlamış bir ülke olacaktı.

İşte, bu açıdan bakıldığı zaman, DESİYAB'ın, düzenlenen bu kanunla, ben, inşallah, ilk kuruluşundaki amaca yönelmesini ve o rotaya oturtulmasını temenni ediyorum; ama, amacı ve faaliyeti konularında sayın komisyonumuzun ve hükümetimizin hazırladığı bu tasarıda "anonim şirket statüsündeki şirketlere kredi verir" deniliyor ve Anadol Hükümeti zamanında -55 inci hükümet zamanında- Türk Ticaret Kanununda yapılan değişikliklerle, limitet şirketlerle ilgili sınırsız sorumluluk getirdik. "Anonim şirketler, sermayesiyle sınırlıdır, sorumludur" dedik, limitet şirketleri sınırsız sorumlulu yapıtık.

Şimdi, bu banka anonim şirketler dışındakilere kredi veremeyecek. Gidin bakın, Anadolu'da, KOBİ'lerin... Ticaret hukuku açısından şirketleşmedeki statü nedir; yüzde 90'ı limitet şirkettir. Ben, KİT Komisyonunda da söyledim, açın bakın Kalkınma Bankasının dağıttığı kredilere, turizm kredileri geri dönmüyor; ama, sanayi sektörüne verilen krediler geri dönmüş. İşte, asıl kırılma, bankadaki süreçteki kırılma, 1989'da Turizm Bankasının bu bankaya ilhaki ile başlıyor; sektörel kredilendirmede de saptırma o tarihte başlıyor. Biz, bugün, Türkiye'nin sanayileşme girdabını aşamama sonucunu, bu bankanın istismar edilmesinde çok güzel bir örnek olarak görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bugün bu bankanın kuruluş amacıyla ve faaliyet alanında, yurt dışından sermaye getirmek var, döviz getirmek var. Evet, bugün Almanya'da, sadece Türk işçilerinin 100 milyar doları aşan tasarrufları konuşuluyor ve Türkiye'de, Anadolu'da yetişmiş insan gücümüzün bir iftihar vesilesi olarak ifade edilmesi gereken holdingler ve şirketlerle, o 100 milyar dolarlık birikimden, bu şirketler, Türkiye'ye, yatırıma dönük sermaye transferi sağlıyorlar; özel sektör olarak sağlıyorlar. Başbakanımızın Amerika'ya gidip, sonuçta mutlu döndüğü, o bizi üzen, üzüntü verici, elem verici o mağrur bakışları karşısında, eli göğsünde bir başbakan görüntüsüyle sonuçlanan o gezide elde ettiğimiz şey, iki yılda 68 milyon dolarlık tekstil kotası artışıdır; yıl başına 34 milyon dolar düşer. Siz buna sevineceğinize, uçağa almakta engellediğiniz ve sakınca gördüğünüz bir holdingin sorumlusuna, bir işaret verseydiniz, size, Almanya'dan, Avrupa'dan 1 milyar dolar getirirdi. O, engellediğiniz insan, o şirket, Amerika'da, 200 milyon dolarlık bir mağazalar zincirini satın aldı. Neyin mutluluğuyla döndünüz Amerika'dan?! Zillet ifade eden, hepimizi üzen bir fotoğrafla ve bir enstantaneyle döndünüz.

EDİP ÖZGENÇ (İçel) – O fotoğrafa iyice bakarsanız...

BEKİR SOBACI (Devamla) – Bakıyorum ben. Dostluk enstantanesini de biz iyi biliriz.

EDİP ÖZGENÇ (İçel) – Resme iyi bakmasını öğrenin.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Siz, orada, Clinton'un bakışını değerlendirin. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

BEKİR SOBACI (Devamla) – İşte, getirdiğiniz 68 milyon dolarlık bir kota artışıdır, gültüncüdür; Türkiye için de gurur kıncıdır.

BAŞKAN – Sayın Sobacı, 1 dakika ekstre veriyorum. Lütfen toparlayınız.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet... Şimdi "banka özelleştirilsin" diyoruz. Doğru, özelleştirilsin; ama, özel şirketler, özel holdingler, Almanya'dan, Avrupa'dan para aktarıyor, irticaî sermaye, kırmızı ya da resmî ideolojiye uygun sermaye diye ayırım yapıyorsunuz; ama, Anavatan Partisinin eski bir büyükşehir belediye başkanının sahip olduğu, yönettiği vakfa da Avrupa İskân Fonundan, belki de -detayını bilmiyorum- Kalkınma Bankasının sağladığı devirli kredilerden, mark bazında yüzde 8 faizle alınan krediyi, o günlük yöneticiler, hükümetimiz, Türk parası bazında, yüzde 8 ile büyükşehir belediye başkanına peşkeş çekmiş; o da eğitim kurumlarını, altı ayda mantar gibi dikivermiş. İşte, Türkiye'nin açmazı burada yatıyor arkadaşlar. Özelleştirin. Özelleştirin; ama, hangi statüde bu parayı getirecek Kalkınma Bankası; güven verilecek nedir?.. Bırakın, özel sektörün önünü kesmeyi. Bu ayırımı yapmayın; yazık edersiniz, yazık ediyorsunuz ve Türkiye'de, sermaye dışarı kaçıyor. Avrupa'da üçüncü kuşak yetişti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEKİR SOBACI (Devanla) – ...işçilerimizin tasarruf eğilimleri düştü ve Türkiye'ye bunlardan döviz gelmiyor.

Ümit ediyorum ki, öbür maddelerde de söz hakkım olacak.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sobacı.

Şahısları adına başka söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili önerge de yoktur.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3 üncü madde kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

KISIM - II MALİ HÜKÜMLER

Kaynaklar

MADDE 4. – Bankanın amacına ulaşmasını sağlayacak öz ve yabancı kaynaklar şunlardır.

a) Özkaynaklar

1. Sermaye

2. İhtiyatlar ve karşılıklar

b) Yabancı kaynaklar

1. Hazine kefaletiyle Türk Lirası veya döviz mukabili çıkarılacak tahviller,

2. Hazine ve T.C. Merkez Bankasıncı açılacak krediler, verilecek avanslar,

3. Gerekliğinde Hazine kefaleti verilmek suretiyle yerli ve yabancı kuruluşlardan sağlanacak krediler,

4. Diğer kaynaklar.

BAŞKAN – 4 üncü maddeyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Derin; buyurun efendim.

Süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA AHMET DERİN (Kütahya) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 155 sıra sayılı, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun tasarısının 4 üncü maddesi "Malî Hükümler" başlığı altında banka kaynaklarını sıralamakta. Bankanın amacına ulaşmasını sağlayacak öz ve yabancı kaynaklar bu maddede şöyle sıralanmış:

a) Öz kaynaklar

1- Sermaye,

2- İhtiyatlar ve karşılıklar.

b) Yabancı kaynaklar

1- Hazine kefaletiyle Türk Lirası veya döviz mukabili çıkarılacak tahviller,

2- Hazine ve TC Merkez Bankasıncı açılacak krediler, verilecek avanslar,

3- Gerektiğinde Hazine kofaleti verilmek suretiyle yerli ve yabancı kuruluşlardan sağlanacak krediler,

4- Diğer kaynaklar.

Plan ve Bütçe Komisyonunda, banka kaynaklarının en önemli bölümü olan banka sermayesi-ne, bugüne kadar Hazinece yapılan desteğin yıllar itibariyle ne olduğunun sorulması üzerine, ba-kanlıkça verilen cevapta, 31.7.1999 tarihi itibariyle, banka sermayesi ve sermayede yüzde 49 pay sahibi olan Hazine Müsteşarlığının yıllar itibariyle yaptığı sermaye ödemelerinin dökümü şu şekil-de verilmiştir:

A Grubu hissedarlar; pay oranı yüzde 49; pay tutarı 24 trilyon 500 milyar lira.

B Grubu hissedarlar; pay oranı yüzde 20; pay tutarı 10 trilyon lira.

C Grubu hissedarlar; pay oranı yüzde 31; pay tutarı 15,5 trilyon lira.

Pay tutarı yaklaşık 50 trilyon lira, ödenmiş sermaye ise, 29 trilyon 614 milyar lira. Ancak, da-ha sonradan, bu ödenmiş sermayeden belli bir bölümünün de ödendiği not olarak aktarılmış.

Yine bir not olarak, banka sermayesinin, 19.2.1998 tarihli olağanüstü genel kurulda 50 trilyon liraya çıkarıldığı ve 29.7.1999 tarihinde Hazine Müsteşarlığının, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı-nun payını ödediği belirtilmiştir.

Bu konu, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülürken, 165 sayılı Kanun Hükmünde Kararna-meyle, banka sermayesinin A, B, C grubu paylarına bölündüğü; sermaye artırım sırasında rüçhan hakkını kullanmayan B ve C grubu pay sahiplerinin bu haklarının Hazine tarafından kullanılmasına izin veren düzenlemenin, bankayı, fon açısından rahatlatacak bir düzenleme olduğu; halbuki, tasa-ryyla, bu ayrımnın kaldırılmakta olduğu; getirilen düzenlemenin bankanın fonlarında bir azalışa sebep olabileceği belirtilmiş olup, bu kanaatlere, bizim de aynen katıldığımızı burada ifade etmek isterim.

Yine, Plan ve Bütçe Komisyonunda, banka kaynaklarının ne kadarı tahsil edilebilir; ne kada-rı batıktır, sorusuna verilen cevapta, 31.7.1999 tarihi itibariyle banka kredilerinin dağılımı şöyle ve-rilmektedir:

Sanayi sektörüne verilen krediler: Canlı krediler 25 trilyon 829 milyar lira; idarî takipteki kre-diler 3 trilyon 73 milyar lira; kanunî takipteki krediler 1 trilyon 595 milyar lira.

Turizm sektörüne verilen krediler: Canlı krediler 26 trilyon 278 milyar lira; idarî takipteki kre-diler 3,5 milyar lira; kanunî takipteki krediler 7 trilyon 268 milyar. Canlı krediler toplamı 52 tril-yon 108 milyar, idarî takipteki krediler toplamı 6 trilyon 637 milyar, kanunî takipteki krediler ise 8 trilyon 863 milyar TL'dir. Buradan da görülmektedir ki, toplam 52 trilyon 108 milyar kredinin 15,5 trilyon lirası –takriben yüzde 30'u– idarî ve kanunî takiptedir.

Yalnız, şu nokta çok önemlidir: Banka kredilerinin iyi bir takiple geri alınması yeni kredi im-kâmı için elzem olmakla beraber, banka yönetiminin son altı yedi ay içerisinde, Doğu ve Güneydo-ğu Anadolu'daki takipteki krediyi kurtaracağıym diye, 4 trilyon lira civarındaki teminat mektupları-nı nakde çevirerek kredi tahsiline gitmesi, belki kendi açısından doğru; fakat, yatırım fakiri Doğu ve Güneydoğu Anadolu için yıkım olmuştur.

Yine, bankanın, sanayi kesimine 25 trilyon, turizm kesimine ise 26 trilyon 200 milyar gibi, he-men hemen eşit kredi kullandırmasına ve Eylül 1999 tarihi itibariyle, sanayi kesiminde yüzde eksi 3,9 daralma, hizmet sektöründe yüzde eksi 4 daralma gibi eşit gerileme var iken –bu oranlar birbi-rine yakın iken– turizm kesiminde kanunî takipteki kredilerin sanayi kesimine göre 5 kat daha faz-la olması da, bizce, banka kredilerinin dağıtımında gerçekçi davranılmadığı ve reel fizibilitenin ya-pılmadığının bir göstergesi olarak algılanmaktadır.

Türkiye Kalkınma Bankasının mali durumuyla ilgili olarak Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun 1997 raporundan da esinlenerek, ne yapılması gerektiği noktasında burada görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Yüksek Planlama Kurulu kararları ve Banka Yönetim Kurulu kararlarıyla yapılan kredi ertelemelerinden kaçınılması ve yarısından fazlası sorunlu veya donuk olan kredilerin tahsili için her aşamada gerekli tedbirlerin alınması ve etkin takibin yapılması gerekmektedir.

Sadece bu bankaya has olmayan, diğer devlet bankalarına da has olan bir durum, bizim, akçeli alacaklardaki hukukumuzdaki bir yetersizlik veya sekiz yıla varan borçları tahsil etmedeki hukukî boşlukları, bu vesileyle burada ifade etmek istiyorum ki, bir an önce bu boşluklar doldurulsun, akçeli alacakların bir an önce tahsil edilebilme imkânları, hukukî boşluklar mevzuatta yapılacak kanunî değişikliklerle doldurularak yaratılsın diye düşünüyorum.

Döviz cinsinden sağlanan kaynakların yine döviz cinsinden kredilere ve diğer alanlara plase edilmesi ve döviz pozisyonu açığının istenen seviyelerde tutulması gerekmektedir.

Malum olduğu üzere, TYT Bank, Impexbank ve Marmara Bank'ın batış döneminde, bu banka, Kalkınma Bankası, paralarını yirmi değişik bankada dağıtmış, belki, riski azaltmış; ama, daha fazla kâr getirecek diye, birçoğu batma durumunda olan özel bankalarda değerlendirildiği için 34,5 milyon dolar civarında bir parası üç bankada batmıştır.

Donuk diğer alacakların tahsili konusunda ilgili merciler nezdinde etkili girişimlerde bulunulması gerekmektedir. Hizmetdışı ve atıl durumda, elden çıkarılacak kıymetler hesabında bekleyen menkul ve gayrimenkuller elden çıkarılmalı ve aktif kaynağa dönüştürülmelidir.

Banka sermayesiyle ilgili sorunların çözümü ve rüçhan hakkı kullanılmayan veya taahhüt edilmiş olan payların Hazinece taahhüt edilmesi için Hazine Müsteşarlığı nezdinde girişimlerin sürdürülmesi gerekmektedir.

Yine, her türlü giderlerde azamî tasarruf anlayışı içerisinde hareket edilmesi ve dönem zararlarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması suretiyle, kaynak yitirilmesi sürecinin önüne geçilmesi tavsiye edilmektedir. Bu tedbirlerle donuk kredilerin üzerine giderken yöre şartlarını mutlaka dikkate almak gerektiğini de burada belirtmek istiyorum.

Yine, Plan ve Bütçe Komisyonunda, kalkınmada öncelikli yöreler ile diğer yöreler arasında kredi koşulları arasında bir fark var mı diye sorulan soru üzerine Bakanlıkça verilen cevapta, bankanın kredi öngörülmesinde belirleyici temel kriterin borç ödeme gücü olduğu ve kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımlarda aranan borç ödeme gücü 1,1 iken, normal yörelerde bu oranın 1,3 olduğu ve dolayısıyla, faiz oranlarının da, yatırım kredilerinde yüzde 20, işletme kredilerinde yüzde 30 olduğu belirtilerek, kalkınmada öncelikli yörelere bir ayrıcalık yapıldığı ifade edilmektedir.

Ayrıca, yarım kalmış işletmelere de sermaye yetersizliği nedeniyle işletmeye geçememiş veya kısmen işletmeye geçmiş yatırımların ekonomiye kazandırılmasına dair Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde bankaya müracaat eden firma sayısının 244 olduğu belirtilmiştir.

Yine, gazetelere yansıdığı ve benden önce konuşan Bekir Sobacı Beyin de ifade ettiği gibi, anonim şirketler Kalkınma Bankasına, limitet şirketler Vakıflar Bankasına aktarılmıştır; bu, bu bankanın kimlere hizmet edeceğinin burada bir işareti olarak görülmektedir.

BAŞKAN – Sayın Derin, 1 dakika süre veriyorum; lütfen, toparlayınız...

AHMET DERİN (Devamla) – Bu manada, yetkiyi kullanmamasını hassaten istirham ediyorum.

Ayrıca, sadece kalkınmada öncelikli yöreler nazarı dikkate alınmamalı burada; kredi verilmede, kriterlerde... Mesela, Kütahya... Kütahya, kalkınmada öncelikli yöreler kapsamına alınması gereken illerimizden bir tanesi; kalkınmışlık sıralamasında, bir hesaba göre 37, bir hesaba göre de 31 inci sırada olduğu ifade ediliyor. Kalkınmada öncelikli 80 ilimiz olduğuna göre, kalkınmada öncelikli 50 il alındığına göre, Kütahyamızın da kalkınmada öncelikli iller kapsamına girmesi gerekir diye düşünüyorum ve kalkınmada öncelikli iller kapsamına alınmasa bile, şu anda, daha önce bizim ilçemiz durumunda olan Uşak ve Eskişehir, ikinci, üçüncü organize sanayi bölgelerini tamamlamış, doldurmuş bulunmaktadır. Kütahya, henüz, birinci organize sanayi bölgesini tamamlayamamış ve yeterli yatırım oraya kanalize edilmemiştir.

Deprem dolayısıyla taşınması gereken sanayi kuruluşlarının, Kalkınma Bankasının yönetimi ve bakanlık tarafından, Kütahya Organize Sanayi Bölgesine bu yatırımların ve kredilerin aktarılması noktasındaki talebimi burada ifade ediyor, saygılar sunuyorum.

Tekrar diğer maddelerde devam edeceğimi ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Derin.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Eskişehir Milletvekili Sadri Yıldırım; buyurun.

Süreniz 10 dakika.

DYP GRUBU ADINA MEHMET SADRI YILDIRIM (Eskişehir) – Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinize ve televizyonları başında bizleri izleyen aziz halkımıza Doğru Yol Partisi Grubu ve şahsım adına saygılarımı sunuyorum.

Görüşülmekte olan tasarrufların 4 üncü maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu maddede, Türkiye Kalkınma Bankasının kaynaklarının neler olacağı belirtilmektedir. Sermaye olarak, Hazine, Türkiye Kalkınma Bankasına ne verirse versin, eğer ülkemizde ekonomi krizdeyse, ekonomi küçülüyorsa ve ihracat geriliyorsa, yatırımlar da kaçınılmaz olarak durma noktasına gelecektir. Eğer ülkede sanayi ve turizm sektörleri bugün olduğu gibi krize girmişse, Türkiye Kalkınma Bankasının kaynaklarının ve bu sektörlere verdiği kredilerin geri dönmesi imkânsızlaşır. Ben, bu nedenle, bugün görüştüğümüz kanun tasarruflarının 4 üncü maddesinde kaynakların niçin heba olacağını, Türk ekonomisinin bugün içinde bulunduğu vahim durumu izah ederek açıklayacağım.

55 inci Anasol-D Hükümetinin başlattığı, 56 ncı DSP azınlık ve 30.6.1999 tarihinde kurulan bugünkü 57 nci Anasol-M Hükümetleri tarafından da aynen sürdürülen makro ekonomik politikalar, ikibuçuk yılını doldurdu. Doğru Yol Partisi olarak bizim, 1995-1996-1997 yıllarında uyguladığımız arz yanlısı, ihracatta gerçekçi kuru esas alan, kredi ve teşvik mekanizmalarında KOBİ'lere öncelik veren, sermaye piyasalarını geliştiren, özelleştirmeyi öncelikli gören, rekabetçi bir büyümeden yana olan politikalarımız, aradan geçen bu ikibuçuk yıl içinde, ANAP-DSP birlikteliği tarafından tamamıyla terk edilmiş, yerine, bugün, ekonomide tam bir resesyona ve krize neden olan, demode olmuş, talep kısıcıcı ve ekonomiyi daraltıcı bir makro ekonomik politika uygulamasına geçilmiştir. Bu hatalı politikaların, tüm uyarılara rağmen, ısrarlı bir şekilde sürdürülmesinin sonucunda da Türk ekonomisi, bugün, tam anlamıyla çıkmaz sokağa sokulmuş bulunmaktadır.

1995-1996-1997 yıllarında, ortalama yıllık yüzde 7,7 oranında büyüyen ekonomimiz -gayri safi milli hâsıla- 1998 yılında yüzde 2'lik bir büyümeyle yetinmiş, bu yıl ise ilk 9 ayda yüzde 2 civarında küçülmüştür; yani, büyüyen, üreten bir ekonominin yerini, küçülen, üretmeyen, satamayan, daralan bir ekonomi almış, bunun kaçınılmaz sonucu olarak da, Türk Milleti, azalan gayri safi milli hâsılayla birlikte, giderek fakirleşen ve sıkıntı çeken bir millet haline getirilmiştir.

İlk 8 ayın sonunda 6,7 katrilyon olarak gerçekleşen bütçe açığı, tarihin en kötü ve en büyük rakamına ulaşmış, buna bağlı olarak çok pahalı Hazine ihaleleri sürdürülmüştür. En son bu hafta yapılan Hazine içborçlanma ihalesinde Türk Hazinesi, yıllık yüzde 108 faizle 879 trilyon Türk Lirası rekor bir borçlanmaya daha gitmek zorunda kalmıştır. İçborç stoku, bu nedenlerle rekor düzeyde, âdeta geometrik bir şekilde yükselmiş, eylül sonu itibarıyla, maalesef, 20 katrilyona ulaşmıştır. Yılbaşında içborç stokunun 12,5 katrilyon Türk Lirası olduğu dikkate alınırsa, içborç stokunun yıl sonu itibarıyla enflasyonun da üzerinde artacağı aşikâr görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, İBAR tarafından yayımlanan son bir bankacılık araştırmasına bakıldığında, bankaların takipteki sorunlu kredilerinin toplamı kredilere oranı yüzde 10,6'ya yükselmiş ve problemlili kredilerin toplamı Haziran 1999 itibarıyla 1,7 katrilyon Türk Lirasına yükselmiştir. Bu da, iş dünyasının ve piyasaların ne derecede güçlükler yaşadığını bir göstergesidir.

Turizm, son beş yılın en kötü günlerini yaşamaktadır. Turizm Bakanı dahi, en az 5 milyar dolar turizm gelir kaybından bahsetmektedir.

Büyük umutlarla gidilen Amerika Birleşik Devletleri seyahati sonrasında, 1999 ve 2000 yılları için 110 milyon dolarlık bir kota artışı dışında yeni ve anlamlı bir imkân da elde edilememiştir.

Depremin 8-10 milyar dolar civarında olduğu hesaplanan gelir kaybı ve hasar faturasının IMF'nin vereceği 500 milyon dolarlık yardımla kapatılması mümkün değildir. Dünya Bankası ise, vereceği üç yıla bölünmüş kredi imkânını belirli şartlara ve IMF ile yapılacak anlaşma önkoşuluna bağlamıştır.

IMF ile yapılacak -yıl sonu itibarıyla- iki yıllık bir stand-by'ın temel göstergesi olarak sunulan yüzde 25'lik enflasyon hedefine ulaşılabilmesi ise daha bugünden neredeyse imkânsız gözükmektedir. Taban fiyatlarında, memur ve emekli maaş artışlarında, kur politikalarında bu yüzde 25'lik hedefi esas almak demek, Türkiye'de talep kısıcıcı, daraltıcı, fakirleştirici politikaların devamı demektir. Hem ekonomik hem de sosyal ve siyasi olarak bu hedefe ulaşılabilmesi son derece güç gözükmektedir.

2000 yılı bütçesini merakla bekliyoruz. 20 katrilyon Türk Lirası faiz ödeyeceği bugünden belli olan 2000 yılı bütçesinin hiçbir şekilde yüzde 25'lik enflasyonu gerçekleştiremeyeceği son derece açıktır.

Değerli milletvekilleri, sosyal güvenlik yasası, deprem, af, vergi yasası gibi konularda geçen dört ayda sergiledikleri yetersizlik, kararsızlık, organizasyonsuzluk ve çelişkiler nedeniyle inandırıcılığı ve güvenilirliğini çok kısa sürede, süratle yitiren bu hükümetin, ne IMF programında ne de bütçe uygulamasında başarılı olması beklenmemektedir. Dört ayda dört yıllık hükümetlerden daha çok hata yapan ve yıpranan bu hükümetin, ekonomi alanında kredibilitesi, kararlılığı ve inandırıcılığı, artık iç ve dış piyasalarda ciddi bir biçimde sorgulanmaya başlanmıştır.

IMF ile yapılan yakın izleme anlaşması sonucunda küçülen Türk ekonomisi, halkın alım gücünü yok etmiş ve üretimden ihracata tam bir resesyona, işsizliğe ve yüksek faizlere neden olmuştur. Uluslararası kredi ve risk değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları, 1999 yılının ilk üç ayında, ardı ardına Türkiye'nin kredi notunu indirerek, uluslararası bir itibar ve destek görmediğini piyasalara ilan etmişlerdir.

Doğru Yol Partisi hükümetleri zamanında, 1994, 1995, 1996 ve 1997 yıllarında, dolar bazında ortalama yıllık yüzde 15,5 artan ihracatımız, ilk kez 1998 yılında âdeta düşme noktasına gelmiş ve maalesef, 1999 yılının ilk iki ayı sonunda, bir önceki yıla göre yüzde 6 gerilemiştir. Buna bağlı olarak, başta lokomotif sektörümüz tekstil ve konfeksiyon olmak üzere, demir-çelik, deri ve su ürünleri gibi sektörlerimiz krize girmişler ve sahipsiz bırakılmışlardır.

Değerli milletvekilleri, sanayi üretim endeksleri ve kapasite kullanım oranları, hemen tüm sektörlerde geriye gitmiş ve ekonomi daralmıştır. Bize göre, Türkiye'de banka sayısını arttırmak yerine, onların kaynaklarını artırmak, sermaye yapılarını güçlendirmek, gerekirse birleştirmek gerekmektedir.

Rezervlerle övünen hükümet, sıcak para politikasıyla, kısa vadeli, yüksek faizli yanlış borçlanma politikalarıyla hem özel sektörün kullanabileceği kaynaklara el koyuyor hem de yüksek faizli borçlanmalarla 1999 ve 2000 yıllarını da ipotek altına alıyor.

Biz, Doğru Yol Partisi olarak, üretimi artırarak geliri ve refahı artırma politikasından yanayız. Buna uygun teşvik ve kredi politikasını ve harcama kaydırıcı politikaları ortaya koyarak, hem büyüme hızını artıracamız hem de enflasyonu aşağıya çekeceğiz.

Yine, biz, Doğru Yol Partisi olarak, halkı fakirleştirerek, insanların alım gücünü yok ederek, ekonomiyi küçülterek yapılacak bir enflasyon mücadelesinin, bugün olduğu gibi, üretimde gerilemeye, işsizliğe, ihracatın durmasına, fakirliğin artmasına neden olacağını görüyor ve bu tür politikaları reddediyoruz.

Hedefimiz, düşük oranlı, tabana yayılan, tahsil edilebilir, doğru bir vergi politikasıdır.

Ekonomide hak düzeni dediğimiz, Doğru Yol Partisi ekonomi programında, tam rekabeti ve şeffaflığı, koruma ve kayırmayı reddeden haklı rekabeti, fiyat istikrarını, doğru, kararlı ve şeffaf bir özelleştirmeyi, sermayenin tabana yayılmasını, anaprensiplerimiz olarak ortaya koymuş bulunuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, 1 dakika süre veriyorum; bu süre içerisinde toparlayın efendim.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Türkiyemizde, siyasette istikrar olmadığı gibi, ekonomide de istikrar yoktur. Devletin harcamaları, plan, proje ve acil ihtiyaçlara göre yapılmadığı gibi, devlet adına, hükümet, harcamalarda savurganlık yapmaktadır. Bu sebeple, hükümetin yanlış ekonomik politikaları yüzünden, çiftçi perişan edilmiş, halen, üç aydır, mahsulünün bedelini alamamış, gübresini alamamış, banka faizleri de çalışmaktadır. Hayvancılık bitmiştir. İşçi, emekli perişan edilmiş; esnaf perişan edilmiş, vergisini ödeyememiştir. Her gün sıftah etmeden dükkân kapatan esnaf vardır. Esnaf, aldığı krediyi ödeyememiş, yüzde 60-70 icraya düşmüştür. Sanayici bitmiştir. Sanayiciler, açıkça -kendî beyanlarına göre- rantla (faizle) ayakta durduklarını söylemiştir.

Değerli milletvekilleri, bunun esas sebebi, hükümetin kullandığı ekonomi modelinin ve Vergi Yasasının yanlışlığıdır. Hükümet böyle giderse, Türkiye'de enflasyon düşmez, hatta yükselir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Devamla) – Böylece, Türkiye, en hızlı küçülen ve enflasyonu en fazla yükselen ülke haline gelmiştir.

Bütün Heyete saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yıldırım.

Gruplar adına başka söz isteği?.. Yok.

Şahısları adına söz isteği?.. Yok.

Madde üzerinde önerge yok.

4 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4 üncü madde kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

Yatırım fonu ve ortaklığı

MADDE 5. – Banka, sermaye piyasası mevzuatı uyarınca menkul kıymetler yatırım ortaklığı ve menkul kıymetler yatırım fonu kurabilir ve aracı kurum olarak faaliyet gösterebilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Altan Karapaşaoğlu; buyurun efendim.

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz yasa tasarısının 5 inci maddesinde, yatırım fonu ve ortaklığıyla ilgili olarak Grubumuz adına görüşlerimizi belirtmek üzere söz aldım; saygılarımızı sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı, biliyorsunuz, Türkiye Kalkınma Bankasının yasası. Bankanın kuruluş amacıyla ilgili olarak, bakın, ben, size bir tespiti şuradan okumak istiyorum, belirtmek istiyorum. Bu tespit de, çok değerli Prof. Salih Yıldırım Beyefendinin, Bakanlığı döneminde yapmış olduğu bir tespit, önsöz olarak hazırlanmış olduğu bir tespit. Özetle diyor ki: “Topyekûn kalkınma, yurt sathına yayılmış bir sanayileşme ve eşitlikçi kalkınma hamlesidir. Bu hamle, ancak bölgelerarası gelişmişlik farkının giderilmesiyle başarıyla sonuçlanabilecektir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin kalkınma hedeflerimizin odağına yerleştirilmesi bu anlayışın ürünüdür.”

Değerli arkadaşlar, Değerli Bakanımızın bu tespitine ben canı yürekte katılıyorum. Gerçekten, fevkalade mükemmel bir tespit. Bu tespit, işte, bankanın kuruluş amacının da kendisidir, özetedir.

Değerli arkadaşlar, bakınız, amacı, kalkınmamış bölgeleri kaldırmak olan bir bankanın, biz, şimdi, yatırım fonu ve ortaklığı kurması konusunda veya oluşturması konusunda konuşuyoruz, aslında yatırım bankacılığının bünyesi içinde olmaması gereken bir konuyu konuşuyoruz. Açınız bakınız, dünyada çeşitli ülkelerde yatırım bankacılığı yapılan yerlerde yatırım bankacılığı ayrıdır, yatırım fonu ve ortaklığı kurma konuları ayrıdır.

Değerli arkadaşlar, aslında, bu maddeyi menkul kıymet çıkarmayla ilgili 7 nci maddeyle birlikte düşünmek lazım, birlikte tartışmak lazım; ama, maddenin arasına bir 6 nci madde gelmiş, konu saptırılmış bulunuyor. Tabii, bankanın bu konudaki çalışmalarında birtakım aksaklıkların olması da bahis konusudur. Mesela “Banka sermaye piyasası mevzuatı uyarınca menkul kıymetler yatırım ortaklığı ve menkul kıymetler yatırım fonu kurabilir ve aracı kurum olarak faaliyet gösterebilir” derken, kendisinin ortak olabileceği veya kendisinin ortak olduğu veya kendisinin ortak olma ihtimali olan firmaların çıkarabilecekleri tahvillerle ilgili olarak, ileride yapabilecekleri sermaye tezyitleriyle ilgili olarak, banka ile firma arasında birtakım sıkıntılara da yol açabilecek işlemlerin olması ihtimalini gündeme getiriyor. Tabii, bir yönetimin birinci amacı iyi niyettir, hüsnüniyettir; hiçbir zaman, kötü niyetle, kötü amaçla hiçbir şey kurulmaz ve böyle de düşünülmez. Ben, şu anda da, bu yönetimde bulunan arkadaşlarımızın çok iyi niyetlerle çalıştığına eminim, kanaatim de o istikamettedir; ama, bir bankanın elinde bu tip imkânlar olduğu zaman, kötü amaç taşıyan bazı kim-selerin, bankanın elindeki bu imkânları kendi istikametlerine döndürme gayretleri olabilir. Aslında, banka, bir taraftan yatırımları desteklediği firmaların fizibilitesini yapacak bir taraftan onun sermayesine katılacak bir taraftan onunla ilgili menkul değerlerle ilgili olarak faaliyet gösterecek; işte, sakıncanın temelinde yatan husus bu. Yatırımcı banka, aslında, yatırımları desteklemeli, yatırımları yönlendirmeli, yatırımların nerelere yapılacağını, hangi konularda yapılacağını denetlemeli; ama –dünkü konuşmamızda da belirttik- fizibilitesini kendisi yapmamalı. Ülkenin bir organizasyon bütünlüğü içinde, KOBİ’lerle ilgili olarak hazırlanmış bulunduğu eylem planının da bütünlüğünü te-

min etmek bakımından, onlarla da ilgili kurulması açısından, hiç olmazsa fizibilitelerin, bankanın dışında olan KOSGEB veyahut da KOBİ'lerin denetimiyle görevlendirilen SAGEM gibi kuruluşlar tarafından yapılmak suretiyle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun ihtiyacı olan yatırımların, yapılması gereken yatırımların daha ciddi bir denetimden geçmesini temin etmek olmalıydı. Bu şekilde, bu yolla, iki büyük kuruluş arasında oluşacak olan organizasyonda, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya yapılacak olan yatırımların ciddiyeti, sağlamlığı temin edilmiş olacak.

Banka, finansman konusunda, imkânları nispetinde, kendisine verilen imkânlar ölçüsünde destek sağlamalı; ama, bankanın sermaye yapısı, burada görüldüğü gibi, bütünüyle Hazine'nin üzerine kalmış bulunuyor. Aslında, devletimizin, şu anda özel sektöre devretmesi gereken bir kuruluşu canlandırma gayreti içerisinde olduğunu görüyoruz; ama, hiç olmazsa sermaye yapısına, maddî imkânlarına, Hazine'nin dışında birtakım bankaların da katılmasını temin etmesi, ülkemizde gelişmekte olan rant ekonomisinin bir bölümüne yatırım veya reel ekonomiye katılma imkânı verecek veya katılmalarını zorlayacak, dolayısıyla daha geniş bir kesime, kalkınmada öncelikli bölgelere yatırım yapma imkânı sağlayacak.

Değerli arkadaşlar, bu bankanın, biraz önce arkadaşlarımız da ifade etti, şu anda kayıtlı sermayesinin, kayıt altındaki sermayesinin yüzde 52'si şüpheli alacaklarda, takipteki alacaklarda bulunuyor; sermayesinin ödenmemiş bölümü de yaklaşık 20 trilyon lira civarında olduğuna göre, yarıya yakın bölümü zaten Hazine tarafından ödenmemiş.

Değerli arkadaşlar, bu bankanın yalnız Hazine'nin üzerinde yük olarak kalacağı kanaatini taşıyorum; zira, yurt dışında çalışan küçük tasarruf sahipleri -efendim, yurt içinde zaten tasarruf imkânı bulamayan insanların katılması mümkün değil- çok önceki yıllarda yapılmış olan yanlış uygulamalar dolayısıyla bankaya olan güvenini kaybetmiştir. Siz, şimdi, tekrar, küçük tasarrufçunun tasarruflarını bankaya yönlendirme imkânı bulamazsınız; dolayısıyla, bu bankanın yükü tamamen Hazine üzerine kalmış olur. Bunun Hazine üzerinden kaldırılarak daha geniş tabana yayılmasında çok büyük yararlar vardır.

Bakınız, burada bir önergeye verilen cevapta, borç ödeme gücünün önemli bir faktör olduğu belirtiliyor. Kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımlarda aranan borç ödeme gücü 1,1 iken, normal yörelerdeki yatırımlarda bu oran 1/3'tür; dolayısıyla, işte, Turizm Bankasının da buraya devredilmesiyle ödeme gücü daha fazla olan bölgelere yatırımlar kaydırıldı.

Biraz önce belirttim, banka, amacından saptı, yatırım istikametini değiştirdi, birtakım yolsuzluklara vesile oldu; dolayısıyla, bu bankanın menkul sermayeyle ilgili faaliyetlerinin tamamen ayrılması lazım. Aynı bir banka, aynı bir organizasyon olabilir; ama, bu bankanın bünyesi içerisinde bu faaliyetlerin yürütülmesinde sakınca olacağını düşünüyor; saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Karapaşaoğlu.

Gruplar adına başka söz isteği?.. Yok.

Şahısları adına söz isteği?.. Yok.

Maddeyle ilgili önerge yok.

5 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5 inci madde kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

Sermaye

MADDE 6. - Banka kayıtlı sermaye sisteminde olup, kayıtlı sermayesi 75 000 000 000 000 TL.'dir. Bankanın hisse senetleri nama yazılıdır.

Bankanın kayıtlı sermaye tavanı içinde sermaye artırımını Yönetim Kurulu kararı ile gerçekleştirebilir. Kayıtlı sermaye tavanı ise, Genel Kurul kararı üzerine Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

Yönetim Kurulu; rüçhan haklarını kısıtlamaya, itibarî değerini üzerinde hisse senedi çıkarmaya, tahsisli pay satışı yapmaya ve hisse senetlerini değişik kupa türleri halinde bastırmaya yetkilidir.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, Bankanın kayıtlı sermaye sisteminin işleyişi, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde yürütülür.

BAŞKAN - 6 ncı maddeyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubu adına, Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Derin; buyurun.

Süreniz 10 dakikadır efendim.

FP GRUBU ADINA AHMET DERİN (Kütahya) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun tasarisının 6 ncı maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi tekraren saygıyla selamlarım.

6 ncı madde sermayeyle ilgili. Daha önce 50 trilyon lira olan sermayenin 75 trilyon liraya çıkarılması, esas sermaye sisteminden kayıtlı sermaye sistemine dönülmesi, kayıtlı sermaye tavanının artırılması konusunda Yönetim Kurulu ve Genel Kurul kararı üzerine Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi ve bugüne kadar Sermaye Piyasası Kanununa uygun olmayan bazı maddelerin düzeltilmesi noktasında hukuksal eksiklikleri giderme operasyonu, yıllardan beri, 1974'ten, 1975'ten bugüne kadar kanun hükümünde kararnameleyle yürütülen bir bankanın kuruluş yasasını görüşüyoruz.

Ben -daha önceki konuşmamda- ve benden önce konuşan arkadaşlarım bu bankanın kaynaklarının batırıldığını ifade ettik. Yasanın görüşüldüğü anda salonumuzda bulunan bürokratların belki birçoğunun, daha önceki, geçmiş dönemlerin para batırma operasyonları ve bankanın bu duruma getirilmesiyle bir alakaları olmadığını ben burada ifade etmek istiyorum. Zarar eden bir kuruluşu, bir bankayı, hakikaten, şu andaki yönetim belli noktaya getirdi; biz bunu yakinen görüyoruz. 1989 yılında, zaten batmış bir Turizm Bankasının yükü buraya nakledilmekle, şu andaki mevcut, batık kredilerin birçoğunun veya takipteki kredilerin birçoğunun -şu andaki yöneticiler tarafından değil- 1989 öncesine kadar uzanan alacaklar olduğunu da ben tahmin ediyorum. Burada bunu ifade etmeyi bir görev itihaz ettiğim için bunu ifade etmek istiyorum.

Biz istediğimiz kadar diyelim ki, bu banka özelleşsin, falan; bunun kararını verecek olan hükümettir. Ancak, biz, bir yasa çıkarıyoruz, kuruluş yasasını çıkarıyoruz, sermaye artırıyoruz, 25 trilyon sermaye artırımını yapacağız. Sermaye artırımını da zaten Hazine karşılayacak; ama, tekrar, ilâve 25 trilyonla üzerine yüklenen görevleri yerine getiremeyeceğini de hepimiz kabul ediyoruz. Bu kuruluş -madem ki kuruluş yasasını da çıkardık- Hükümet tarafından, ya gerçek manada bir yatırım bankası haline dönüştürülsün, yeterli krediler ve kredi bulma imkânı, finansman, kaynak imkânı sağlansın ya da banka olmaktan çıkarılsın, müşavirlik tarzında, Sanayi Bakanlığındaki Proje Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğüne bağlansın diye düşünüyorum. KOSGEB bir tarafta, Sanayi Bakanlığına bağlı Proje Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü bir tarafta; Yatırım Bankası ve Kalkınma Bankasının aynı faaliyetlerinin bir bakanlık bünyesi altında toplanması bana göre daha mantıklıdır; bunu ifade etmek istiyorum.

Bu arada da şunu ifade etmek istiyorum: Malum olduğu üzere, bu banka, turizm ve sanayi ağırlıklı yatırımlara kredi vermekte, iştirak edebilmekte, ortak olabilmekte. Bakın, bizim yeşil sermaye falan denilen belli şirketler var. Bu şirketler gidiyor, yurt dışındaki birçok kaynağı kâr ortaklığıyla getiriyor, muazzam da yatırımlar yapıyor. Biz, Amerika'ya kadar gittik, alabildiğimiz rakam, işte, kotalardaki yükselme, arkadaşımın ifade ettiği gibi, 68 milyon dolar; ama, sadece Almanya'daki işçilerimizin 150 milyar markın üzerinde bir tasarruflarının olduğu görülüyor.

8 inci madde üzerinde yapacağım konuşmamda da ifade edeceğim; bu banka, dışarıdan döviz karşılığında kredi bulunken, yüzde 11, yüzde 12 civarında bir faiz ödemek mecburiyetinde kalıyor; üzerine yüzde 3 ilave edecek olursa, bu paralarını krediye aktaramıyor, bazen başka bankalarda plase etmek mecburiyetinde kalıyor; o bankalar da battığı taktirde, kendi parası da gidiyor. Öyleyse, bizim yurt dışında bulunan 150 milyar Deutsche Markın üzerindeki, yani, 100 milyar doların üzerindeki bu kaynaklarımızı, oradaki bankalar, yüzde 4, yüzde 5, yüzde 6 faizle değerlendiriyorlar. Oradaki bankalarda değerlendirileceğine, çok güzel bir organizasyonla -devlet, zaten bankalar üzerinde yüzde 100'e kadar mevduata güvence vermiş- güzel bir yönetimle bu paraları, bu kaynakları, imajını değiştirerek bu banka... Mazisinde çok dedikodular oldu; bırakınız dedikoduyu, şu anda eski genel müdür hapiste yatıyor. Eğer, bu imajı değiştirebilirse, bu kaynakları buraya getirebileceğine ve dünyada bazı sermaye birikimi olan ülkelerde teminat bulamamadan dolayı, başka ülkelerde teminat güçlüğünden dolayı paralarını kullanamayan bu sermayelerin, kâr ortaklığı vasıtasıyla, ülkemizde değişik sektörlerde, dünyayla rekabet edebileceğimiz değişik sektörlerde yatırım yapma imkânını bu banka vasıtasıyla, aracılığıyla yapabileceğini düşünüyorum; bu noktada da yönetimin çalışması gerektiğini burada ifade ediyorum.

Ayrıca bir konuya daha değinmek istiyorum; çitliktü, turizm ve sanayi ağırlıklı yatırımlara kredi verme, ortaklıklar kurma, iştirak edebilme hakkını ve yetkisini vermişiz bu kuruluşa, bu banka ya, 78'in sonunda Manila'da toplanan 130 küsur ülkenin turizm bakanları ve turizm yetkilileri, bu toplantıdan sonra, dünya turizm politikasının, 2000 yılının turizm politikalarının, artık, deniz ve güneş değil, sağlık turizmüne, termal turizmüne, inanç turizmüne doğru kaydığını ve beton binalar değil; tabii, her şeyin tabii olduğu turizm yatırımlarına dönüşmesi gerektiğini ve 2000 yılından sonra, tur operatörlerinin ve turizm şirketlerinin kendi müşterilerini, artık, bundan böyle, çevreyle hemhal olabilecekleri sağlık, termal, dağ turizmi ve inanç turizmüne dönük, her şeyiyle tabii oluşuyla kurulmuş tesislere götüreceğini politika olarak kabul etmişlerdir.

Ülkemiz bu kaynaklarla mücehhezdir. Batı, 2000 yılının turizm politikalarına göre yatırımlarını gerçekleştirmiş ve tamamlamıştır. Ne yazık ki, henüz, biz, bu noktada, Turizm Bakanlığı da olsun... Bakın, her şeyimizi, dışarıdan aldığımız milyarlarca dolar kaynağı, bacasız fabrika diye, turizme, deniz kenarlarına, güneş ve kum bölgelerine yattırdık. İşte, bir PKK'nın sabotajı, bir Körfez hadisesi, daha sonra, şu andaki ekonomik buhran nedeniyle o bölgelerdeki otellerimiz kapasitelerini aşağıya çekmiştir. Bu sene, en az 5 milyar dolar kaybımızın olacağı ifade ediliyor. Artık, bizim, turizm politikalarımızı, Manila'da karar kılınmış olan 2000'in turizm politikalarına yaslamak ve yatırımları ona göre desteklemek durumunda olduğumuzu burada ifade etmek istiyorum.

Bakın, sadece Kütahya'da 32 tür sıcak su kaynağımız var, termal kaynağımız var, yıldızlı otel ise sadece 2 tane. Sadece Kütahya'da değil, ülkemizin her bölgesinde, bakir, hiç dokunulmamış, hiç yatırım yapılmamış, tabii güzellikleri hiç bozulmamış dağ turizmüne, sağlık turizmüne, inanç turizmüne, termal turizme altyapı oluşturabilecek kaynaklarımız mevcut. Cenabı Hak, bize her türlü imkânı vermiş; ancak, ne yazık ki, yanlış uygulamalarla, dar ufuklu bürokrasi anlayışıyla...

BAŞKAN - Sayın Derin, 1 dakika süre veriyorum, toparlayınız.

AHMET DERİN (Devamla) - Tamam Başkanım, bağlamak istiyorum hemen.

Tabii ki, biz, hukuksal eksiklikleri yerine getiriyoruz ve sermayenin 75 trilyona çıkarılmasına evet diyeceğiz; ancak, bu miktarın yetmeyeceğini... Gerçek manada bir yatırım ve turizme dönük yatırımlar yapabilecek, kuruluşlara kredi verecek, ortak olacak, yön verecek bir banka oluşturmak istiyorsak, adına yakışır bir sermayeyle, ülke gerçeklerine yakışır bir kaynak ikmalıyla, bunu, mükemmel bir hale getirmek durumunda olduğumuzu burada ifade ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Derin.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahısları adına söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6 ncı madde kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum:

Menkul kıymet çıkarma yetkisi

MADDE 7. – Banka, yürürlükteki mevzuat uyarınca her türlü menkul kıymet çıkarabilir ve satabilir.

Bankanın Hazine kefaletiyle çıkaracağı tahviller, Devlet Tahvillerinin sahip olduğu her türlü hak, imtiyaz ve muafiyetlerden istifade eder.

BAŞKAN – 7 nci maddeyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Mehmet Altan Karapaşaoğlu.

Buyurun efendim.

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; biraz önce konuştuğumuz konu hakkında, Grubumuz adına görüşlerimizi belirtmek üzere söz aldım. Biraz önce “5 inci madde ile 7 nci maddeyi birlikte düşünmek lazım” diye belirtmiştim.

Değerli arkadaşlar, bakın, maddenin ifadesinden anladığımızı söyleyelim. “Banka, yürürlükteki mevzuat uyarınca her türlü menkul kıymet çıkarabilir ve satabilir.

Bankanın Hazine kefaletiyle çıkaracağı tahviller, devlet tahvillerinin sahip olduğu her türlü hak, imtiyaz ve muafiyetlerden istifade eder” deniliyor.

Değerli arkadaşlar, Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımızdan, bugün, bir gündem maddesi aldık salı günü için; herhalde, SPK gündeme geliyor. Öyle zannediyorum ki, bunun peşinden ona zaten ihtiyaç olacak, böyle bir madde zikredildiğine göre; ancak, bakın, biraz önce belirttiğim gibi, amacı yatırım olan bir bankanın, Hazine garantili tahvil çıkartıp satması, bu bankanın da sermayesinin veyahut da plasmanlarının, piyasaya veya diğer bankalara borçlanılmak, daha doğrusu, yüksek faizlerle borçlanılmak suretiyle temin edileceğinin ifadesi oluyor.

Değerli arkadaşlar, düşünün, bir yatırımcı, yatırım yapacak, bu bankadan plasman temin edecek, kaynak temin edecek, bu banka, bu kadar yüksek faizle borçlanmalarla, elde ettiği gelirden, bu yatırımcıya para verecek, maliyeti yüksek bir para verecek, yatırımcı da gidecek, kalkınmada öncelikli bölgelere, mahrumiyet içerisinde olan bölgelere birtakım yatırımlar yapacak... Yapamaz arkadaşlar. Böyle pahalı maliyetli bir parayla yatırım yapacağı bölgedeki sıkıntıları da göz önüne getirirseniz, bu kaynakların, kalkınmış bölgelere gideceğini iddia ediyorum.

Yarın öbür gün göreceğiz, burada yine konuşacağız; kalkınmada öncelikli bölgelere yatırım yapılamıyor diyeceğiz. İşte, Amerika'ya gideceğiz, gelin, GAP bölgesine yatırım yapın diyeceğiz. Kimler gelecek, kimler yapacak, bu yatırımı; o da ayrı bir konu, gelecek olanları da tek tek incelemek lazım; ama, şu maddeyle, bu bankanın elde edeceği paraların maliyetinin yüksek olacağı, bu yüksek maliyetli paraların, maliyetini ödeme gayreti içerisinde olacak olan banka da, Hazineyi zarara sokmama gayreti içerisinde olacak olan banka da, tutacak, bu parayı daha garantili yerlerde harcama veya oralara yatırım yapma gayreti içerisinde olacak.

Bakın arkadaşlar, biraz önce demiştik ki, bankanın amacı, geri kalmış bölgelere, kalkınmada öncelikli bölgelere yatırım yapmaktır; piyasaya girmek, tahvil çıkarmak, piyasaya tahvil satmak değildir. Şimdi, bankanın amacı, şu maddeyle istikamet değiştiriyor, yön değiştiriyor. Banka, başka kaynaklara kaçmak, başka sahalara yatırım yapmak gibi bir gayret içerisine girebilir. Dolayısıyla, aslında bu iki maddenin buradan çıkarılmak suretiyle, eğer ille isteniyorsa, yine bu bankanın ortak olacağı bir başka banka kurulmak suretiyle veyahut da bir finans şirketi kurulmak suretiyle bu gündeme getirilebilir; ama, bu bankanın yapısı içerisinde, ben bu kaynakların...

MEHMET MAİL BÜYÜKERMAN (Eskişehir) - Söylediklerinizin maddeyle ne alakası var?!

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Efendim, sinirlenmenize hiç gerek yok. Bunun bütünü içerisindeki detterimizi anlatıyoruz. Yarın, öbür gün...

MEHMET MAİL BÜYÜKERMAN (Eskişehir) - Saat kaç oldu.. Kısa kes!..

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) - Saate bakıyorsanız, gelmeyin...

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Efendim, sabaha kadar çalışırız, ne var yani! Saatten ne sıkıntınız var; oturup çalışalım, niye endişe ediyorsunuz...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın Karapaşaoğlu, lütfen, siz Genel Kurula hitap buyurun efendim.

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Bakın, size bir şey anlatıyorum beyefendi: Diyorum ki: Bu bankaya kaynak temin etmek için bir madde getirdiniz buraya. Bu madde, bu bankanın aleyhine çalışacak diyorum, kalkınmada öncelikli bölgelere yatırım yapılması lazım diyorum.

EDİP ÖZGENÇ (İçel) - Sizi zevkle dinliyoruz efendim. Anlatın...

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Ben, Marmara Bölgesi milletvekiliyim. Marmara Bölgesinde fert başına düşen millî hâsıla 10 bin dolardır. Bizim yatırımdan sıkıntımız yok, yatırım da istemiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Karapaşaoğlu, lütfen, Genel Kurula hitap edin. Bütün milletvekilleri, Türkiye'nin milletvekilidir, bölge milletvekili yok.

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - O zaman, satışmasın arkadaşlarımız. Müsaade edin de, konu bütünlüğü içerisinde derdimizi anlatalım.

BAŞKAN - Efendim, siz, Genel Kurula hitap buyurun lütfen.

Sayın milletvekilleri, lütfen, müdahale etmeyiniz.

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Sayın Başkanım, kusura bakmayın; insan, ister istemez cevap vermek durumunda kalıyor.

BAŞKAN - Estağfurullah, buyurun.

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, bu bankanın -öteden beri bahsediyoruz- ömrü içerisinde belli dönemlerde itibarı kaybolmuş, milletin güvenini kaybetmiş; belli dönemlerde, bilahare gelen arkadaşlarımız gayret içerisinde olmuşlar, bankanın daha düzgün çalışmasını temin etmişler, teşekkül ediyoruz, eksik olmasınlar; ama, bu bankanın daha yararlı hale gelmesini talep ediyoruz.

Şimdi, siz, doğrudan doğruya Hazineyle irtibatlandırıyoruz. Hazine garantili tahvil çıkaracağız. Bankaya itibar azaldığı için, yurt dışından tasarruf gelmeyecek, yurt içinde tasarruf yapacak adam kalmadı, o da onu vermeyecek; dolayısıyla, Hazinesin sırtında yük kalacak, menkul kıymet çıkarma ihtiyacı duyacak. İşte bu pahalı paralarla bu yatırımlar yapılamaz diyorum. Neden diyorum; değerli arkadaşlar, müsaadenizle, biz otuz sene sanayicilik yaptık. Yatırımın ucuz olması lazım. Bir yatırımcı, eğer yatırım yapıyorsa, onun makinelerinden gümrük parası almamak, ona teşvik demek değildir; tam tersine, onu, çalışmalarından dolayı teşvik etmek lazım.

Bakın, dünyada, artık, ülkelerin de birbirlerine olan birtakım itibarları var. IMF ile görüşmeler yapıyoruz; IMF diyor ki: "Türkiye'ye güvenilebilir, şu kadar kredi verilebilir." Türkiye, gidiyor, dışarıda, başka kaynaklardan o kredileri buluyor. İşte, size, geniş bir model; bunu ufaltın...

Bu banka "bu yatırıma güvenilir, bu yatırımı ben garanti ediyorum" desin, diğer bankaları, finans kurumlarını, bunları finanse etmek konumuna getirsin. O zaman, hareket büyüyecektir, saha genişleyecektir; Türkiye'nin daha geniş yerine, daha kalkınmasını tamamlanmamış bölgelerine yatırım gidecektir. Bizim derdimiz budur, sıkıntınız budur. Yoksa, değerli arkadaşımın "kısa kes" demesiyle, biz, bu konulardan vazgeçecek de değiliz; ısrarla da bunu söyleyeceğiz; görevimiz de bu olacak.

Bu duygularla saygılarımızı sunuyoruz efendim.

Sabrettiğiniz için teşekkür ederiz. (Alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Karapaşoğlu.

Gruplar adına başka söz isteği yok.

Şahısları adına söz istemi yok.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yok.

7 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7 nci madde kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum:

Kaynakların kullanılışı

MADDE 8. – Banka, kaynaklarını yıllık plasman programına göre kullanır.

Plasman programında;

- Kaynakların sektörler, yörelere ve şirket yapılarına göre tahsisi,
- İştirak ve kredi için yapılacak tahsisler,
- Yörelere ve şirket yapılarına göre uygulanacak kredi faizleri, vadeleri ve ödemesiz dönemleri

belirtilir. Yıllık plasman programları Bakanlık ile Maliye Bakanlığına gönderilir.

BAŞKAN – 8 inci maddeyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubu adına, Kütahya Milletvekili Ahmet Derin.

Buyurun Sayın Derin; süreniz 10 dakika. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA AHMET DERİN (Kütahya) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; tartışılmakta olan kanun tasarısının 8 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, maddeye geçmeden önce, çok kısa olarak, bir konuya değinmek istiyorum. Bakın, bu bankanın ilk kuruluşu 27.11.1975. Sene 1999; yirmidört yıl beklenmiş. Yirmidört yıl beklemiş bu banka; arkadaşımız beş dakika bekleyemiyor burada! (FP sıralarından alkışlar) Şimdi, iyiniyetli olmasak, bir karar yetersayısının aranmasını istesek, bu tasarı bugün tartışılamaz. Biz, burada, yapıcı bir muhalefet görevini yapıyoruz ve boş da konuşmuyoruz.

Bakın, arkadaşım diyor ki, tahvil çıkaracaksınız. Şu anda, hükümetin borçlanma faizleri, bileşik faizle yüzde 120, yüzde 130, yüzde 140. Yüzde 140 faizle tahvil borçlandı; kaynağı, parayı aldı; yüzde 20, yüzde 30 faizli krediyle yatırım yapacak. Nasıl karşılayacak; görev zararı.. Görev za-

rarını, Hazine'den, hangi kuruluşumuz alabilmiş bugüne kadar?! Yarı, yine tıkanacak. Biz, bu yolu açmayalım; iş yapalım derken, başımıza daha büyük belalar bulabiliriz diyoruz. Faydalı gördüğümüz bu kuruluşu, gerçek manada bir banka olabilecek bir noktaya getirecek güzel görüşlerimizi burada ifade ediyoruz. Buna katlanmanız gerektiğine inanıyorum.

8 inci madde "Banka, kaynaklarını yıllık plasman programa göre kullanır.

Plasman programında;

a) Kaynakların sektörlere, yörelere, şirket yapılarına göre tahsisi,

b) İştirak ve kredi için yapılan tahsisler,

c) Yörelere ve şirket yapılarına göre uygulanacak kredi faizleri, vadeleri ve ödemesiz dönemleri belirtir, yıllık plasman programları Bakanlık ile Maliye Bakanlığına gönderilir" şeklindedir.

Kalkınma bankalarının ortak fonksiyonlarını şöyle sıralayabiliriz: Farklı sektörlerle orta ve uzun vadeli kredi sağlamak. İç kaynakları harekete geçirerek belirlenen sektörlerle yönelmek. Sermaye Piyasasının gelişmesine olanak sağlamak. Girişimcilere teknik yardımda bulunmak. Uygun yatırım alanları konusunda etüt ve araştırmalar yapmak. Yeni yatırım alanlarına öncülük yapmak. Kalkınma plan ve programlarının uygulanmasını kolaylaştırmak ve gerçekleşmesine katkıda bulunmak. Dış ülkelere ve uluslararası finansman kuruluşlarından kaynak ve teknik yardım sağlamak.

Kalkınma bankaları bu fonksiyonlarını yerine getirmek için gereksinim duydukları kaynakları, devlet veya merkez bankası kaynaklarından, dış yardım ve kredilerden, kamu tasarruflarından ve özel tasarruflardan, özkaynak ve otofinansmandan sağlar.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporlarına göre, 1997 sonu itibariyle, Türkiye Kalkınma Bankasının 20 trilyon 390 milyar TL olan mali plasmanının yapısı şöyledir: Plasman türleri, devlet içborçlanma tahvilleri 5 trilyon 235 milyar. Hazine bonoları 253 milyar. Hisse senetleri 10 trilyon 803 milyar. Yatırım fonları katılım belgesi 747 milyar. Bankalararası para piyasası 3 trilyon 350 milyar.

Buradan da görülmektedir ki, banka plasmanları içerisinde birinci sırada, devlet içborçlanma tahvilleri ve hisse senetleri gelmektedir.

Yine, takipteki alacaklar haricinde, yatırım konuları itibariyle üç ana başlık altında toplanan banka plasmanlarının genel durumu ise oran olarak şöyledir: 1997 oranlarıyla, mali plasmanlar brüt yüzde 39; turizm kredileri, ihtisas yüzde 27, sanayi ve diğer krediler yüzde 15, takipteki alacaklar yüzde 18 ve toplam yüzde 100.

Buradan da görülmüyor ki, ilkönce Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası olarak kurulsada, 1989 yılında Turizm Bankasıyla birleşince kredilerden aslan payını turizm almış, sanayi ve diğer kredilerin toplamı turizme verilen kredilerin yarısı mertebesinde kalmıştır.

Bankada kredilere uygulanan faiz oranları, kaynak maliyetleri göz önüne alınarak üçer aylık devreler itibariyle tespit edilmektedir. Yabancı para olarak sağlanan dış kredilere ödenen faizlerle komisyon ve diğer giderlerin toplamı sonucu bulunan kredi kaynak maliyetleri ve para cinsleri son beş yıl itibariyle şöyledir: Türk parası 1993'te yüzde 69 iken, 1997'de yüzde 121 -şu anda yüzde 100'ün üzerinde olduğunu hepimiz biliyoruz- ABD Doları 1993'te faiz oranı yüzde 7,59; 1997'de yüzde 11,85; Alman Markı 1993'te yüzde 10,44; 1997'de yüzde 9,42'dir. Bankaca tespit edilen kaynak maliyetleri içinde bankanın genel gider-payı bulunmamaktadır.

Bankaca kullanılan kredilere ilişkin olarak tespit edilen faiz oranları, 1998 yılının altıncı ayma kadar bankaca tespit edilen kaynak maliyetlerine 3 puan eklemek suretiyle bulunmaktaydı. Dışarıdan sağlanan kaynakların maliyetleri, yüksek faiz ve kur riski dolayısıyla yüksek çıkmakta ve bu nedenle kredi olarak kullanırma imkânları daraldığından, mali plasman olarak veya bankalarda mevduat şeklinde değerlendirme zorunda kalmaktadır.

Yine, Başbakanlık raporunda, bu konuda, netice olarak şöyle denilmektedir: "Geçmişte hatalı işlemler sonucu bankaca uğranılan büyük zararlar da göz önüne alınmak suretiyle kaynak temini, fon yönetimi ve mali plasman uygulamalarıyla ilgili olarak şu öneriler getirilmektedir:

1. Yüksek maliyetli kredi kullanımından kaçınılması
2. Emniyet ve verimlilik ilkelerine azamî riayet edilmesi
3. Yüksek maliyetleri nedeniyle orta ve uzun vadeli krediler şeklinde plase edilemeyen dışkaynaklı fonların, sağlam teminatlara bağlanmak şartıyla, kısa vadeli kredi olarak kullanılması veya getirisi yüksek olup, risk unsuru bulunmayan mali plasman türlerinde değerlendirmek suretiyle faiz ve kur farkı olumsuzluklarının giderilmesi"

O zaman da şunu sormak bizim hakkımız olmaz mı: Eğer, Türkiye Kalkınma Bankası da yatırımdan, kalkınmadan vazgeçecek ve kredilerini mali plasman türlerinde kullanacak ise, ülkemizde sanayii kim kuracak, yatırımları kim yapacak, yatırımlar hangi bankalar, hangi kredi kuruluşları tarafından desteklenecek?.. Buradan da görülmüyor ki, faizcilik ve rant ekonomisi, yatırımcılarımızın da denetlemecilerimizin de tüm yaşamını kapsamış durumda. Artık, bu durumda, sanayi nasıl kurulur, kararını siz verin diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum, başarılar diliyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Derin.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Ufuk Söylemez. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika, buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; görüşülmekte olan Türkiye Kalkınma Bankası Kanun Tasarısıyla ilgili olarak, 8 inci maddeye ilişkin, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi, şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlarım efendim.

DESİYAB olarak, çokortaklı şirketlere, işçi şirketlerine, halka açık şirketlere yön vermek, sanayi kalkınmasında, bölgesel kalkınmada aktif rol almak üzere kurulan ve bana göre, doğru amaçlarla, doğru zamanda kurulan bankanın, aradan geçen yaklaşık çeyrek asır sonunda kalkınma bankası biçimine dönüşmesi, turizm bankası kredilerini üstlenerek bugünkü konumuna gelmesi hepimizin malumudur. Biz, Doğru Yol Partisi olarak, dün tasarının geneli üzerinde de arz ettiğimiz gibi, kanunun çıkmasına ve kanun hükmünde karamameler yerine, yasal altyapıya kavuşmasına müspet baktığımızı ve prensip olarak bu tasarıya destek vereceğimizi söylemiştik. Zaten tavrımız da, görüldüğü üzere, bu meal üzerinedir. Ancak, görüşmeler ilerledikçe, Doğru Yol Partisi olarak, Kalkınma Bankasına, bankacılık sektörüne ve ekonomiye ilişkin görüşlerimizi, konsolide bir biçimde, bu maddeler marifetiyle bir kez daha, hem sizlere hem de bizleri izlemekte olan Türk kamuoyuna ve bankacılık sektörüne arz etmeyi bir görev kabul ediyoruz.

Gerçekten de banka, elbette, yatırım fonu kurmalı, elbette garantili iç ve dış krediler de bulmalıdır. Az önce konuşan değerli hatiplerin riskli, pahalı, Hazine garantisiz, Hazineyi ve ülkeyi daha büyük yüklerin altına sokacak ve geri gelmeyecek, amacı dışında kullanılacak krediler biçiminde kullanılmasına yönelik rezervlerini ve çekincelerini haklı görüyorum ve o anlamda katılıyorum. Ancak, banka, eğer faaliyetini sürdüreceksen, elbette dış garantiyle, belki de, ucuz ve orta vadeli fonlar bulabilir. Bunları da doğru plase edebilirsen, amacına uygun çalışabilir. Bugüne kadar böyle bir şey olabildi mi; pek olamadı.

Niye olamadı, onu arz etmek istiyorum: Kalkınma Bankası, ne yaparsa yapsın, tabiri caizse, ağzıyla kuş bile tutsa, ülkenin genel kredi politikalarından, Türkiye'nin genel reytinginden, Türk ekonomisinin genel büyüme hızından ve kredibilitesinden doğrudan etkilenmektedir. O anlamda, eğer, Kalkınma Bankası, orta ve uzun vadeli sağlıklı garantiler, fonlar, kaynaklar bulabilecekse, bunu, Türkiye'nin, Türk hükümetinin de bulabilmiş olması gerekmektedir. Ancak, Türk ekonomisinde, 1997 yılı ortalarından beri, Anasol-D ile beraber uygulanan makroekonomik politikalar, özellikle kalkınma ve yatırım bankalarını son derece bir açmaza sokmuş vaziyettedir.

Bu açmaz nedir; Türk ekonomisinde, ikibuçuk yıldır, talep daraltıcı, küçülen, gayri safi millî hâsıla hızınıeksiye döndürdüren bir politikanın uygulanmasıdır. Deniyor ki, bu politika Türkiye'de enflasyonu düşürecek. Elbette, enflasyonun düşmesi karşılığında, tüm toplum kesimlerinin de belli bir fedakârlığa girmesi doğaldır. Ancak, aradan geçen ikibuçuk yıl sonunda, uygulanan bu makroekonomik politikalar, Türkiye'yi, getirdi getirdi, Eylül sonu itibarıyla yüzde 64,3; yani, tüketici bazında yüzde 65'lik bir enflasyona sıkıştırdı. Yüzde 65'lik bir enflasyon, bana göre, yine yüksek bir enflasyondur. Türkiye'nin son yirmi yıldır, yüzde 60'lar civarında oluşan kronik enflasyon dikkate alındığında, Türk ekonomisinde ikibuçuk yıldır uygulanan daraltıcı, talep kısıcı ve küçültücü politikaların yaptığı tahribata ve millete yüklediği yüklerle karşı edindiğimiz bir kazanım yoktur. Eğer, bir ülke ekonomisi küçülüyorsa, fakirleşiyorsa, gayri safi millî hâsılası düşüyorsa, uluslararası kredi ve reyting kuruluşlarından derece alamayıp, kredi bulamıyorsa, onun garantisıyla de olsa, Kalkınma Bankası örneğinde olduğu gibi, kalkınma ve yatırım bankalarının kredi bulması, layn (line) bulması, orta ve uzun vadeli ucuz garantiler bulabilmesi olanaksızdır, mümkün değildir.

Niçin değildir; bugün, Türk Hazinesinin yılda 3-3,5 milyar dolardan fazla dış kredi bulamadığını maalesef görüyoruz, üzülüyoruz. İşte, IMF'ye giden heyette de, deprem yardımı dışında, ciddi bir kredi gelmemiştir. Hele ki, IMF'le, gazetelere yansıyan, basına yansıyan biçimde bir anlaşma yapıldığı takdirde, Türk ekonomisine, inanım, çok daha büyük sıkıntılar gelecektir.

Bunun, Kalkınma Bankasıyla ne alakası var diye düşünenleriniz olabilir. Direkt alakası var. Eğer, bir ülke, ekonomisi küçülüyorsa, dışarıdan kredi bulamıyorsa, büyüme hızı son iki yılda yüzde 7'lerden 8'lerden eksilere düşmüşse, Kalkınma Bankası -istediğimiz kadar kendine bu yetkiyi verelim- hem içerideki krizi finanse etmekte yükümlü kalacak hem de yeni kredi ve garantiler bulamayacaktır.

Nitekim, bugün, Sayın Bakanın büyük bir sıkıntı içinde olduğunu tahmin ediyorum. Turizm sektörü ağır bir kriz yaşıyor. Türkiye'nin siyasî, sosyal koşullarından kaynaklanan bir kriz yaşıyor; ama, sektör olarak, önemli bir yükü Turizm Bankasının, krediler nedeniyle Kalkınma Bankası üzerindedir. Kalkınma Bankası olarak, yatırım programlarında turizm sektörüne verebilecek ilave kredileri var mıdır? Bırakın ilave kredi vermeyi, sıkıntıya giren turizm işletmelerine ve firmalarına verilen yatırım kredilerinin uzatılması (temdit) ya da tecil edilmesi anlamında bir imkânları olabilecek midir? Bunlara bakmak lazım.

Onun için, ben şunu diyorum: Kalkınma Bankası, misyonunu tamamlamıştır, geçmişte başarılı hizmetler vermiştir, eksik ve yanlışları da olmuştur; ama, tarihsel süreç içerisinde görevini tamamlamıştır. İlgili sektörlerin katılımıyla, mutlaka ve mutlaka, artık, özelleştirilmelidir; yani, KOSGEB'yle, TÜROMOB'uyla, TÜRSAB'ıyla, Odalar Birliğiyle hepsiyle beraber birleşerek, sektörel, bölgesel kalkınmayı esas alacak; ama, mutlaka, özel sermayeli, çokortaklı bir kalkınma ve yatırım bankası haline dönüşecektir. Yoksa, 75 milyonluk sermayenin hem enflasyon hem de yaşanan ekonomik kriz ve kaos dikkate alındığında, bir iki sene sonra, birkaç sene sonra, aslında hiçbir anlamı kalmayacağını ve yine Hazineimizden, zaten, dev gibi büyüyen bu bütçe açıklarıyla bir miktar daha finanse etmenin, bunu, artık, karaya oturmak üzere olan bir gemiyi yüzdürmekten baş-

ka bir çaresi olmayacağını altını çiziyorum. Bunun direkt maddeyle ilgisi olmayabilir; ama, biz Doğru Yol Partisi olarak, özelleşmeye yönelik görüşlerimizin, burada, bir kez daha altını çizmek zorundayız. Biz, Etibankı, Sümerbankı özelleştirdik. Onlardaki eksik ve yanlışlarımızı bir daha yapmadan, yeni özelleşmeleri yapmakla yükümlüydük diye düşünüyorum. On aydır durdurulan özelleşmeyi lütfen başlatalım. Kalkınma Bankası buna güzel bir örnek olabilir. Gelin, burada, el-birliğiyle, Kalkınma Bankasına bir yön verelim.

Kalkınma Bankası arada kalmıştır; KOBİ'lere mi destek olsun, Turizm Bankasına mı olsun, sanayie mi olsun, daralan ve kitliilen kriz nedeniyle sıkıntılı durumda olan firmalara mı destek versin ve kredi bulamayan, reytingi düşük Türk ekonomisinde, kitliilen ekonomide, dışarıdan kredi bulmaya mı çalışsın... O anlamda, ben, bankanın içinde bulunduğu zorluğu anlıyorum.

Bu yasanın, hem hukukî altyapıyı tamamlamak üzere bir fırsat olmasını diliyorum. Bu yasa çıkar, çıkmalıdır; engellemiyoruz, destekliyoruz; ama, bu arada da, Yüce Meclis bu kararı bir an önce versin; bir an önce versin ki... Türk ekonomisini tek başına Kalkınma Bankasının zaten bir yere götürmesi mümkün değil. O kadar büyük bir ekonomi ki, zaten, Kalkınma Bankasının yapacağı katkıları sınırlıdır. O bakımdan, bu görüşmelerdeki Meclis platformunu, biz, Doğru Yol Partisi olarak, böyle bir bakış açısını da açmak için kullanmak istiyoruz.

Hepinize, nezaket ve sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum; sağ olun efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Söylemez.

Gruplar adına başka söz isteği?. Yok.

Şahsı adına, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı.

Süreniz 5 dakika efendim.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; görüşmekte olduğumuz yasa tasarılarının 8 inci maddesi üzerinde, şahsî görüşlerimi açıklamak üzere huzurlarınızdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, kaynaklar açısından dar bir ülke ve biz, dışarıdan bulduğumuz 1 doların bile reel maliyetinin nominal kur değeri olmadığını bilerek, bu bilinçle hareket etmek zorundayız. Evet, Türkiye, ihracatını zor artıran bir ülke, dışarıdan kredibilitesini çok zor şartlarda muhafaza edebilen bir konumda. İşte, burada da, kaynakların kullanılışı açısından ülkemizin kurumları iyi imtihan vermiyor; bu da, Türkiye'de, bu Yasama Organında açılan araştırma ve soruşturma önergelerinden, bir noktada, bize en güzel bilgiyi veriyor. Ayrıca, yargıya intikal etmiş ve basında da çalkalanan diğer suüstimallerle de, Türkiye'de bir kaynak israfının çok büyük boyutlara çıktığını da biliyoruz. İşte burada, kaynakların yönlendirilmesinde elbette önemli bir nokta, ülkenin kalkınma planları ve yıllık programları doğrultusunda, muhakkak ki, finansal yapının, finans sektörünün de bu program ve kalkınma planları muvacehesinde yönlendirilmesi lazım; burada, hükümetlerin, devletin kullanacağı enstrümanlar da, en büyük oranda, elbette, işte, sermaye piyasası ve bankalar oluyor.

DESİYAB, Kalkınma Bankası, kuruluş yıllarında akıllıca yönlendirdiği kaynaklarının verimli sonuçlarını alabilseydi, biz, bugün Uzakdoğu'nun tektilde kazandığını 70'li yıllarda kazanacaktık; ama, şimdi hükümetin ana ortağı olan partinin o günkü başbakanı ve genel başkanının milletvekilleri, 70'li yıllardaki kalkınma hamlesinin temellerini, DESİYAB'ın yönlendirdiği o kalkınma hamlesinin sanayi temellerini arabalarının bagajlarına koyarak Ankara'ya getirmekten başka hiçbir şey yapamadılar ve sonuçta, Türkiye, işte, bir istihdam darboğazına bu sebeple girmiştir ve o yılların kazandırdığı çok değerli kuruluşlar var; bunlara da, maalesef, Türkiye'nin savunma sanayiinden tutun, diğer sektörlerinde de, maalesef, gerekli imkânlar verilmiyor.

Şimdi, bu bankada bakıyoruz biz, Yüksek Planlama Kurulu kararlarıyla, 94, 95'lerde borç er-telemelerinin onayı verilmiş turizm sektöründe.

Değerli arkadaşlar, bugün turizm sektörü, Körfez Savaşından daha kötüdür. 93, 94'lerde bu er-telemelerin, ben, artıniyet ve bir bölüşüm sonucu olduğuna inanıyorum, istismar edilmiştir, firmalar istismar etmiştir ve onlarla içselleşmiş siyasiler ve bürokratlar istismar etmiştir. 35 milyon dolar, sağır sultanın bile duyduğu, batmak üzere olan üç bankada fonlama yapılmış. 35 milyon dolarla kimlerin kurtarıldığı, kimlerin finanse edildiği, elbette manidardır. Zaten, bugün, yargıya intikal etmiş sonucuyla da, o dönemin genel müdürü şu anda cezalandırılmıştır; ama, o, bence kesin bir sonucu ifade etmiyor; asıl, o cezalandırılan bürokratlarla beraber işbirliği yapan siyasî misyonların da cezalandırılması lazım.

Bu noktada, bugün, bankada, sektör seçiminde, turizm sektörüne sanayi sektörüne doğru bir gelişim var; bu, sevindirici. Sektörel seçimde daha dikkatli; ama, özellikle KOBİ kredisi ve leasing uygulamalarının -ben KİT Komisyonunda da arz etmişim- ilgili bakan ve banka yönetim kurulu tarafından, bundan sonra, birinci öncelik olarak ele alınmasında zaruret vardır; Anadolu'nun buna ihtiyacı vardır.

Bugün, KOBİ'ler, yapılan çok küçük katkılarla, büyük holdinglelerden daha büyük katma değerleri ortaya koymaktadırlar. Bugün, Japonya, ihracatını ve üretimini KOBİ sektörü üzerine oturtmuştur. Bunları da gözardı etmeden, diyorum ki; bu bankamız, dışarıdaki birikimlerimizi Türkiye'ye getirecek ve onları, üretime ve yatırıma yönlendirecek bir konuma getirilsin. Özelleştirilebilir ya da özelleştirilmez, ama, niyetleri tashih edelim.

IMF yetkilisi "iyi şeyler hazırlıyorsunuz, sonunda Bizanslaşıyorsunuz" diyor; çok güzel teşhis koymuş.

BAŞKAN – Sayın Sobacı, 1 dakika ilave süre veriyorum; lütfen, toparlayınız.

BEKİR SOBACI (Devamla) – İşte, Bizanslaşıyorsunuz diye bizi itham eden uluslararası bir finans kurumunun yetkilisininin bu sözü, aslında, bizi biraz düşündürmelidir ve ürpertmelidir. Onun için, diyorum ki, herkes, işte bir deprem afetinin sonunda da yapılan ihalelerde kamu bankalarının ve finans kuruluşlarının kaynaklarının yönlendirilmesinde, ciğerin kedinin elinde olmadığını ispat edecek iyiniyetli davranışları sergilemek zorundadır bürokratından siyasetçisine kadar. İşte, bu noktada, inşallah, bundan sonra Kalkınma Bankası, kalkınmada ve yörelerin kalkınmasında, sektörel yönlendirmelerde ülkemizin ihtiyaç duyduğu bir yapılanmayı ve lokomotifliği üstlenir diye temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sobacı.

Şahsı adına, Ağrı Milletvekili Nidai Seven; buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım ve Milliyetçi Hareket Partisi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Türkiye Kalkınma Bankasıyla ilgili kanun tasarısı üzerinde şahsım adına konuşmak istiyorum.

Kaynakların kullanışı gerçekten çok önemli bir olay. Bankacılıkta risk önemli, plasman önemli, sermaye durumu önemli, kaynakların nereye aktarılacağı konusu çok önemli. Kaynakları, sektörlere göre, yörelere göre ve şirket yapılarına göre tahsis edemezseniz, amaçlarına göre hareket etmeniz mümkün değildir.

Ben, aslında, şahsım adına bir konuşma yapmayacaktım; ama, bir bankacı, eski bir bankacı olarak, sanki, bugüne kadar yapmış oldukları yanlış hükümet politikalarından dolayı müsebbipleri

ortadayken ve yanlış uygulamalardan dolayı bu banka, özellikle, son üç dört sene evveline kadar iyi bir konumdayken, özellikle 1994 senesinde Türkiye’de yapılan yanlış ekonomi politikalarıyla sermaye piyasası da darbe görmüş, aracı kuruluşlar da darbe görmüş, bankalar da darbe görmüştü. Biliyorsunuz, 62 nci madde çerçevesi içerisinde İmpexbank, Marmarabank, TYT-Bank âdeta batırılmıştır.

Şimdi, o günlük şartlarda, Türkiye’nin faizleri üçer aylık dönemler içerisinde tahvil, hazine bonosu olmak üzere yüzde 250’lilere vardırılmış ve yanlış politikalar neticesinde Türkiye Kalkınma Bankası, özellikle “overnight” dediğimiz piyasadan günübirlik para alarak, bütün kaynaklarını tüketmiştir ve bu kaynaklarını tüketirken de Türk Parası karşılığında, özellikle yabancı bankalardan ve Türkiye’de batırılan bu üç bankaya da dövizini plase ederek 33,5 milyon dolar bir para batırılmıştır.

Şimdi, Türkiye’deki Kalkınma Bankasının verilen kredileri gerçekten korkunç. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin denetiminde de görüleceği üzere, burada, kredinin verildiği sahalar genellikle turizm alanında, genellikle otel yapımında, genellikle kredi ihtiyacı olmayıp da Türkiye’nin mevcut parasını bir taraflara peşkeş çekmek isteyen insanlar tarafından kullanıldığını, biz, kamu iktisadi teşebbüslerine ait denetimlerde görmüş olduk.

Bugün bazı konuşmacı arkadaşlarımız yatırım fonu konusunda değerlendirme yaptılar, menkul kıymet konusunda değerlendirme yaptılar. Sermaye Piyasası Kurulu bu yetkiyi bankalara vermiş. Bunlar, menkul kıymet de çıkarabilirler, yatırım fonları da kurabilirler, sermaye piyasasına aracılık da yapabilirler, yeter ki, kaynakları en iyi yerde değerlendirmeye tabi tutsunlar.

Şimdi, çıkaracakları tahviller konusunda, bir tarafta sizin kaynak ihtiyacımız varsa ve eğer, overnight piyasasındaki rakamlar yüzde 102, yüzde 110’larda seyrediyorsa ve günübirlik olarak bu paranın karşılığında bir faiz ödüyorsanız, tabii ki, kısa vadeli, orta vadeli bazı finansmanların sağlanması, maliyetlerin daha düşük olması anlamına gelir.

Şimdi, Kalkınma Bankasının tahvil çıkarması, tahvilleri mutlaka her zaman kullanacağı manasına gelmez. Türkiye Kalkınma Bankasının risk bakımından veyahut kullanacağı plasmanlar konusundan ziyade, ankes durumunu karşılamak üzere, günübirlik, overnight olarak alacağı paralara vereceği faizi, eğer, tahvil çıkarmak suretiyle, uzun vadede plasmanını temin ederse, bu, bankanın faydasına olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Seven, ekstre veriyorum; 1 dakika içinde toparlayınız.

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Hiç olmazsa, bir kısım özel bankalar, günübirlik olarak, Türkiye Kalkınma Bankasının kaynaklarını kurutmamış olurlar.

Türkiye Kalkınma Bankasının, bana göre, bugüne kadar yapmış olduğu çalışmalarını yakinen takip edildiği takdirde görülecektir ki, gerçekten, kaynakları tamamen israf edilmiş ve bu israf öyle bir yere varmış ki, banka, neredeyse çalışamaz duruma gelmiştir.

Bunun, kanun hükmünde kararname olmadan çıkarılarak, mutlaka kanunlaştırılması ve bankanın kaynak bakımından desteklenerek, belli bir seviyeye getirilip, Türk ekonomisine kazandırılması gerekmektedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yoktur.

8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum:

Hesap dönemi ve iş programı

MADDE 9. – Bankanın hesap dönemi takvim yılıdır.

Banka, her hesap dönemi için faaliyetlerini düzenleyen bir iş programı hazırlar. Bu iş programında;

- a) 8 inci maddede sözü edilen plasman programına,
- b) Personel kadrosuna,
- c) Yatırım programına,
- d) Gelir ve gider bütçesine,
- e) Finansman programına,
- f) Değerlendirme kistaslarına,
- g) İşçi şirketi tanımına,
- h) Gerekli görülen diğer konulara,

Yer verilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Altan Karapaşaoğlu.

FP GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; 9 uncu maddeyle ilgili görüşlerimizi sunmak üzere huzurlarımızdayız.

Değerli arkadaşlar, bir yatırım, bir fabrika, bir üretim tesisi kurulurken onun geri dönüşümü hesaplanır. Onun geri dönüşümünün rantabl olması lazım. Eğer, geri dönüşümü çok uzun vadeye yayılıyorsa, o zaman, o yatırım rantabl değildir. Yatırımcı bunu düşünür. Parayı bulurken, parayı alırken, krediyi alırken bütün bunları hesap eder; yani, bir fabrika kurulurken, bir başka özellik arz eder; ama, siz, sermayenizle, örneğin; besi hayvancılığı yaparsanız, bu altı ay veya bir sene içerisinde bir riskle karşılaşma ihtimaliniz varsa, onu, hemen kesip, ete tahvil edip, satıp, az bir zararla değerlendirme imkânına sahipsiniz. Yatırım böyle değil, yatırımınızı sürdürmezseniz, zarar üstüne zarar ederseniz, o yatırdığınız bütün para da gider, o yatırım da battal olur. Çok nadirdir, bir başkası gelip ıslah etsin. Hele hele, ufak nitelikteki işletmelerde bu çok tehlikelidir.

Biraz önce bunu anlatma gayreti içinde oldum. Herhalde meramımı ifade edemedim; ama, şimdi, tekrar, bir önceki maddeye geri dönerek, benden önce konuşan arkadaşımızı da teyit eder nitelikte bir şey ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, 8 inci maddenin (c) bendini dikkatle okuyun: “Yörelere şirket yapılarına göre uygulanacak kredi faizleri, vadeleri ve ödemesiz dönemleri belirtilir. Yıllık plasman programları Bakanlık ile Maliye Bakanlığına gönderilir” deniliyor. Ne demek isteniliyor biliyor musunuz; ben, bulduğum paraya göre, faizleri her an değiştirme imkânına sahibim. Nasıl bir para bulursam, ne kadar pahalı bir para bulursam, o pahalılığı, o maliyeti üzerine koyarım, bunu, yörelere göre dağıtırım. Yani Güneydoğu Anadolu’ya, Doğu Anadolu’ya yatırım yapamayan bir para bulursam, maliyeti yüksekse, gider, Marmara Bölgesine yaparım yahut gider, Eskişehir’e yaparım, oraya veririm bu krediyi demek isteniliyor.

Değerli arkadaşlar, bizim ifade etmeye gayret ettiğimiz husus bu. Yani, bu bankanın plasmanlarının ucuz olması lazım. Ben, şu anda, şurada oturan bankacı arkadaşlarım varsa, bankanın bu konumundan rahatsızlık duyuyorlardır diye tahmin ediyorum.

9 uncu maddeye gelince, bakın, bankanın faaliyetleri bir yıllık programla sınırlandırıyor. Eğer, bu banka, bu yıl pahalı bir plasman bulduysa, bir yıllık faaliyetlerini de programladı ve sınırlandırdıysa, o zaman yatırım elastikiyeti de kalkıyor ortadan; dolayısıyla, bu maddelerde, birbirine bağlı unsurlar var. Yani, biz, buraya çıkıp konuştuğumuzda, siz "maddeyle ilgili konuş" dediğiniz zaman, zaten işin bütünlüğü kaçır, özelliği kaçır, derdimizi anlatmakta sıkıntı çekeriz; dolayısıyla, belki de, verimli bir iş yapmamış oluruz.

Değerli arkadaşlar, ben, bu maddede söz almayacaktım, konuşmayacaktım; ama, bu merakımı tekrar izah etmek bakımından, tekrar gündeme getirmek bakımından söz aldım.

Saygılarımı sunuyorum efendim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Karapaşaoğlu.

Madde üzerinde başka söz isteği?.. Yok.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yok.

Maddeyi oylarımıza sunuyorum: 9 uncu maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9 uncu madde kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum:

KISIM -- III

BANKANIN ORGANLARI

Genel Kurul

MADDE 10. – Genel Kurul, Banka hisse senedi sahiplerinden meydana gelir. Genel Kurul, bu Kanun hükümleri saklı olmak üzere Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre görev yapar.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Eyüp Sanay.

FP GRUBU ADINA EYÜP SANAY (Ankara) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Grubum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan Kalkınma Bankasıyla ilgili tasarının 10 uncu maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Şahsım ve Grubum adına sizi bir kere daha selamlıyorum.

Kısaltılmış adıyla DESİYAB olan Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası, ülke sanayiine kaynak sağlamak amacıyla kurulmuş, başta, yurtdışında çalışan işçilerimiz olmak üzere, işçilerimizin birikimlerinin değerlendirilmesi ve ülke kalkınmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır. Ancak, bankanın bu amaca hizmet konusunda çok da başarılı olmadığı malumunuzdur. Özelden daha genel ve isminde yapılan değişiklik de bunu açıkça göstermektedir. Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankasından, Türkiye Kalkınma Bankasına dönüştürmesi gerçeği, bu durumu açıkça ifade etmektedir.

Kalkınma planlarında ülke genelinde yatırımların dengeli dağılması, yöresel kalkınmada dengenin sağlığı olması, sermaye ve refahın tabana yayılmasına özel özen gösterilmesi gerekir. Özensiz, düzensiz, sağlıksız bir yapı ve uzağı göremeyen bir planlamayla kalkınma olamayacağı muhakkaktır.

Bugün, ülke genelinde baktığımızda, bölgelerarası dengesizliğin, illerarası dengesizliğin, yöreler ve ilçelerarası dengesizliğin had safhada olduğu bir gerçektir. Bu durum, tabii ki, kötü planlama ve kötü yönetim sonucudur; çünkü, kötü planlamayla iyi hedefe doğru ilerlemek ve hedefe varmak mümkün değildir. Bu da, bir vakaadır.

Bir Ankara Milletvekili olarak, Başkent Ankara'nın 30 kilometre, 60 kilometre, 90 kilometre yanıbaşındaki ilçelere bilmiyorum hiç gittiniz mi? Eğer giderseniz, bu ilçelerin, kalkınmada öncelikli iller seviyesinden çok daha geride olduğunu görürsünüz.

Devlet Planlama Teşkilatının verilerine göre, ülke genelinde, 858 ilçe içerisinde Ankara'nın bazı ilçelerinin gelişmişlik sırası şöyledir: Kızılcahamam 241 inci sırada, Nallıhan 214 üncü sırada, Akyurt 266 ncı sırada, Güdül 368 inci sırada, Kalecik 370 inci sırada, Evren 482 nci sırada, Balâ 504 üncü sırada, Haymana 505 inci sıradadır. Manzara açık, durum ortada; gelişmişlik sıralamasında, Başkent Ankara'nın ilçelerinin durumu bu, ya Türkiye'nin, ülkenin diğer yerlerinin hali ne?!

Hemen belirtelim ki, bu kalkınma anlayışı yanlıştır. Bu anlayış değişmedikçe, Türkiye'nin toptan kalkınması, yörelerin kalkınması mümkün görünmemektedir. Ülke gerçeklerine uygun yeni kalkınma modellerine ve planlarına ihtiyaç vardır. Banka Genel Kurulu eğer bu anlayışı farkedebilirse, hakikaten, Kalkınma Bankasının üzerine yüklenmiş olan bu misyonun farkına varabilirse, ben, sanıyorum ki, ümit ediyorum ki, Türkiye'nin kalkınmasında bu bankanın büyük önemi olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Sanay, bir dakikanızı rica ediyorum.

Bu maddenin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Sanay.

EYÜP SANAY (Devamla) – Yine, hayret ediyorum, bir yanda, Türkiye, özelleştirmeye doğru koşuyor, bir yanda da yeni yeni devlet müesseseleri oluşturuyor. Bunu anlamakta hayli zorluk çekiyoruz. Dünya küreselleşiyor, yeni globalleşen dünyada, hakikaten, yerel etnikler, özellikler de kendiliğinden açığa çıkıyor, serbest piyasa dediğimiz özel sektör ağırlık kazanıyor. Artık, bu işlerin, gittikçe özel sektöre doğru kaydırılmasında yarar vardır. Aksi takdirde, o hale gelir ki, sürekli devlet desteği gören insanımız, yarın kendi başına kaldığı zaman, ayakları üzerinde duramaz. Nitekim, ben, geçtiğimiz hafta, bir hafta süreyle Trakya'da bulundum. Üç ilimizde ikişer gün kaldım, ilçelerini ve beledelerini dolaşım. İnsanların geçim kaynağı tarım; yani, insanlarımız, buğday ve yağlı bitkilerden de ayçiçeği üretiyor. Sadece Şarköy'de, bu türünlere ilaveten, üzüm üreticileri var. Bu kardeşlerimiz, bu ürünlerin dışında bir şey bilmedikleri için, bu sene ürününün karşılığını alamayınca ne yapacağını şaşırmış durumda "devlet bize elini uzatmalıdır" diyor. Doğrudur, devlet elini uzatmalıdır; çünkü, taahhütte bulunmuştur, taban fiyat açıklamıştır ve "ben senin imkânlarını, fırsatlarını değerlendireceğim" demiştir, mutlaka elini uzatmalıdır; ama, aynı zamanda, insanımıza, kendi ayaklarının üzerinde durabilecek, kendi kendine yeterli hale gelebilecek planlamaları da yapmalıdır. Devlet Yatırım Bankasının, aynı zamanda, böyle bir misyonu da üstlenmesi benim dileğimdir.

Bu dileğimi ifade ederken, hepimizi bir kere daha saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Madde üzerinde başka söz isteği?.. Yok.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yok.

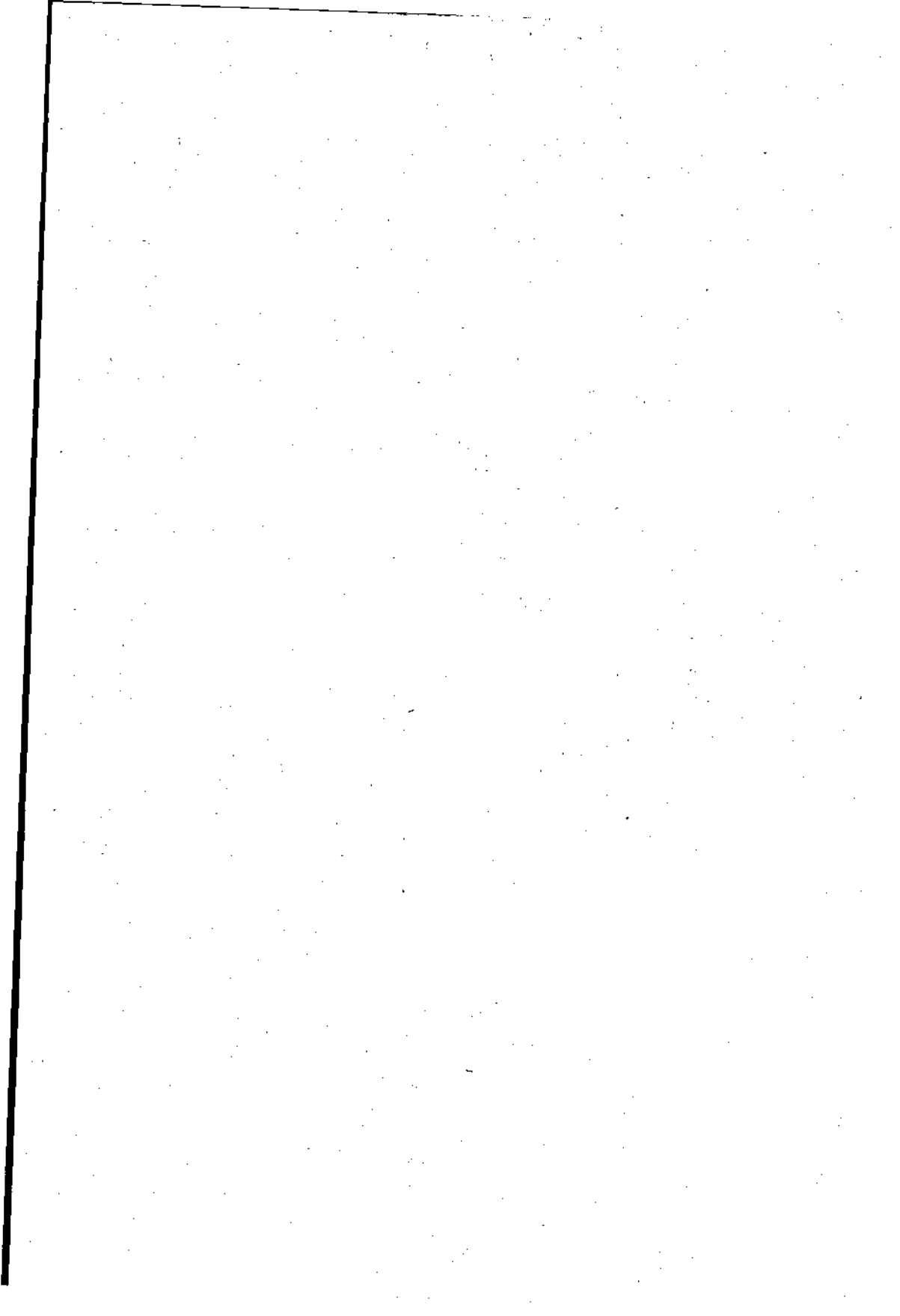
Maddeyi oylarınıza sunacağım; ancak, basılı metinde "KISIM-I", "KISIM- II", "KISIM-III" ve "KISIM-IV" diye yazılı olan bölümlerin, "BİRİNCİ KISIM", "İKİNCİ KISIM", "ÜÇÜNCÜ KISIM" olarak düzeltilmiş haliyle birlikte, 10 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10 uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, çalışma süremizin sonuna geldik.

Sözfü sorular ve diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için, 12 Ekim 1999 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.57

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

4 ÜNCÜ BİRLEŞİM

7 . 10 . 1999 PERŞEMBE

Sant : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

S E Ç İ M

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1) (1)

2. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2) (1)

3. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, THY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3) (1)

4. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 22 arkadaşının, BAĞ-KUR'un içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci,

(1) Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasa dışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Hıncak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 21 arkadaşının, üniversite giriş sınavının ülke gerçeklerine uygun olup olmadığı ve soru kitapçıklarının çalınması olayı ile Meteksan firmasına yapılan ödeme arasındaki bağlantıların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki balık çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nın ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

28. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 22 arkadaşının, üniversiteler ve YÖK hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, ÖSS sorularının ihalesiz olarak bir firmaya verildiği ve bazı öğretim üyelerinin çocuklarının üniversitelerin yüksek puanlı bölümlerine yerleştirildikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzincan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

34. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

35. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

36. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

37. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerinin ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

38. — Amasya Milletvekili Akif Gülle ve 21 arkadaşının, Amasya İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

39. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

40. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

41. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

42. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

43. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sınıf, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

44. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

45. — Bahçesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

46. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırlan-
dığı iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci
maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

47. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve
belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddia-
larının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın
98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılma-
sına ilişkin önergesi (10/45)

48. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ İlinin
sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anaya-
sanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması
açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

49. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik
iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya
hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve
105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

50. — Ankara Milletvekili Saffet Arkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve
konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belir-
lenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca
bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

51. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM
otoyolunun Çamlıca ve Mahmutbey girişlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alın-
ması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104
ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

52. — Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve 20 arkadaşının, İstanbul Üversi-
tesi ve Y.Ö.K. Başkanının bazı uygulamaları üzerine öğretim üyelerinin istifa etmele-
ri konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ama-
cıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis
araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

53. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş ve 23 arkadaşının, kamu harcamala-
rı üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken ted-
birlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci mad-
deleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

54. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasa-
sının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak
alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün
104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi
(10/52)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

55. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

56. — Tokat Milletvekili M. Ergun Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat flinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

57. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

58. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve millî bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

59. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 34 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayını, bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ile öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcadığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

60. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 41 arkadaşının, Türk çaycılığının ve çay üreticilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

61. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar ve 29 arkadaşının, GAP'ın bir an önce bitirilmesi için gerekli önceliklerin tespiti, projenin yavaş ilerlemesinin altında yatan sebeplerin belirlenmesi ile kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

62. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan gelişmeler ve uygulanan politikalarla ilgili olarak Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

63. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, 903 sayılı Kanuna göre kurulan resmî vakıflarla ilgili yolsuzluk ve şikayet iddiaları ile bu vakıfların gelirlerinin nerelerde kullanıldığının tespiti ve faaliyetleri ile ilgili alınması ge-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

reken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

64. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 27 arkadaşının, meslek lisele-
rinin eğitimdeki yeri, günümüzdeki durumu ve öğrencilerinin karşılaştıkları sorunla-
rın değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci mad-
deleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

65. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, Kırıkkale ili-
nin, uygulanan politikalar sonucu karşılaştığı sanai, tarımsal ve ekonomik alanlar-
daki sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98
inci İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına
ilişkin önergesi (10/62)

66. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve 52 arkadaşının, Kuzey Irak'ta ya-
şanan son gelişmeler ile uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtü-
züğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin
önergesi (8/5)

67. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 19 arkadaşının, Şanlıurfa ilinin
sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Ana-
yasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması
açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

68. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 22 arkadaşının, Türkçenin
korunması, kullanılması ve bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla Anaya-
sanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması
açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

69. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 26 arkadaşının, sınır ticaretinin
ekonomik boyutları ile yerli üretime etkisinin araştırılarak alınması gereken tedbir-
lerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri
uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

70. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, ülkemizde meydana
gelen deprem felaketi konusunda alınması gereken kalıcı önlemleri belirlemek amacı-
yla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araş-
tırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

71. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yangınların zararları-
nı en aza indirmek için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın
98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması-
na ilişkin önergesi (10/72)

72. — İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş ve 43 arkadaşının, Kızılay'ın, sorun-
larının araştırılarak gelir kaynaklarının daha etkin kullanılması için alınması gereken

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

73. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 21 arkadaşının, Türkiye Kızılay Derneğinin gelir kaynaklarının ve faaliyetlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

74. — İzmir Milletvekili B. Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, pratisyen hekimlerin sorunlarının araştırılarak ülke sağlığı açısından alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

75. — Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey ve 28 arkadaşının, Dicle Nehrine petrol atığı bırakıldığı iddialarının araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

76. — Erzincan Milletvekili Mıhrati Aksu ve 55 arkadaşının, üniversite kurula-cak illerde aranacak kıstasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

77. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 26 arkadaşının, cezaevlerinde meydana gelen olayların ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

78. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Anadolu ba-sınının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araş-tırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

79. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Köy Hizmet-leri Genel Müdürlüğü'nün modernize edilerek daha etkin ve verimli hizmet vere-bilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Mutki İlçesine bağlı Meydan - Yazıcık arasındaki yol yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/44) (2)

2. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Haydarpaşa - Tatvan arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapan Van Gölü Ekspresine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/46) (2)

3. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak Havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/49) (2)

4. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak ve Cizre Devlet hastahanelerinin tomografi cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/51) (2)

5. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin personel ve doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/53) (2)

6. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli polis lojmanı inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/57) (2)

7. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, pancardaki kota uygulamasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/60) (2)

8. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ve Refahiye kapalı spor salonlarının onarım ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/65) (2)

9. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki Devlet Hastanesinin ve sağlık ocaklarının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/67) (2)

10. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, borsa işlemlerine şaibe karıştırıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/68) (2)

11. — İzmir Milletvekili Güler Aslan'ın, hastanelerdeki ve sağlık ocaklarındaki personel açıklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/69) (2)

12. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Cumhuriyet Üniversitesinde görevli bir dekan ve bazı öğretim üyelerinin bölücü örgüt mensubu bir teröristin mezarını ziyaret ettikleri iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/70) (2)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

13. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli Şeker Fabrikası arıtma tesisi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/71) (2)

14. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli'de yapımı devam eden hastane binası inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/72) (2)

15. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, öpüşmenin halk sağlığını tehdit ettiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/74) (2)

16. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Devlet Hastanesinin uzman doktor ve araç gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/75) (2)

17. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Organize Sanayi Bölgesi ile Patnos Küçük Sanayi Sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/77) (2)

18. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Atatürk Üniversitesi'nin fakülte ve yük-sekokul ihtiyacına ve Erzurum öğretmenine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/78) (2)

19. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 54-56 ncı hükümetler döneminde göreve başlayan işçi ve memurların bakanlıklara göre dağılımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/82) (1)

20. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, mukaddes değerlere hakaret niteliğindeki yayınlar hakkında yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/84) (1)

21. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ilindeki öğretmen açığına ve Millî Eğitim yatırım programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/86) (1)

22. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, köy yolları yapımına ve Samsun ilindeki köy yolları çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/87) (1)

23. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'daki bazı hastalıklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/93) (1)

24. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Marangozlar, Mobilyacılar ve Keresteciler Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/94) (1)

25. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - İran arasında ekspres tren seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/97) (1)

SÖZLÜ SORULAR

26. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Havaalanı inşaatı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/98) (1)

27. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Havaalanından Türk Cumhuriyetlerine ve Van - Diyarbakır ve Van - Ankara arasında tarifeli uçak seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/100) (1)

28. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - Akdamar Adasının çevre düzenlemesine ve Akdamar Kilisesinin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/102) (1)

29. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - Organize Sanayi Bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/103) (1)

30. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısının bazı öğretim görevlileri hakkındaki iddiaları konusunda suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/105) (1)

31. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, okul kantinlerinde satılan içeceklerle ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/106) (1)

32. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe Muhribine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/111) (1)

33. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/113)

34. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa ilinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114)

35. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/115)

36. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Suruç-Bozova, Viranşehir, Ceylanpınar ovalarının sulanması için ayrılan ödeneye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/116)

37. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/117)

38. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa ilinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118)

39. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosuna ve Kültür Sarayı ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/119)

SÖZLÜ SORULAR

40. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/120)
41. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/121)
42. — Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)
43. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya Bölge, Üniversite ve Numune hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/123)
44. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)
45. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/125)
46. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya - Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)
47. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin teknik üniversite ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/127)
48. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/128)
49. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129)
50. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Ercinzan Millî Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)
51. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/131)
52. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/132)
53. — Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/133)
54. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/134)
55. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Osmanlı Devletinin 700 üncü kuruluşu etkinlikleri çerçevesinde Konya İlinde bir program yapılıp yapılmayacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/135)

SÖZLÜ SORULAR

56. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136)

57. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi Grup Köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/137)

58. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri -Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/138)

59. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Zap Vadisindeki Hakkâri Baraj ve HES projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/139)

60. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın Devlet hastanelerinde yaşanan olumsuzluklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/140)

61. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/141)

62. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, sosyal güvenlik kuruluşlarının zararlarına ve özel kamu kuruluşlarından alacaklara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/142)

63. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143)

64. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Merkez, Gözeler Gülbahar Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/148)

65. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/149)

66. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl İli Genç İlçesi Devlet Hastanesi inşaatı için ek ödenek tahsis edilip edilmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/150)

67. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151)

68. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Silivri İlçesine bağlı Behiçler Köyüne tahsis edilen transformatöre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/152)

69. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Değirmenköy Gölet Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/153)

70. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa'daki taşımah eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/154)

SÖZLÜ SORULAR

71. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tohumluk buğday dağıtımında yapılan yolsuzlukla ilgili bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/155)

72. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray - Adana tren yolunun kısaltılması ile ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/158)

73. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray ilinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/159)

74. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Fen - Edebiyat Fakültesinin ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/160)

75. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Merkez ve ilçelerindeki bazı camilerin imam ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/161)

76. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir SEKA kâğıt fabrikasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/162)

77. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, TMO hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/163)

78. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, sivil savunma hizmetlerine ve yardım çalışmaları engellenen İHH ve Mazlum - Der'e ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/164)

79. — Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, demir ithalatının yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/165)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 1. — 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 2. — Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporları (2/91) (S. Sayısı : 123) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askerî Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

4. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukukî Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 8. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanan Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Re-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

vizyonu ile ilgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

13. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

14. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 17. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

21. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

22. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

23. — Hazır Gıda İlaşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

24. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/464, 1/248) (S. Sayısı : 86) (Dağıtma tarihi : 27.7.1999)

× 25. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 26. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mütakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 31. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 32. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

33. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 34. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı Dokunulmazlıklar ve Bağımsızlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 35. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/277) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 36. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 37. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 39. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 40. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 41. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/328) (S. Sayısı : 99) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 44. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 45. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİGER İŞLER**

Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/361) (S. Sayısı : 106) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

50. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askeri Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

51. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddeleri ile Madalya ve Nişanlar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/345) (S. Sayısı : 107) (Dağıtma tarihi : 5.8.1999)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 54. — Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 115) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 55. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 56. — Karadeniz Ülkeleri Spor Bakanları Toplantısı Tutanağı ile Karadeniz Oyunları Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 57. — Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (S. Sayısı : 120) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 58. — Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/360) (S. Sayısı : 121) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

59. — Kanuni Faiz ve Temerrüt Faiziine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 60. — Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/359) (S. Sayısı : 122) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 61. — Balkan Ticareti Geliştirme Bölge Merkezi Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 118) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

62. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 63. — Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasındaki Hazar - Geçişli Türkmenistan - Türkiye - Avrupa Gaz Boru Hattı Projesinin (HGB) İfası ve Türkmenistan'dan Türkiye Cumhuriyetine Doğal Gaz Satışına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (S. Sayısı : 127) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 64. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/279) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 65. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/299) (S. Sayısı : 128) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 66. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anti-Personel Mayınların Kullanılmaması ve Ortak Sınıra Yakın Bölgelerdeki Anti-Personel Mayınların Temizlenmesi veya İmha Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 67. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İnşaat Şirketlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/336) (S. Sayısı : 131) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 68. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/275) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 69. — İnmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/294) (S. Sayısı : 133) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

70. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarıları ile Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/417, 1/457) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

71. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/433) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

72. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

73. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyşleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

74. — Fopyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

× 75. — Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyarî Protokolün Onay-

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

lanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 129) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

76. — Sıtma ve Frengi ilaçları için Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

× 77. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (INTELSAT) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/276) (S. Sayısı : 144) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 78. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 79. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 80. — Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 152) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 81. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 82. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/281) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 83. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/288) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 84. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 85. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/287) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 86. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/289) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 87 — 4393 Sayılı 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı (A) İşaretli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/524) (S. Sayısı : 158) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 88. — 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 89. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/291) (S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 90. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/296) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 91. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 92. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/313) (S. Sayısı : 166) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 93. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/311) (S. Sayısı : 167) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 94. — Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/367) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 95. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı : 169) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 96. — Avrupa Enerji Şartı Konferansı Nihai Senedi, Enerji Şartı Antlaşması ve Eki'ni Teşkil Eden Kararlar ile Enerji Verimliliğine ve İlgili Çevresel Hususlara İlişkin Enerji Şartı Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/332) (S. Sayısı : 170) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 97. — Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/347) (S. Sayısı : 171) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

